ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

ปริญญานิพนธ์

ของ

ฤทัยรัตน์ รุ่งสว่าง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
มกราคม 2551

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

บทคัดย่อ

ของ

ฤทัยรัตน์ รุ่งสว่าง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
มกราคม 2551

ฤทัยรัตน์ รุ่งสว่าง. (2551). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง.* ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์, รองศาสตราจารย์ ดร. กำโชค เผือกสุวรรณ.

การวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ และชาติพันธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าร้อยละ(percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าที (t-test) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (F – test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 – 34 ปี มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชนและมีชาติพันธุ์ยุโรป

2. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ด้านบริหารจัดการทั่วไป และด้านบุคลากร ทั้งโดยรวมและจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ อาชีพ และชาติพันธุ์ มีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านบริหารจัดการทั่วไป มีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

3. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยว ที่มีเพศ อาชีพและชาติพันธุ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มี อายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

OPINION OF FOREIGN TOURISTS AT KHAO LEAM YA KOH SAMET NATIONAL PARK , RAYONG PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

RUTAIRAT RUNGSAWANG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University
January 2008

Rutairat Rungsawang. (2008). *Opinion of foreign tourists at khao leam ya koh samet national park , Rayong Province*. Master thesis, M.S. (Recreation Management). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Asst. Prof. Panomsak Sawatpong, Assoc, Prof.Dr.Kamchoke Phueksuwan.

The purposes of this research were to study and to compare the opinion of foreign tourists at khao leam ya koh samet national park , Rayong Province in accordance with the following variables : sex , age , occupier and nationality. The sample group of this study was 385 foreign tourist who visited khao leam ya koh samet national park , Rayong Province. The research instrument for data collection was a two-section questionnaire. Including 1. Status of the sample 2. Five rating scale questionnaire opinion of foreign tourists at khao leam ya koh samet national park , Rayong Province. The data were statistically analyzed by percentage , mean , standard deviation , t-test and one-way analysis of variance.

The result of the research were as follow :

1. Most of foreign tourists who visited khao leam ya koh samet national park Rayong Province were female in age of 20 – 34, working as owner business and nationality Europe.

2. The opinion of foreign tourists with khao leam ya koh samet national park Rayong Province as variables sex, age, occupier and nationality and overall sample toword general physical tourism resources, general management and personnel were in high level. When, consideration in each area found that the general management was in medium level.

3. There were no significant difference in sex, occupier and nationality concerning opinion with khao leam ya koh samet national park Rayong Province, but was significant in age at .05 level.

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

ปริญญานิพนธ์

ของ

ฤทัยรัตน์ รุ่งสว่าง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
มกราคม 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยว
อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

ของ
ฤทัยรัตน์ รุ่งสว่าง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

……คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
วันที่…….เดือน..... พ.ศ. .....

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

…….. ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์)

…….. กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กำโชค เผือกสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

……..…… ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์แผน เจียระนัย)

……..……..กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์)

…….กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กำโชค เผือกสุวรรณ)

…….กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิสูตร กองจินดา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.กำโชค เผือกสุวรรณ ที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อีกทั้งให้การสนับสนุน และให้กำลังใจอย่างดียิ่ง จนทำให้ผู้วิจัยสามารถทำปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วง

ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านด้วยความเคารพอย่างสูง ที่ช่วยประสิทธิประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัย และ ขอบคุณนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุน

สุดท้ายขอขอบคุณ คุณพ่อโกสุมและคุณแม่เสาวนีย์ รุ่งสว่าง ที่คอยให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจและคอยห่วงใยแก่ผู้วิจัยเสมอมา หากผลงานวิจัยมีสิ่งดีงามเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยขออุทิศสิ่งดีงามแก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน มา ณ โอกาส นี้

ฤทัยรัตน์ รุ่งสว่าง

สารบัญ

บทที่ **หน้า**

1 **บทนำ**..... 1

ภูมิหลัง..... 1

ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 4

ความสำคัญของการวิจัย 4

ขอบเขตของการวิจัย..... 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 6

สมมติฐานในการวิจัย..... 6

2 **เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**..... 7

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น..... 7

แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการการท่องเที่ยว..... 9

แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว..... 12

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง..... 38

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 52

งานวิจัยต่างประเทศ..... 52

งานวิจัยในประเทศไทย..... 54

3 **วิธีดำเนินการวิจัย**..... 62

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง..... 62

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 62

การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 64

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล..... 65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

4 **ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**..... 66

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 66

การวิเคราะห์ข้อมูล..... 66

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 67

5 **สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ**..... 123

บทย่อ..... 123

สรุปผลการวิจัย..... 125

อภิปรายผล..... 126

ข้อเสนอแนะ..... 132

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป..... 133

บรรณานุกรม..... 134

ภาคผนวก..... 141

ประวัติย่อผู้วิจัย..... 169

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 6

2 กระบวนการทางอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว..... 19

3 สรุปภาพรวมองค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว..... 20

4 ระบบการท่องเที่ยว (tourism system)..... 31

5 รูปแบบการพักผ่อนหย่อนใจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย..... 33

6 หลักการพื้นฐานที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ..... 37

7 อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง..... 51

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 แสดงข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยว
อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง..... 67

2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง
เกี่ยวกับด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว (n = 385)..... 69

3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง
เกี่ยวกับด้านการบริหารจัดการทั่วไป (n =385)..... 71

4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง
เกี่ยวกับด้านบุคลากร (n =385)..... 73

5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง
โดยรวมทุกด้าน 75

6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง
ในด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ
(n =385)..... 76

7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง
ในด้านการบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามเพศ (n =385)..... 79

8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง
ในด้านบุคลากร จำแนกตามเพศ (n =385)..... 81

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ (n =385)..... 83

10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ (n =385)..... 84

11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านการบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามอายุ (n =385)..... 87

12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านบุคลากร จำแนกตามอายุ (n =385)..... 90

13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามอายุ (n =385)..... 93

14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพ (n =385)..... 94

15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านการบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามอาชีพ (n =385)..... 97

16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านบุคลากร จำแนกตามอาชีพ (n =385)..... 100

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

17 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามอาชีพ (n =385)..... 103

18 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามชาติพันธุ์ (n =385)..... 104

19 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านการบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามชาติพันธุ์ (n =385)..... 108

20 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านบุคลากร จำแนกตามชาติพันธุ์ (n =385)..... 111

21 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามชาติพันธุ์ (n =385)..... 114

22 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้านจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ อาชีพ และชาติพันธุ์ (n =385)..... 116

23 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำแนกตามตัวแปรเพศ (n =385)..... 118

24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำแนกตามตัวแปร อายุ (n =385)..... 119

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

25 ผลการการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เป็นรายคู่ของตัวแปรอายุ (n =385)..... 120

26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำแนกตามตัวแปรอาชีพ (n =385)..... 121

27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำแนกตามตัวแปรชาติพันธุ์ (n =385)..... 122

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

การท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทหนึ่งโดยถือเป็นกิจกรรมนันทนาการ ที่มีคุณค่าต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนเรารูปแบบหนึ่งและเป็นกิจกรรมที่นานาประเทศได้พัฒนาและส่งเสริมอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวจะได้รับความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ทั้งด้านธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ทำให้มีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน ดังที่สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 43) กล่าวว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง (outdoor recreation) เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่าง โดยมีการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ ก่อให้เกิดคุณค่าทางด้านการพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และร่างกายผ่อนคลายความเครียด เกิดประสบการณ์ใหม่ และที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ เสริมสร้างพลังแห่งคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน อันเป็นความต้องการของมวลมนุษย์ทุกเชื้อชาติ ศาสนา ทุกเพศทุกวัย ทั้งโลกเหมือนกันทั้งสิ้น จนกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการทำธุรกิจขนาดใหญ่ ที่เรียกว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกิดขึ้นทั่วโลก

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมที่มีอิทธิพลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สังคมและการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นแหล่งที่มาของเงินตรานับแสนล้านบาทที่เป็นเงินเข้าประเทศอันเนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนี้ จากการสำรวจรายได้เข้าประเทศอันเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเที่ยวในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2549 ปรากฏว่ามีรายได้สูงถึง 326,781,004 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. มิถุนายน 2550) ด้วยเหตุดังกล่าวรัฐบาลจึงเห็นความสำคัญต่อการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยจัดให้มีองค์กรรับผิดชอบระดับกระทรวงเกิดขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 และจัดดำเนินการวางแผนนโยบายเป็นแผนการท่องเที่ยวแห่งชาติ อีกทั้งให้การสนับสนุนส่งเสริม กำกับ ดูแล เกี่ยวกับการจัดบริหารการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ มีศูนย์การท่องเที่ยวเกิดขึ้นทุกจังหวัด ดำเนินควบคู่กันไปกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอันเป็นหน่วยงานระดับกรม เป็นรัฐวิสาหกิจหนึ่งที่มีผลงานในการทำเงินตราเข้าประเทศ ได้เป็นอันดับ 1 มาตั้งแต่ พ.ศ. 2546 จนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2550 ดังนั้นการจัดดำเนินการการท่องเที่ยวจึงจัดกันอย่างกว้างขวางทั้งภาครัฐและภาคเอกชนโดยที่ภาครัฐดูแล กำกับ สนับสนุนและส่งเสริมโดยภาคเอกชนเป็นผู้จัดการเชิงปฏิบัติอย่าง จริงจัง

การท่องเที่ยวมีรูปแบบต่าง ๆ มากมาย ดังที่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(2529:7–8) ได้สรุปไว้มี 7 รูปแบบ คือ 1. การท่องเที่ยวภายในประเทศ 2. การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

3. การท่องเที่ยวเพื่อสังคม 4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 5. การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และโบราณคดี 6. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาธรรมชาติและ 7. การท่องเที่ยวเพื่อ ศึกษาค้นคว้า และสาวิตรี พิสณุพงศ์ (2543 : 16) ได้แบ่งประเภทของการท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท โดยพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. แหล่งนันทนาการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ หมายถึง ธรรมชาติที่สวยงาม และน่าเดินทางไปเที่ยวชม เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก แม่น้ำ ทะเล ทะเลสาบ เกาะแก่ง น้ำพุร้อน ฯลฯ รวมทั้งธรรมชาติที่มนุษย์ปรุงแต่งเพิ่มเติมในบางส่วน เช่น เขื่อน สวนสัตว์ สวนพฤกษชาติ เป็นต้น

2. แหล่งนันทนาการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม หมายถึง วิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม และการประพฤติปฏิบัติที่ยึดถือ สืบทอดต่อกันมา รวมทั้งกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างน่าสนใจ และเอกลักษณ์ เช่น วิถีชีวิตริมน้ำ ลาดน้ำ เรือนแพ หมู่บ้านชาวเขา งานเทศกาลประเพณี ศูนย์วัฒนธรรม และสวนสนุก เป็นต้น

3. แหล่งนันทนาการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถานวัตถุ และศาสนา หมายถึง สิ่งที่เป็นมรดกในอดีต ที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น อันมีค่าทางประวัติความเป็นมา ลักษณะทางศิลปกรรม และความเชื่อถือศรัทธา เช่น พระราชวัง วัด อุทยานประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณคดี พิพิธภัณฑ์ อนุสรณ์สถาน เป็นต้น

แหล่งนันทนาการการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในประเทศไทยนั้น มีมากมายหลายจังหวัด จังหวัดระยอง ก็เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีสถานที่ท่องเที่ยวงดงาม หลากหลาย มีเกาะในทะเลสวยงามเป็นที่ประจักษ์โดยทั่วกัน จนได้กำหนดไว้ในคำขวัญของจังหวัดดังนี้ "**ผลไม้โอชา อุตสาหกรรมก้าวหน้า น้ำปลารสเด็ด เกาะเสม็ดสวยหรู สุนทรภู่กวีเอก**" ข้อมูลโดยทั่วไปของจังหวัดระยอง เป็นเมืองผลไม้และหาดทรายงาม อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ตามทางหลวงหมายเลข 3 ประมาณ 220 กิโลเมตร หรือใช้ทางหลวงหมายเลข 36 ซึ่งเป็นเส้นทางที่แยกจากถนนสุขุมวิท กม. 136 เส้นทางนี้จะช่วยย่นระยะทางได้ 35 กิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีถนนที่ตัดไปอำเภอต่างๆ ของระยองอีกหลายเส้นทาง ทำให้การเดินทางไปจังหวัดระยองสะดวกรวดเร็ว และสามารถเดินทางเป็นวงรอบได้โดยไม่ย้อนกลับเส้นทางเดิม จังหวัดระยองมีเนื้อที่ 3,552 ตารางกิโลเมตร มีฝั่งทะเลยาวประมาณ 100 กิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็นอำเภอเมือง อำเภอบ้านค่าย อำเภอแกลง อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านฉาง อำเภอวังจันทร์ กิ่งอำเภอเขาชะเมา และกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา มีสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียง ได้แก่ เกาะมัน เกาะแก้วพิสดารหรือเกาะเสม็ด (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง. 2550 : 3)

เกาะเสม็ด เชื่อกันว่าคือเกาะแก้วพิสดาร ในวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ของสุนทรภู่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อของระยอง ที่ได้รับความนิยมทั้งจากชาวไทยและชาวต่างประเทศ ตั้งอยู่ตำบลเพ

อำเภอเมือง อยู่ห่างจากชายฝั่งบ้านเพประมาณ 6.5 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 3,125 ไร่ มีลักษณะเป็นเกาะรูปสามเหลี่ยม ส่วนฐานของเกาะอยู่ด้านทิศเหนือ ซึ่งหันเข้าสู่ฝั่งบ้านเพ มีภูเขาสลับซับซ้อนกันอยู่ 2 – 3 ลูก มีที่ราบอยู่ตามริมฝั่งชายหาด ส่วนใหญ่จะอยู่ทางด้านเหนือ และตะวันออก เหตุที่มีชื่อว่า “เกาะเสม็ด” เพราะเกาะนี้มีต้นเสม็ดขาว และเสม็ดแดงขึ้นอยู่มาก ซึ่งในอดีตชาวบ้านนำมาใช้ทำใต้จุดไฟบนเกาะเสม็ดไม่มีแม่น้ำลำคลอง ป ระมาณ 80% ของพื้นที่ เป็นภูเขา และป่าไม้ เบญจพรรณ ที่พักเกาะเสม็ด เกาะเสม็ดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเล ที่สามารถเที่ยวพักอาศัยได้ตลอดทั้งปี ในปัจจุบันได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ เพราะลักษณะทางภูมิประเทศที่นักท่องเที่ยว สามารถเล่นน้ำ และทำกิจกรรมต่างๆ ได้มากมาย หาดทรายขาวสวยสะอาด ชายหาดกว้างลาดยาวลงสู่ทะเล เป็นเกาะที่สงบเงียบ มีบริเวณจุดชมวิว ทิวทัศน์ทางทะเลมากมาย มีพันธุ์ไม้ พันธุ์สัตว์ทะเล ที่สำคัญหายากนับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทรงคุณค่า และคุณประโยชน์อย่างยิ่งได้ถูกจัดเข้าเป็นทำเนียบอุทยานแห่งชาติ ในความรับผิดชอบของสำนักอุทยานแห่งชาติ โดยประกาศใน ราชกิจานุเบกขา 103 แห่ง เมื่อธันวาคม 2546 และปัจจุบัน พ.ศ. 2548 กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา ได้เข้ามาร่วมกับกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ จัดพัฒนา กำกับดูแล และส่งเสริมให้เกาะเสม็ดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและเชิงนิเวศที่สวยงามอย่างยั่งยืนต่อไป

จากความสมบูรณ์ของความเป็นธรรมชาติ ควบคู่ไปกับความสวยงามน่าหลงไหล เมื่อได้ไปเยือนทำให้เป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เป็นจำนวนมากมาย ที่สนใจธรรมชาติ ภูเขา และทะเล เป็นอย่างยิ่ง และนับวันเพิ่มมากขึ้นเป็นทวีคูณของปริมาณนักท่องเที่ยวจำนวนมากทุกฤดูกาลที่การมาพักผ่อนท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง : 2549 : 4 – 5) หน่วยงานของรัฐที่ดูแลรับผิดชอบจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ ทั้งการดูแลรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้นใหม่ ความสะดวกปลอดภัย ในการพักผ่อนของนักท่องเที่ยว รวมทั้งวางแผนพัฒนาให้เป็นเชิงระบบนิเวศ และระบบการจัดการอุตสาหกรรมการบริการทางนันทนาการการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ ให้สมกับภาพลักษณ์ที่งดงามของประเทศชาติต่อไปอย่างต่อเนื่องยาวนาน รัฐบาลโดยการดูแลของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายต้องจัดทีมงาน ร่วมกับภาคเอกชน เพื่อบริการนักท่องเที่ยว อีกทั้งดูแลรักษา จรรโลงแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพธรรมชาติที่มีเสน่ห์ สวยงาม และมีความสะอาด

นักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมเดินทางมาในประเทศไทย จากแรงจูงใจด้านทรัพยากรท่องเที่ยวหลากหลายประเภทและนักท่องเที่ยวเหล่านี้ มีหลากหลายชาติพันธุ์ เช่นประเทศแถบทวีปยุโรป เอเชีย ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา เป็นต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางพิจารณาในการปรับปรุงการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ

เขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ให้เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าเพื่อการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อนำข้อมูลไปพิจารณาในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง และเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่เข้ามาท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2549 – กรกฎาคม 2550 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง. 2550) จำนวน 14,840 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่เข้ามาท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ได้มาโดยการเปรียบเทียบขนาดจากตารางเทียบของ เครสซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 – 610) ได้จำนวน 385 คน จากประชากร 14,840 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีเลือกแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรอิสระได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และชาติพันธุ์

2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่สะท้อนความต้องการอยากให้เน้นไปหรือไม่เน้นไป อย่างแท้จริง ที่มีต่อการจัดดำเนินการในการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

2. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ หมายถึง ผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ที่ไม่ได้เป็นผู้มีสัญชาติไทย

3. อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมาท่องเที่ยวเป็นอุทยานแห่งชาติ ประเภทชายฝั่งทะเล มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ประกอบด้วย พื้นที่ทางทะเล เกาะ อ่าว แหลม และชายหาดต่าง ๆ รวมถึง ภูเขา ป่าไม้ พืชพันธุ์ต่างๆ และสภาพทางภูมิอากาศ

4. อาชีพ หมายถึง งานที่ทำโดยได้รับค่าตอบแทนเป็นประจำวัน ประจำสัปดาห์ หรือประจำเดือน และรวมถึงผู้รับเงินเลี้ยงดูอุดหนุนจากรัฐบาลหลังเกษียนอายุงานราชการแล้ว ประกอบด้วย

4.1 พนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ

4.2 ประกอบธุรกิจส่วนตัว / ลูกจ้างงานบริษัทเอกชน

4.3 ผู้เกษียณอายุการทำงานโดยรัฐบาลเลี้ยงดู

5. ชาติพันธุ์ หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีพันธะเกี่ยวข้องกันและที่แสดงเอกลักษณ์ออกมา โดยการผูกพันลักษณาการของเชื้อชาติและสัญชาติ เข้าด้วยกัน แบ่งเป็น 6 ทวีป ได้แก่ ยุโรป อัฟริกา เอเชีย ออสเตรเลีย อเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้ (ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 : 359). แต่ในการวิจัยครั้งนี้ เลือก 4 ทวีปคือ

5.1 ยุโรป

5.2 เอเชีย

5.3 ออสเตรเลีย

5.4 สหรัฐอเมริกา

6. อายุ หมายถึง อายุจริงของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติตามปฏิทิน แบ่งออกเป็น

6.1 20 – 34 ปี

6.2 35 – 49 ปี

6.3 50 ปีขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเงื่อนไขต่างๆ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

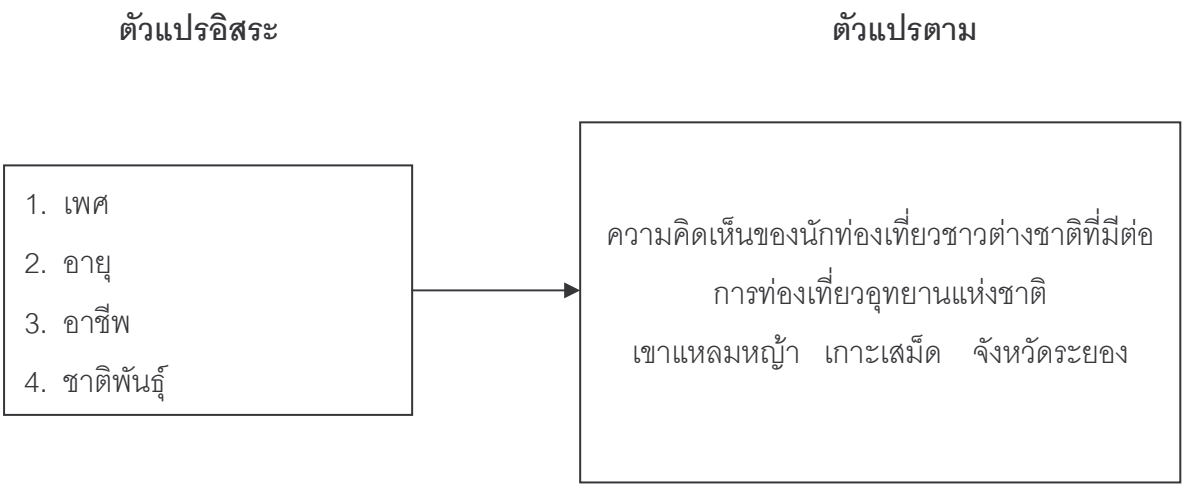

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

2. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

3. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

4. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีชาติพันธุ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มีต่อการท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติ เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการการท่องเที่ยว
3. แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว
4. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
    5.1 งานวิจัยต่างประเทศ
    5.2 งานวิจัยในประเทศ

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นเรื่องความรู้สึกนึกคิดที่เกิดขึ้นเมื่ออินทรีย์ได้รับการสัมผัสต่อสิ่งนั้น ๆ แล้วเปลี่ยนเป็นความคิดพิจารณาตามลำดับขั้นตอนในสมอง ที่ทำความคิดที่เป็นไปได้ และเป็นไปไม่ได้ อาจเป็นความคิดที่เกิดจากความต้องการส่วนตัว เห็นแก่ตัวก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมเกี่ยวข้องมากมาย และอาจเป็นความรู้สึกที่เหมือนผู้อื่น หรือไม่เหมือนผู้อื่นก็ได้ เป็นผลจากการประเมิน ภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ นอกจากนั้นประสบการณ์ในการเรียนรู้จะเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการตัดสินใจพิจารณา เลือกคำตอบได้

มีผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความหมายของคำว่า ความคิดเห็นไว้เป็นที่น่าสนใจ และสำคัญ พอจะประมวลได้ดังนี้

กู๊ด (Good. 1959 : 113) ให้คำจำกัดความว่าความคิดเห็นหมายถึง ความเชื่อ การตัดสินใจ ความรู้สึกประทับใจที่ไม่ได้มาจากความรู้สึกประทับใจที่ไม่ได้มาจากการพิสูจน์หรือชั่งน้ำหนักว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1962 ; 626) ได้กล่าวเอาไว้ว่า ความคิดเห็นคือ การพิจารณาตัดสินใจ หรือความเชื่อที่จะนำบุคคลไปสู่การคาดคะเน หรือการแปลผลในพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

โคลาซ่า (Kolasa. 1969 : 886) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลในการที่จะพิจารณาถึง ข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเป็นการประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวหรือเป็นการตอบสนองของสิ่งเร้าที่ถูกจำกัด และเป็นสิ่งเร้าที่ได้รับอิทธิพลมาจากความโน้มเอียง

ดันแคน (Duncan.1971 : 135) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นความเชื่อ หรือการพิจารณาตัดสินใจ (judgement) หรือความเชื่อที่นำไปสู่การคาดคะเน หรือการแปลผลในพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

เวบส์เตอร์ (Webster. 1973 : 301) สรุปความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นคือ ความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความแน่นอนหรือความรู้อันแท้จริง แต่จะตั้งอยู่ที่จิตใจ ความเห็นและการลงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่เห็นว่าน่าจะเป็นจริงหรือน่าจะตรงตามที่คิดไว้

พจนานุกรมเวบส์เตอร์ (Guralnik. 1976 : 46) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. ความเชื่อที่ไม่สามารถที่จะยืนยันได้แน่นอนว่าเป็นความรู้สึกที่แท้จริง แต่ดูเหมือนว่าจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องและมีเหตุผลหรือเป็นความน่าจะเป็นของความคิดเห็นเฉพาะบุคคลในการตัดสินใจ

2. การประเมินผลหรือความรู้สึกหรือการประมาณค่าเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือคุณค่าของบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ

3. รูปแบบการตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาสาระ ซึ่งการให้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นสิ่งที่ต้องการ

ความคิดเห็นตามความหมายในพจนานุกรมการศึกษา หมายถึง ความเชื่อ การตัดสินใจ ความคิด ความรู้สึกประทับใจที่ไม่ได้เกิดจากการพิสูจน์ หรือการชั่งน้ำหนักว่า เป็นการถูกต้องหรือไม่ สอดคล้องกับความหมายในพจนานุกรมฉบับภาษาอังกฤษ (Wedster. 1988 : 950) ที่ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความรู้สึกในใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่พิจารณาตัดสินใจ เพื่อการประเมินค่าของสิ่งต่าง ๆ

เบสท์ (Best. 1977 : 169) ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับความคิดเห็นเอาไว้ ความคิดเห็น คือการแสดงออกทางด้านความเชื่อ และความรู้สึกของแต่คนโดยการพูด

อ๊อสแคมพ์ (Oskamp. 1977 : 12 – 13) กล่าวว่า ความคิดเห็น น่าจะใกล้เคียงกับความเชื่อมากกว่าในด้านความเฉพาะเจาะจงขอบเขตและเนื้อหา และทั้งสองสิ่งนี้มีองค์ประกอบของความรู้ (cognitive) มากกว่าองค์ประกอบความรู้สึก (affective) แต่ทัศนคติจะมีองค์ประกอบของความรู้สึกมากกว่า หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับความปรารถนาและความต้องการ

จารุลัทธิ์ ประเสริฐวณิช (2530 : 12) ได้อธิบายความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นการตอบสนองหรือปฏิกิริยาทางด้านความคิดที่มีต่อเหตุการณ์ที่มากระทบ เป็นความคิดการตัดสินใจและความเชื่อเฉพาะตัวบุคคลที่สนองตอบต่อใดสิ่งหนึ่งเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยไม่ต้องใช้เหตุผลหรือข้อพิสูจน์ใด ๆ

พัชรศร การันต์ (2533 : 44) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกทางเจตคติที่ออกมาเป็นคำพูดเป็นสรุปหรือการลงความเห็นโดยอาศัยพื้นที่ความรู้ที่มีอยู่

อรทิพย์ ลีนะพัฒน์ (2535 : 15) ได้สรุปความหมายของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นหมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกหรือความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งซึ่งอาจเกิดจากการประเมินผลสิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้นโดยมีอารมณ์ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้น เป็นพื้นฐานการแสดงออกซึ่งอาจถูกต้องหรือไม่ก็ได้ ความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา การแสดงความคิดเห็นอาจทำด้วยคำพูดหรือการเขียนก็ได้

จิตตินันท์ เตชะคุปต์ (2537 : 5) ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นหมายถึง การแสดงออกถึงความเชื่อบางอย่าง ทัศนคติบางอย่าง ค่านิยมบางอย่าง ของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งการกระทำอาจไม่สอดคล้องกับการแสดงออกทางความคิดเห็นต่อสิ่งนั้น

จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิ์วัฒน์ (2538 : 9) ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างทัศนคติกับความคิดเห็นไว้ว่า ความแตกต่างที่เห็นได้ชัดคือ เราสามารถสืบเสาะหาเหตุผลข้อเท็จจริง (verifiable) สิ่งหนึ่งอยากเน้นคือ ความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับการพิจารณาตัดสิน (judgement) มากกว่าจะเป็นข้อเท็จจริง

ลาวัณย์ จักรานุวัฒน์ (2540 : 9) ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นความเชื่อหรือการลงความคิดเห็นที่ไม่ได้เป็นความรู้สึกอันแท้จริง แต่ในบางครั้งความคิดเห็นในบางสิ่งบางอย่างอาจเป็นจริงได้

จากความหมายของความคิดเห็นข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็นคือ การแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ซึ่งเกิดจากประสบการณ์เดิมของผู้แสดงความคิดเห็น อาจจะได้รับการยอมรับหรือไม่ยอมรับจากผู้อื่นก็ได้

แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการชนิดหนึ่งที่บุคคลต่าง ๆ ใช้เป็นปัจจัยในการส่งเสริมฟื้นฟูและบำรุงคุณภาพชีวิตได้เป็นอย่างดี นันทนาการศาสตร์ จัดแบ่งชนิดของการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง (outdoor recreation) เพราะในการเดินทางท่องเที่ยวแล้วยังมีกิจกรรมเสริมร่วมในการท่องเที่ยวด้วยเสมอ เช่น ค้างแรมโดยมีกิจกรรมการละเล่น ดูธรรมชาติศึกษา

สัตว์พืชในพื้นที่ทางบกและทางทะเลร่วมกิจกรรมด้วยการชมเลือกซื้อหาสิ่งของจากการแสดงของศิลปวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ มีความสุขสนุกสนาน เบิกบานใจกับการได้ซึมซับกับธรรมชาติ เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือเชิงอนุรักษ์ (ecotourism) นอกจากนั้นยังมีการเดินทางท่องเที่ยวมุ่งเพลิดเพลินอย่างเดียว เช่น การท่องเที่ยวเพื่อสันติภาพ โดยการไปเยี่ยมเยียน (tourism for understanding and get peace) กิจกรรมเสริมในการท่องเที่ยวนั้น ๆ ซึ่งจะสัมพันธ์กับเพศ วัย และสถานภาพต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตามการเข้าร่วม กิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวให้ประโยชน์และคุณค่ามากมาย พอสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
2. ได้พักผ่อนหย่อนใจ คลายความเครียด
3. เกิดอารมณ์สุข สนุกสนาน เพิ่มปริมาณความฉลาดทางอารมณ์
4. มีความสมบูรณ์ทางอารมณ์
5. มีสมาธิดีขึ้น
6. สร้างมิตร และความรักสามัคคี
7. ตอบสนองความต้องการธรรมชาติ
8. จิตใจงามมองโลกในแง่ดี
9. เสริมสร้างคุณค่าของสังคมประชาธิปไตย

หรือการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อสร้างสมรรถภาพของจิตใจ (voyage travel for mind performance) การท่องเที่ยวเช่นนี้ผู้ท่องเที่ยวมีทั้งตั้งเป้าหมายและไม่ได้ตั้งเป้าหมายดังที่ สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 43 – 44) ได้สรุปว่า การท่องเที่ยวเป็นนันทนาการที่บุคคลและชุมชนให้ความสนใจและเลือกนิยมเลือกในช่วงเวลาว่าง หรือเวลาอิสระมากที่สุด เป็นกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตอันเกิดจากปัจจัยอิทธิพลที่มาดึงดูดความสนใจที่มีหลายอย่าง ได้แก่ สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น กิจกรรมทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ศาสนา การเมือง วิทยาศาสตร์ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ภูมิอากาศ ทัศนียภาพ ชีวิตสัตว์ป่า กิจกรรมเกมและกีฬากลางแจ้ง การบันเทิง การอาบน้ำแร่ และซึมซับวัสดุธรรมชาติ สมุนไพร

การท่องเที่ยวนับเป็นกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมกับทุกเพศ ทุกวัย ขึ้นอยู่กับการเลือกและมีประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวไว้ซึ่งสมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 50 – 51). ได้กล่าวถึงดังนี้

1. ผลทางสังคม

1.1 ครอบครัวมีความพึงพอใจทางสัมพันธ์ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ง่ายดายและมีผลต่อการปรับสมดุลทางเศรษฐกิจ

1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาอันเนื่องมาจากไปท่องเที่ยวก่อให้เกิดพฤติกรรมอันดีงามของมนุษย์ โดยทั่วกันการอยู่ร่วมในสังคมเป็นสุข

1.3 เกิดการสร้างความร่มเย็น แข็งแรงและมีสันติภาพในบ้านเมือง

1.4 ระบบของเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การเกษตร การเมือง สัมพันธ์กันทางบวก ทั้งนี้อาศัยกิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ

2. ผลทางด้านจิตใจ

2.1 ได้ความรู้ ความเข้าใจ และสัมพันธ์ของธรรมชาติมากยิ่งขึ้น

2.2 หนีหลีกเลี่ยงความกดดันจากสิ่งกายภาพ

2.3 หนีปัญหาสังคม

2.4 จิตใจแจ่มใส มีความสงบ และมีสมรรถภาพดีขึ้น

2.5 มีอิสรภาพ ที่จะทำ จะคิด

2.6 เพิ่มปริมาณความฉลาดทางอารมณ์

2.7 ตื่นเต้น

2.8 ใจมั่นคง สงบ สมาธิดี

2.9 เกิดพลังจิตใจโดยอาศัย การซึบซับธรรมชาติ

จากที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งที่สามารถเลือกเฟ้นหาได้ในแต่ละบุคคลตามความต้องการและพบเสมอจากขบวนการของการท่องเที่ยวนั้นจะมีกิจกรรมต่าง ๆ รวมอยู่ในขบวนการท่องเที่ยวนั้น ๆ และส่วนใหญ่จะอาศัยธรรมชาติมาเป็นปัจจัยในการประกอบกิจกรรมอาชีพเป็นที่พักพิงอาศัยร่มไม้หรืออาจต้องอาศัยทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน หิน น้ำ ต้นไม้ มาเป็นอุปกรณ์ในการสร้างกิจกรรมซึ่งมี การสนับสนุนหลาย ๆ คน ดังเช่น นวลนิตย์ ฤทธิรักษ์ (2538 : 48 – 49) กล่าวว่า นักท่องเที่ยวที่มาเยือนอุทยานแห่งชาติ สามารถประกอบกิจกรรมนันทนาการได้หลายรูปแบบ ทั้งกิจกรรมประเภทการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ การดูนก ดูสัตว์ เดินป่า ศึกษาธรรมชาติ บันทึกภาพธรรมชาติ บันทึกเทปวีดีโอและบันทึกเสียงธรรมชาติ ล่องเรือใบ พายเรือแคนู ดำน้ำ ชมปะการัง ดำน้ำลึก หรือศึกษาท้องฟ้าและดาราศาสตร์ เป็นต้น กิจกรรมประเภท ชื่นชมธรรมชาติ ได้แก่ การชมทัศนียภาพในบรรยากาศ ประกอบรับประทานอาหารหรือพักแรมด้วยเต้นท์ เป็นต้น และกิจกรรมประเภทตื่นเต้นผจญภัย ได้แก่ การล่องแพ วินเซิร์ฟ เล่นเครื่องร่อนขนาดเล็ก ปีนเขา หรือขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ ดรรชนี เอมพันธ์และสุรเชษฐ์ เชษฐมาศ (2538 : 48)

กล่าวว่าการประกอบกิจกรรมนันทนาการทั้งในรูปแบบของกิจกรรมนันทนาการชุมชน และกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง ประเภทท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรพื้นฐานในการดำเนิน

กิจกรรมทรัพยากรต่าง ๆ ที่รองรับกิจกรรมเหล่านี้ เรียกว่า ทรัพยากรนันทนาการ ซึ่งหมายถึง สิ่งใดก็ตามทั้งที่เป็นผลผลิตของมนุษย์และเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่มีคุณค่าสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่มนุษย์ หรือสังคม เพื่อสร้างความพึงพอใจและความสุขในรูปแบบของนันทนาการ ได้แก่ สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะ สวนสนุก สวนสัตว์ ที่โล่งแจ้ง อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เกาะแก่ง ชายหาด แหล่งน้ำ สถานที่พักผ่อนที่พัฒนา และบริการโดยเอกชน วัด โบราณสถานหรือพิพิธภัณฑ์ เป็นต้น ดรรชนี เอมพันธ์และสุรเชษฐ์ เชษฐมาศ (2538: 192 – 193) กล่าวว่า ทรัพยากรนันทนาการไม่ได้หมายถึง เพียงส่วนหนึ่งของที่ดินและแหล่งน้ำที่มีความโดดเด่นเท่านั้นแต่ยังมีความหมายครอบคลุมถึงองค์ประกอบ หรือการผสมผสานระหว่างคุณภาพของธรรมชาติกับความต้องการของมนุษย์ที่จะใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการด้วย มิฉะนั้นแล้วทรัพยากรดังกล่าวก็จะมีความหมายเพียงแค่ดิน หิน ต้นไม้ เท่านั้น

การท่องเที่ยวเชิงนันทนาการจึงเป็นการสร้างประสบการณ์ที่สำคัญยิ่งดังที่ สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 26 – 28) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการอันเป็นสื่อเพื่อสร้างสันติภาพและเพื่อความร่วมมือร่วมใจ และสร้างความแข็งแกร่งทางจิตใจให้กับบุคคลและชุมชนเป็นนันทนาการที่จัดเป็นอุตสาหกรรม เรียกว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการอันหมายถึง กลุ่มกิจกรรมใด ๆ ในสังคมที่ผลผลิตและบริการซึ่งอำนวยความสุขให้มนุษย์ทางด้านจิตใจและร่างกายรวมทั้งตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงเป็นนันทนาการที่อยู่บนหลักการ 3 ประการ คือ 1. ผู้ท่องเที่ยวทำด้วยความสมัครใจ 2. เดินทางออกกำลังกายจากที่อยู่อาศัยไปชั่วคราว 3. ไม่มีวัตถุประสงค์ด้านการประกอบอาชีพใด ๆ แสวงหาความเพลิดเพลินจำเริญใจ เท่านั้น ดังนั้น นักท่องเที่ยวจึงเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการโดยมีวัตถุประสงค์ของการไปเยี่ยมเยือน

แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว

1. การท่องเที่ยว (tourism)

การท่องเที่ยว เป็นสินค้าหลักในปัจจุบันที่ทำรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมหาศาล ซึ่งสินค้าทางท่องเที่ยวนั้น โดยทั่วไปเรียกว่า สินค้าบริการ นักท่องเที่ยวนั้นไม่สามารถจับต้องสินค้าได้ ความพึงพอใจ หรือ ไม่พึงพอใจบริการนั้นขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจในการซื้อ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะตัวของผู้ซื้อที่เลือกซื้อบริการของการท่องเที่ยวด้วย

1.1 ความหมายของการท่องเที่ยว (tourism) และนักท่องเที่ยว (tourist)

ประเทศไทยของเรา มีการใช้คำที่มีความหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมาเป็นเวลาช้านานแล้วโดยระยะแรก ๆ ใช้คำว่า “ไปเที่ยว“ หมายถึง การเดินทางไปในที่ต่าง ๆ เพื่อความ

สนุกสนานเพลิดเพลิน คำว่า “ท่องเที่ยว“ เริ่มมีใช้กันมากขึ้นในปี พ.ศ. 2479 และในปี พ.ศ. 2480 คณะ รัฐมนตรีได้พิจารณา ความหมายของคำว่า “ท่องเที่ยว“ ว่ามีความหมาย เชิงเที่ยวเตร่ เหลวไหลได้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2492 เสด็จในกรมหมื่นนราธิปพงศ์พันธ์ จึงได้ประทานคำว่า “ทัศนาจร“ ขึ้นมาใช้ ทำให้ความหมายของคำว่า “ท่องเที่ยว“ เริ่มมีความหมายกว้างขวางมากขึ้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2541 : 8 – 10 , มีนาคม)

ในสมัยก่อนการท่องเที่ยวในประเทศไทยนั้นยังไม่ชัดเจนมากนัก จนกระทั่งภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง การท่องเที่ยวเริ่มมีความชัดเจนมากขึ้นจำนวนมาก ถึงแม้ว่าสมัยนั้นการคมนาคม ถนนหนทางยังไม่ค่อยสะดวกก็ตาม บางครั้งไม่มีที่พักแรม ต้องไปขออาศัยบ้านของชาวบ้านศาลาวัด เป็นที่พักแรม แต่คนก็ยังเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้นเรื่อย ๆ จะเห็นได้ว่า คนเดินทาง (travel) หลายแบบหลายวิธี และด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน ดังนั้นเพื่อให้การเดินทางมีความหมาย มากขึ้นและเป็นในลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว จึงได้กำหนดเงื่อนไขสากล 3 ประการ คือ

1. เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพ หรือหารายได้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.ม.ป.ป. : 3)

ในพจนานุกรม Webster s third new international dictionary ให้ความหมาย คำว่า tourism ไว้ดังนี้ (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. 2540 : 3)

1. การท่องที่ยว
2. การเดินทางเพื่อความสราญใจ
3. การบริหารงานธุรกิจเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว

ฉะนั้นในการเดินทางท่องเที่ยวนั้น ผู้เดินทางอาจจะมีเหตุผลในการเดินทางนั้นแตกต่างกันไป เช่น เดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เดินทางเพื่อรักษาสุขภาพ เดินทางเพื่อเยี่ยมเยียนญาติ เดินทางเพื่อการกีฬา เป็นต้น ซึ่งการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวนั้นเป็นการผ่อนคลายความเครียดที่อาจเกิดขึ้นจากการงานหรือเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันพร้อม ๆ กับการได้รับรู้ สัมผัสสิ่งแปลกใหม่ที่แตกต่างไปจากการดำเนินชีวิตอันปกติของเรา ทำให้เกิดความเพลิดเพลินเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น ดังนั้นการท่องเที่ยว จึงเป็นการก่อให้เกิดความรู้ และการติดต่อสื่อสาร ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างความเข้าใจของคนทั้งโลกเข้าด้วยกัน อันจะนำไปสู่สันติสุขในการอยู่ร่วมกันทั้งปัจจุบันและอนาคต (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. 2540 : 8)

สรุปการท่องเที่ยว (tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อหาความสนุกสนาน เพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้ เพื่อการศึกษา เพื่อศาสนา เพื่อติดต่อธุรกิจ ตลอดถึงการเยี่ยมเยียนญาติมิตร โดยที่ไม่มีรายได้เกิดขึ้นจากการเดินทางในครั้งนั้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเดินทาง

สุดาพร ชุติธรานนท์ (2542 : 39) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยวว่ามีหลากหลายประการ ได้แก่

1. เดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อสนุกสนานบันเทิงเริงรมย์
2. เดินทางเพื่อมาร่วมการประชุมสัมมนา
3. เดินทางเพื่อศึกษาหาความรู้
4. เดินทางเพื่อการกีฬา
5. เดินทางเพื่อการติดต่อธุรกิจ
6. เดินทางเพื่อเยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง
7. เดินทางเพื่อประกอบศาสนกิจ
8. เพื่อทางเพื่อทัศนศึกษา
9. เดินทางเพื่อสุขภาพ หรือพักฟื้น

นักท่องเที่ยว

คำว่า **นักท่องเที่ยว** องค์การท่องเที่ยวโลกของสหประชาชาติ (WTO) ได้เสนอคำนิยามไว้โดย ใช้คำว่า “ ผู้มาเยือน “ (visitors) โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท (จุฑามาศ ไชยศร. 2536 : 18 -19 อ้างอิงจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย : 4 – 8) คือ

1. นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน (tourist) ได้แก่ ผู้มาเยือนชั่วคราว โดยพำนักอยู่ในประเทศที่มาเยือนเป็นเวลาอย่างน้อย 24 ชั่วโมงและการเดินทางนั้นมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1.1 เพื่อการใช้เวลาว่างไปในการพักผ่อน การบันเทิง สุขภาพ ศาสนาการศึกษา และการกีฬา

1.2 เพื่อกิจกรรมทางธุรกิจ การเยี่ยมญาติ การปฏิบัติ การปฏิบัติภาระกิจต่าง ๆ และประชุมสัมมนา

2. นักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืน (excursionists) หรือโดยทั่วไปใช้คำว่า “ นักทัศนาจร “ ได้แก่ ผู้มาเยือนเป็นการชั่วคราว โดยใช้เวลาอยู่ในประเทศที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง ทั้งนี้รวมถึงผู้โดยสารที่มากับเรือเดินสมุทรด้วย

จากคำจำกัดความที่กำหนดโดยองค์การการท่องเที่ยวโลก (WTO) ดังกล่าว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ให้คำนิยามของ “ นักท่องเที่ยว “ ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ หมายถึง ชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยและพำนักอยู่ในประเทศไทยครั้งหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมงและไม่เกิน 90 วันโดยเดินทางเข้ามาเพื่อวัตถุประสงค์อะไรก็ตามที่ไม่ใช่มาหางานทำหรือหารายได้ในประเทศ

2. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ หมายถึง บุคคลที่เดินทางออกจากท้องถิ่นที่ตนพำนักอยู่จากจังหวัดหนึ่งไปยังอีกจังหวัดหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทค้างแรม และประเภทเช้าไป - เย็นกลับนักท่องเที่ยวเหล่านี้จะประกอบด้วย คนไทย (Thai national) คนต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทย (Thailand residence) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (international tourists) ที่เข้ามาเยือนประเทศไทย แล้วทางเดินทางท่องเที่ยวอยู่ในประเทศไทย

3. นักท่องเที่ยวคนไทย หมายถึง กลุ่มคนไทยที่เดินทางออกนอกประเทศไทย และพำนักอยู่ต่างประเทศ ไม่เกิน 90 วัน โดยมีวัตถุประเทศเช่นเดียวกับการท่องเที่ยวประเภทที่ 1

วรรณา วงษ์วานิช (2539 : 6 – 7) กล่าวว่าสำหรับ “นักท่องเที่ยว” นั้นนักวิชาการด้านการท่องเที่ยวได้จัดประเภทของนักท่องเที่ยว ไว้ตามลักษณะของการท่องเที่ยวดังนี้

1. tourist หมายถึง นักท่องเที่ยวที่เดินทางจากที่พักอาศัยของตนแล้วกลับมาเกินกว่า 24 ชั่วโมง และได้พักแรมที่ใดที่หนึ่งชั่วคาบเวลาหนึ่ง บางประเทศเรียกว่า night visitor

2. excursionist หมายถึง นักท่องเที่ยวแบบเช้าไปเย็นกลับ หรือกลับมาถึงบ้านภายใน 24 ชั่วโมง โดยไม่พักแรม ณ ที่ใด บางประเทศเรียกว่า day visitor

3. visitor มีความหมายอย่างเดียวกับ tourist แต่เป็นคำที่ประเทศหนึ่งใช้เรียกนักท่องเที่ยวจากประเทศอื่นที่เข้ามาในประเทศของตน และบางทีเรียกว่า foreign visitor นอกจากนี้ในประเทศที่ใช้คำว่า visitor แทน tourist มักใช้คำว่า tourist หรือ domestic tourist
ซึ่งหมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศหนึ่งแล้วท่องเที่ยวไปแต่เฉพาะภายในประเทศของตน

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

โรเบิร์ท แมคอินทอชและ ชาลี โกลดเนอร์ (Robert M. Mcintosh & Charles R. Goildner) กล่าวไว้ใน tourism : principles , practices , philosophies . 1984 ว่ามีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. นักท่องเที่ยว ซึ่งต้องใช้จ่ายในการเดินทางอย่างบ่อยที่สุดเป็นค่าอาหาร ถ้าพักค้างคืนก็จะใช้จ่ายเป็นค่าที่พัก ค่าของที่ระลึก และบริการอื่น ๆ ด้วย ค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะหมุนเวียนกระจายไปในธุรกิจการบริการต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการสร้างงาน และกระจายรายได้สู่ระบบเศรษฐกิจของท้องถิ่น

2. ธุรกิจซึ่งทำหน้าที่จัดหาสินค้า และบริการต่าง ๆ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ การคมนาคมขนส่ง ที่พักแรม ร้านอาหารและภัตตาคาร บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ร้านค้า ของที่ระลึกและขายสินค้าพื้นเมือง ฯลฯ

3. รัฐบาลของประเทศ หรือท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของบ้าน ซึ่งทำหน้าที่จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) เช่น ถนน สะพาน สถานีรถไฟ รถโดยสาร ท่าเรือ ท่าอากาศยาน ระบบไฟฟ้า น้ำประปา ระบบการสื่อสารที่ทันสมัย เช่น โทรศัพท์ ดาวเทียม ฯลฯ เป็นการลงทุนเพื่อการท่องเที่ยวของประเทศ และเพื่อความสะดวกสบายของคนในท้องถิ่น

3.1 อำนวยความสะดวก ในเรื่องระเบียบวิธีการเข้าเมือง การขนส่งระหว่าง ท่าอากาศยานกับที่พัก หรือสถานีขนส่ง และบริการข่าวสารด้านที่พัก

3.2 การสร้างภาพลักษณ์ (image) ของประเทศ การโฆษณาเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ประเทศให้เป็นที่รู้จัก และสนใจของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ และจากต่างประเทศ

3.3 การรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวในทุกแหล่งท่องเที่ยว

4. ตัวเจ้าของบ้าน หรือประชาชนในประเทศนั้น ๆ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการต้อนรับ และดึงดูดใจนักท่องเที่ยวหรือแขกผู้มาเยือนท้องถิ่นนั้นซ้ำอีก หรืออาจชักชวนผู้ที่ไม่เคยมาเยือน ตัดสินใจจเดินทางท่องเที่ยวโดย

4.1 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในธุรกิจบริการ ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยว ต้องมีความรู้ และทักษะในงานอาชีพของตน สามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ

4.2 ประชาชนทั่วไปจะต้อง

4.2.1 แสดงความเป็นมิตร มีไมตรีจิต เช่น ยิ้ม ทักทาย พูดคุยด้วย ให้น้ำดื่ม ให้ใช้ห้องสุขา

4.2.2 ให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวที่ประสบปัญหา หรือเดือดร้อน บอกเส้นทางให้ ช่วยเหลือเมื่อประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วยกระทันหัน หรือประสบภัยจากโจรผู้ร้าย

4.2.3 ช่วยกันอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนให้คงความงาม และมีคุณค่าเป็นทรัพยากรของชาติต่อไป

1.3 ความสำคัญของการท่องเที่ยว

สรณี แสงมิตร (2533 : 6) ได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวเป็นช่องทางยกระดับมาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้น ใช่แต่ในด้านแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศเท่านั้น ยังทำให้บทบาทของเศรษฐกิจ ซึ่งถือเป็นปัจจัยของการมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย และทำให้มีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นซึ่งการซื้อบริการของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศถือได้ว่าเป็นการส่งสินค้าออก เพราะเป็นการซื้อด้วยเงินตราต่างประเทศ การผลิตสินค้าหรือการบริการต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวซื้อก็จะต้องมีการลงทุน ซึ่งผลประโยชน์จะตกอยู่ภายในประเทศ และจะช่วยให้เกิดงานอาชีพอีกหลายแขนง เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ทางด้านสังคม การท่องเที่ยวเป็นการพักผ่อน คลายความตึงเครียด พร้อม ๆ กับการได้รับความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่ผิดแผกแตกต่างออกไป

ม.ล.ตุ้ย ชุมสาย (67 – 69) ยังได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นอุปกรณ์ทางการศึกษาและเป็นการส่งเสริมสุขภาพจิต อีกด้วย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (3 -4) ได้ให้ความสำคัญของการท่องเที่ยวไว้ 3 ประเด็น คือ

1. ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของประเทศ

1.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา การท่องเที่ยวสามารถทำรายได้ในรูปแบบของเงินตราต่างประเทศมากเป็นอันดับ 1 เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากสินค้าออกอื่น ๆ นอกจากนี้รายได้สุทธิในรูปแบบของเงินตราต่างประเทศ จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ยังมีส่วนช่วยให้ดุลชำระเงินของประเทศเกินดุลอีกด้วย

1.2 รายได้จากการท่องเที่ยวจะมีผลทบทวีคูณ ในการสร้างรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผลผลิตส่วนรวมของประเทศมีค่าทวีกว่า 3 เท่าตัว

1.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียน และการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค เมื่อเกิดการเดินทางท่องเที่ยวเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวในชนบท การพัฒนาความเจริญก็จะไปถึงภูมิภาคนั้น ๆ ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในท้องถิ่น เช่น โรงแรม ภัตตาคาร ร้านค้า สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีผู้ลงทุนในหลาย ๆ รูปแบบทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพอย่างกว้างขวางเป็นการสร้างรายได้สู่ประชาชนอย่างแท้จริง

1.4 การท่องเที่ยว มีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิต และนำเอาทรัพยากรของประเทศ โดยเฉพาะ ของท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ที่อัตราที่สูง ในรูปแบบของการผลิตสินค้าพื้นเมืองและสินค้าที่ระลึก ตลอดจนการบริการในท้องถิ่นนั้น ๆ

1.5 การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบ ผลผลิตขายได้ทุกเวลาสุดแล้วแต่ความเหมาะสมและความสามารถของผู้ขาย

1.6 การท่องเที่ยวช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิต เป็นวงจรหมุนเวียนภายในประเทศ ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจัดว่าเป็นแหล่งจ้างงานที่ใหญ่ที่สุด เนื่องจากเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันหลาย ๆ อาชีพ เป็นต้นว่า อาชีพเกี่ยวกับการขนส่ง อาชีพให้บริการด้านที่พัก อาชีพจัดบริการสิ่งดึงดูดการท่องเที่ยว อาชีพผลิตของที่ระลึกและอาชีพเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลทางการท่องเที่ยว เป็นต้น เป็นการลดการว่างงานลง ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้รัฐบาลได้รับรายได้ในรูปของภาษีอากรประเภทต่าง ๆ

2. **ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อสังคม**

2.1 การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ ก่อให้เกิดสันติภาพ ความเป็นมิตรไมตรี และความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของและผู้มาเยือน

2.2 การท่องเที่ยวมีบทบาทในการพัฒนา สร้างสรรค์ความเจริญทางสังคมให้เกิดแก่ท้องถิ่นทำให้มีการก่อสร้างสิ่งใหม่ ๆ มีการลงทุนทางด้านการผลิตเพื่อรองรับการบริการแก่ผู้มาเยือน ท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีรายได้จากการมีงานทำจึงทำให้อยู่ดีกินดีมีความสุขโดยทั่วกัน

2.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความสำนึกและตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ของชาติ ก่อให้เกิดความรู้สึกหวงแหนและรักแผ่นดินที่อยู่อาศัยของตน

2.4 การท่องเที่ยวช่วยขจัดปัญหาความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท ช่วยขจัดปัญหาการหลั่งไหลและเคลื่อนย้ายเข้ามาหางานทำหรือเสี่ยงโชคในเมืองของประชาชนในชนบท

2.5 การท่องเที่ยวช่วยให้ประชาชนในชนบทรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาผลิตและประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ในรูปแบบสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกไว้สำหรับขายผู้มาเยือน เป็นการหารายได้มาจุนเจือครอบครัวเพิ่มขึ้น

3. **ความสำคัญของการท่องเที่ยวกับการเมือง**

3.1 การเดินทางเที่ยวก่อให้เกิดความรู้สึกถึงความมั่นคง ปลอดภัย เพราะการที่นักท่องเที่ยวจะเลือกเดินทางเยือนที่ใด ที่นั้นจะต้องมีความปลอดภัยเพียงพอ

3.2 การท่องเที่ยวเป็นวิถีทางมี่มนุษย์ต่างสังคมจะได้พบปะ รู้จัก ทำความเข้าใจกัน การเดินทางไปมาหาสู่กันภายในประเทศทำให้ได้รู้จัก คุ้นเคย รู้ปัญหา พึ่งพาอาศัยกันเป็นการสร้างความรักความสามัคคี สมานฉันท์ของคนในชาติ ในทำนองเดียวกัน การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะเป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เสริมสร้างความเข้าใจอันดีนำไปสู่ความเป็นเพื่อนร่วมโลกที่จะช่วยสร้างสรรค์สัมพันธไมตรีและความสงบสันติสุขในโลก

การท่องเที่ยว มีความสำคัญต่อประเทศในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นต่อบุคคล สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และประเทศ ซึ่งการท่องเที่ยวจะเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ประเทศพัฒนาก้าวหน้าต่อไป

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

สุดาพร ชุตินธรานนท์ (2542 : 41) กล่าวว่าโดยทั่วไปถ้าพูดถึงคำว่า “อุตสาหกรรม“ เราจะนึกถึงการนำวัตถุดิบป้อนเข้าไปในกระบวนการผลิต แล้วจะได้ผลผลิตที่ต้องการออกมา

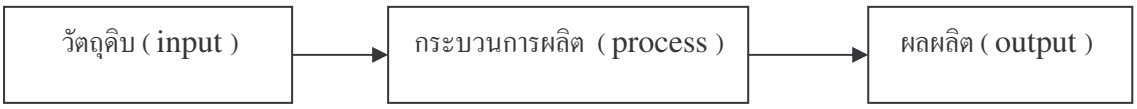

ภาพประกอบ 2 กระบวนการทางอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ที่มา : สุดาพร ชุตินธรานนท์.(2542).*การท่องเที่ยวกับธุรกิจบริการ.* หน้า 41

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว (tourist industry) เป็นผลรวมที่เกิดขึ้น จากการปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างนักท่องเที่ยว กับเอกชนผู้ประกอบธุรกิจบริการต่าง ๆ กับรัฐบาลเจ้าของประเทศ และกับทรัพยากรในท้องถิ่นซึ่งจะอธิบายในเชิงอุตสาหกรรม

อนึ่งในกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้นเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญมากที่ภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนจะต้องทำงานประสานกัน ให้ความร่วมมือ สนับสนุน ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ เพื่อผลประโยชน์ของชาติ (public interest) เช่น

1. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) เช่น สนามบิน ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ฯลฯ

2. ออกหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการลงทุน ในธุรกิจบริการของเอกชน

3. ร่วมกันพัฒนาทักษะของบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทุกระดับให้มีคุณภาพ

4. ร่วมกันส่งเสริมการขายและโฆษณาประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อชักชวนและดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวทั้งภายใน และภายนอกประเทศ เกิดความต้องการซื้อสินค้า และบริการ

5. ร่วมมือกันพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถให้ข้อเสนอแนะหรือข้อเรียกร้อง (voice) เพื่อปรับปรุงบริการของภาครัฐ และภาคเอกชนได้ ตลอดจนมีการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการต่าง ๆ รวมทั้งผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐอย่าง

สม่ำเสมอ และต่อเนื่องเพื่อให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศซึ่งเป็นผู้รับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ และธุรกิจเอกชนเกิดความพึงพอใจ

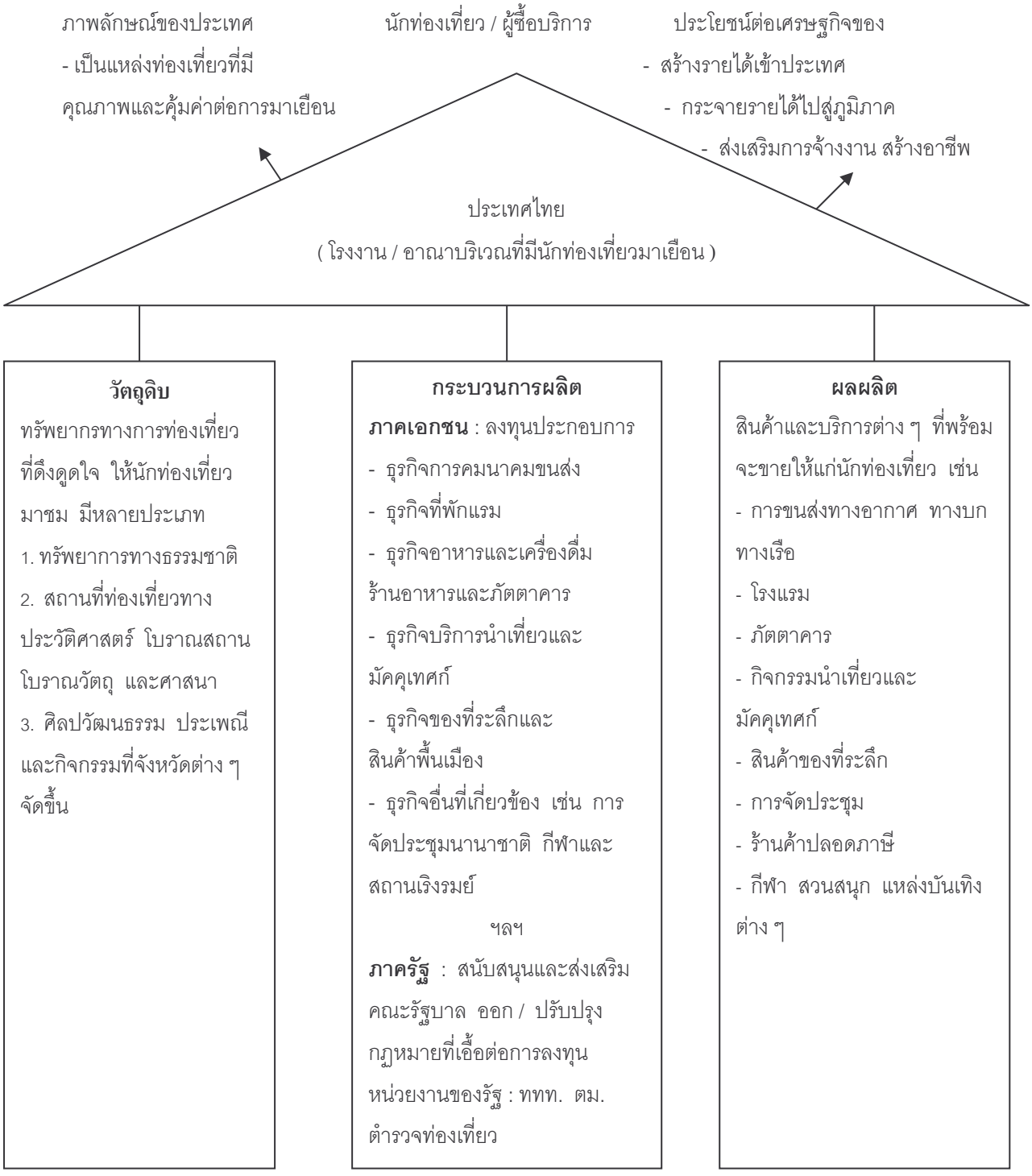

ภาพประกอบ 3 สรุปภาพองค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ที่มา : สุดาพร ชุตินธรานนท์.(2542).*การท่องเที่ยวกับธุรกิจบริการ*. หน้า 43

1.4 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว

เหตุผลของการเดินทางท่องเที่ยวของแต่ละบุคคล มีความแตกต่างกัน ในหลาย ๆ ประการ ดังที่ ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2531 : 88 – 90) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย

1. เงิน หรือค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นสิ่งแรกที่ผู้เดินทางท่องเที่ยวจะต้องคิดทันที เพราะการเดินทางท่องเที่ยวไม่ว่าจะใกล้หรือไกลจำเป็นต้องมีเงิน หรืองบประมาณเพื่อการใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ เช่น ค่าพาหนะ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าบริการสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวก และการใช้จ่ายซื้อของ เป็นต้น

2. เวลา เป็นสิ่งที่มีความหมายสำคัญสำหรับผู้เดินทางท่องเที่ยว เพราะแต่ละบุคคลย่อมอยู่ในสถานภาพการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน บางคนอาจใช้เวลาวันหยุดสุดสัปดาห์ เพื่อการท่องเที่ยว แต่บางคนอาจจะต้องรอถึงปิดภาคเรียน หรือบางคนอาจใช้เวลาหลังช่วงชีวิตทำงานเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น

3. ความตั้งใจที่จะไป ปัจจัยข้อนี้เกิดจากเหตุผล และความรู้สึกนึกคิดส่วนตัวอย่างแท้จริง การมีเงิน และมีเวลา คงไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวได้ถ้าไม่ตั้งใจที่จะไป นักท่องเที่ยวแต่ละคน มีความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยวอาจถูกกระตุ้นได้จากสิ่งต่าง ๆ เช่น ความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยว การเก็บรวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยว การสร้างเสริมทัศนคติที่ดีให้เห็นคุณค่าของการท่องเที่ยว ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ เสถียรภาพทางการเมือง ฤดูกาล สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย และภาพพจน์ทางการท่องเที่ยว เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้ความตั้งใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงได้อยู่ตลอดเวลา

การที่ ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2431 : 88 – 90) ได้กล่าวว่าความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยวมีสิ่งต่าง ๆ เป็นตัวกระตุ้นซึ่งมีหลายประการด้วยกัน จากการศึกษาของแมคอินทอช และเกลด์เนอร์ พบว่าตัวกระตุ้น (motivator) ให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวเกิดขึ้นมี 4 ประการคือ

1. ตัวกระตุ้นทางกายภาพ (physical motivators) เป็นตัวกระตุ้น เพื่อผ่อนคลายทางกายภาพหรือเพื่อร่างกาย เช่น การพักฟื้นร่างกาย กิจกรรมทางกีฬา การไปตากอากาศชายทะเล การบำบัดรักษาตามคำแนะนำของแพทย์เพื่อการรักษาสุขภาพ เป็นต้น

2. ตัวกระตุ้นทางวัฒนธรรม (culture motivators) เป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้เกิดการเดินทางเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะ ดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ เป็นต้น

3. ตัวกระตุ้นทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersional motivator) เป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้เกิดความต้องการ เพื่อเยี่ยมญาติ เพื่อน เพื่อพบปะคนแปลกหน้าใหม่ ๆ หรือคนที่มีความคิดใหม่ ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงจากงานประจำที่จำเจ เป็นต้น

4. ตัวกระตุ้นทางด้านฐานะ และชื่อเสียง (status and prestige motivators) เป็นตัวกระตุ้นที่ต้องการยกฐานะของตนให้สูงขึ้น เพื่อเกียรติยศ และชื่อเสียง เป็นการเดินทางประกอบธุรกิจในต่างประเทศ การไปประชุม การศึกษา ฯลฯ เพื่อให้เป็นคนที่มีเกียรติยศและความสำเร็จในหน้าที่การงานของตน (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. 2531 : 88 – 90)

สอดคล้องกับ วิชัย เทียนน้อย (2538 : 3 -5) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวไว้ว่ามีสาเหตุมาจาก

1. ความเคร่งเครียดในการทำงาน จากการที่เคร่งเครียดในการทำงานตลอดเวลาจะต้องใช้กำลังกายหรือกำลังความคิดอย่างมาก ด้วยเหตุนี้เองร่างกายจึงจำเป็นที่ต้องการพักผ่อนเพื่อให้การทำงานในช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพ การหยุดงานในวันสุดสัปดาห์ การปิดภาคเรียนหรือการหยุดพักร้อนของข้าราชการและคนทำงานทั่วไปจึงเป็นเรื่องสำคัญ การใช้เวลาว่างในช่วงระยะเวลาดังกล่าว กิจกรรมการพักผ่อนของประชากรเหล่านี้ที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ การท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งการเดินทางท่องเที่ยวจะใกล้หรือไกล ขึ้นอยู่กับระยะเวลาและศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล

2. รายได้ของประชาชนดีขึ้น จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไป ทำให้คนมีความริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานและประดิษฐ์สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ขึ้นมาซึ่งจะทำให้ประชากรมีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีเวลาว่างเหลือพอที่จะนำมาใช้เพื่อการพักผ่อน การที่ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของประชากรดีขึ้น จะส่งผลให้ประชากรมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อเป็นการพักผ่อนและหาความรู้ให้แก่ตนเอง

3. ความสะดวกทางด้านการคมนาคม การคมนาคมนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ส่งเสริมทำให้เกิดกิจการท่องเที่ยวปรากฏขึ้น ในสภาพปัจจุบันการไปมาติดต่อระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวกระทำได้สะดวกและรวดเร็ว มีการตัดถนน หรือเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ จากการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ใช้เวลาและค่าใช้จ่ายไม่มากนัก จึงเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ประชาชนอยากไปใช้บริการ และคนส่วนมากมีโอกาสที่จะกระทำได้

4. มีเวลาว่าง เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี จึงทำให้เครื่องมือเครื่องใช้ที่นำมาใช้ในการผลิตมีประสิทธิภาพ มีการนำเอาเครื่องมือและเครื่องจักรชนิดต่าง ๆ มาใช้ทำงานแทนคน จึงทำให้การผลิตสินค้ากระทำได้อย่างรวดเร็ว อันเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้คนมีเวลาว่าง

เพิ่มมากขึ้น และมีเวลาว่างพอที่จะนำไปใช้ในการแสวงหาความสุขทางด้านการท่องเที่ยว และอื่น ๆ ได้ตามโอกาสและสภาพทางเศรษฐกิจเอื้ออำนวย

5. จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จากการที่จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้สภาพชุมชนในเมืองเกิดสภาพความแออัด สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปเกิดมลภาวะ สถานที่ท่องเที่ยวภายในเมืองมีจำกัด และสถานที่ท่องเที่ยวตามชนบทได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างมากมาย เพื่อสนองต่อจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีความต้องการสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อพักผ่อนหย่อนใจมากขึ้นเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ประชากรที่พักอาศัยอยู่ในเมืองจะหาโอกาสเดินทางท่องเที่ยวไปในท้องที่ชนบทและมีประชากรในชนบทบางส่วนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเมือง ซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมากมาย เป็นที่ตื่นตาตื่นใจของชาวชนบท ดังนั้นจึงพอจะชี้ให้เห็นได้ว่าการที่จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ความต้องการสถานที่ท่องเที่ยวและการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างถิ่น หรือต่างแดนจึงเพิ่มมากขึ้นด้วย

1.5 ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวซื้อบริการการท่องเที่ยว

ยุพดี เสตพรรณ (2539 : 226) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวซื้อบริการทางการท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายให้แก่ประเทศสูงกว่าสินค้าออกชนิดอื่น ๆ ดังนั้นหากจะให้บริการที่ลูกค้าพึงพอใจ ต้องคำนึงถึงปัจจัย ดังต่อไปนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว หรือ ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมประเพณี และวัฒนธรรมที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเยือน

2. การคมนาคม ทั้งจากต่างประเทศ และในประเทศจะต้องสะดวก ปลอดภัย รวดเร็วทุกทาง มีความทันสมัย มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก มีสายการบินมาลงหลายสาย

3. พิธีการเข้าเมืองและบริการข่าวสาร จัดระเบียบวิธีการเข้าเมืองให้สะดวก รวดเร็ว มีบริการให้ข่าวสาร บริการจองที่พัก บริการขนส่งสู่ที่พัก

4. ที่พัก มีโรงแรม มีที่พักระดับต่าง ๆ ให้เลือก มีอัตราค่าที่พักเหมาะสมกับคุณภาพสะอาด และมีบริการตามมาตรฐานสากล

5. ร้านอาหาร มีร้านอาหารให้เลือกหลายชนิด ทั้งที่เป็นอาหารสากล และอาหารในท้องถิ่นถูกสุขลักษณะ มีบริกรที่สุภาพ มีการกำหนดราคาอาหารไว้ให้แน่นอน

6. บริการนำเที่ยว มีบริการจัดนำเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มีมัคคุเทศก์ที่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความซาบซึ้งต่อความงามของธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรมของประเทศ มีอัธยาศัยไมตรี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

7. สินค้าของที่ระลึก มีการควบคุมคุณภาพ กำหนดราคา การส่งเสริมการใช้วัสดุพื้นบ้าน การออกแบบสินค้าให้มีเอกลักษณ์ รวมทั้งการบรรจุหีบห่อที่สวยงาม ดึงดูดใจ และมีความแข็งแรง

8. ปลอดภัย ต้องมีมาตราการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธภาพ และทั่วถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว เช่น มีตำรวจท่องเที่ยว การให้ความปลอดภัยในการจราจร มีสายการบินที่มีประวัติอุบัติเหตุทางการบินน้อยที่สุด

9. ความสงบเรียบร้อยของประเทศ โดยไม่มีการสู่รบกันทางการเมือง การปราบปรามที่รุนแรงในการชุมชนทางการเมือง จะทำให้นักท่องเที่ยว งดการเดินทางมาเยือน

10. ความเป็นมิตรไมตรีของเจ้าของท้องถิ่น เช่น การยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทายด้วยอัธยาศัยไมตรีการแสดงความเอื้ออารีเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นต้น

11. การโฆษณาเผยแพร่ เพื่อเสนอแหล่งท่องเที่ยวให้ชาวต่างประเทศได้รู้จักและอยากมาเที่ยว ช่วยให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ช่วยให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวขยายตัวมากขึ้น

สอดคล้องกับ ประเสริฐ วิทยารัฐ (2535 : 220) ที่กล่าวถึง สิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ว่ามีปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่

1. บรรยากาศด้านกายภาพ
   1.1 มีการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก
   1.2 มีความสะดวก สบาย ปลอดภัย
   1.3 มีสิ่งดึงดูดใจ ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรม
   1.4 มีสิ่งหายาก เช่น วัดวาอาราม พระบรมมหาราชวัง ความใหญ่โตของอาคารสถานที่ วิถีชีวิตที่หาดูได้ยาก
2. บรรยากาศด้านจิตใจ
   2.1 ความมีมิตรไมตรี
   2.2 การต้อนรับขับสู้ มีความพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ
   2.3 ความรู้สึกปลอดภัย
   2.4 ค่าครองชีพไม่สูงเกินไป
   2.5 ความไม่เข้มงวดของนักท่องเที่ยว
3. บรรยากาศด้านอื่น ๆ
   3.1 การแนะนำประชาสัมพันธ์ที่ดี
   3.2 สินค้าที่ระลึกมีคุณภาพ
   3.3 สินค้าปลอดภาษี ที่มีราคาพอสมควร

การที่มนุษย์ต้องประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการดำรงชีวิต การพักผ่อนหย่อนใจตามสถานที่ท่องเที่ยว จึงมีความจำเป็นสำหรับชีวิตมากขึ้น ตามลำดับ ประกอบกับประเทศไทยมีวันหยุดตามเทศกาลต่าง ๆ ตลอดทั้งปี โอกาสการเดินทางจึงมีมากขึ้น สามารถเลือกประเภท และรูปแบบของการท่องเที่ยวได้มากขึ้น จากเดิม นอกจากนี้ พฤติกรรมการซื้อบริการการท่องเที่ยวของผู้ที่คาดว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวในอนาคตนั้น จะขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ผู้ต้องการจะท่องเที่ยวได้รับ หรือสามารถหาได้ทันที เพื่อการตัดสินใจ (ไว จามรมานและคณะ. 2536 : 28)

1.6 ประเภทต่าง ๆ ของการท่องเที่ยว

วรรณา วงษ์วานิช (2539 : 17 – 18) ได้แบ่งประเภทของการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การท่องเที่ยวภายในประเทศ เป็นการท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่าง ๆ ภายในประเทศการท่องเที่ยวในลักษณะนี้ จะต้องมีสิ่งจูงใจหลายอย่าง เช่น คงความสวยงามของภูมิประเทศ ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความปลอดภัย การโฆษณา หรือมีสิ่งจูงใจ โดยเฉพาะของสถานที่นั้น เช่น หลักฐานทางประวัติศาสตร์ หรือศิลปวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น เป็นต้น

2. การท่องเที่ยวต่างประเทศ เป็นการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ ที่ต่างไปจากประเทศของตน และต้องผ่านขบวนการระหว่างประเทศหลายอย่าง เช่น ศุลกากร ด่านตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น ใช้ภาษาต่างประเทศ และอาจต้องมีมัคคุเทศก์เป็นผู้นำ การท่องเที่ยวต่างประเทศนี้ ขนาดของประเทศเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ประเทศที่มีขนาดใหญ่ มักจะมีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมาก เพราะมีโอกาสที่จะมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งอื่น ๆ หลายอย่างกว่าประเทศที่มีขนาดเล็ก แต่บางครั้งการเดินทางไกล ๆ ก็อาจเป็นอุปสรรคหรือทำให้นักท่องเที่ยวหมดความสนใจ หรือมีความสนใจน้อยลงก็ได้

นอกจากนี้การท่องเที่ยว ยังขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการไปเที่ยวอีกด้วย ตัวอย่างเช่น การไปท่องเที่ยวในระหว่างวันหยุดอาจจะเป็นการไปตากอากาศ ชมสภาพบ้านเมือง หรือไปดูชีวิตความเป็นอยู่ในชนบท รวมถึงการไปเยี่ยมเยือนเพื่อนฝูง เป็นต้น จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว อาจแบ่งลักษณะของการท่องเที่ยว ออกได้เป็น 6 ลักษณะ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานความบันเทิง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ เพื่อชมทิวทัศน์ วัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่นต่าง ๆ หรือท่องเที่ยวไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพื่อเปลี่ยนสถานที่พักอาศัย ฯลฯ การท่องเที่ยวแบบนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น รสนิยม ฐานะทางเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยว และสิ่งดึงดูดความสนใจของสถานที่แต่ละแห่ง

2. การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน เป็นการใช้เวลาว่างเพื่อพักผ่อนร่างกายและสมอง อาจจะรวมถึงการพักฟื้นหลังการเจ็บป่วย โดยจะใช้เวลาพักผ่อนให้นานที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ สถานที่ไปพักจะเลือกที่สงบ สะดวกสบาย อากาศบริสุทธิ์ เช่น ชายทะเล หรือบนภูเขาที่ห่างไกลจากความอึกทึกครึกโครม

3. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวที่มักมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวด้วย เป็นการศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ ทั้งในแง่ มนุษยวิทยา และสังคมวิทยา เช่น ชมโบราณสถาน ศิลปะ หรือแสดงต่าง ๆ

4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา การท่องเที่ยวประเภทนี้มีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ ประการแรก เป็นการไปชมการแข่งขันกีฬาที่ตนสนใจ ประการที่สอง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อไปเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย การท่องเที่ยว ประเภทนี้สถานที่ที่จะไปเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยว เช่น ชายทะเล ภูเขา หรือการเดินป่าเพื่อดูนก ตกปลา หรือส่องสัตว์ เป็นต้น

5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ การประชุม และสัมมนา ซึ่งผู้ที่ไปเพื่อธุรกิจหรือสัมมนามักจะแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแบบนี้สิ่งที่เป็นปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยว คือ ต้องมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีสถานที่พักอาศัยหรือโรงแรม และระบบการคมนาคมที่รวดเร็ว ปัจจุบันนี้การท่องเที่ยวลักษณะนี้มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ

6. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา คือ การที่บุคคลไปต่างประเทศเพื่อการศึกษา ดูงาน หรือการวิจัย หรือการแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัย และจะอยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลานับเดือน การท่องเที่ยวประเภทนี้รวมถึงการท่องเที่ยว เพื่อการศึกษาภายในประเทศด้วย จัดได้ว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศอีกอย่างหนึ่ง

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะนอกจากจะช่วยกระตุ้นให้เกิดอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแล้ว ยังเป็นผลดีแก่นักท่องเที่ยวโดยทั่วไปด้วย กิจกรรมทางการท่องเที่ยวต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง คือ

1. นักท่องเที่ยว ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องประกอบด้วย ลักษณะของนักท่องเที่ยว การกระจายของนักท่องเที่ยว กิจกรรมต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยว และทัศนคติของนักท่องเที่ยว

2. สินค้าท่องเที่ยว หรือสถานที่ท่องเที่ยว สินค้าท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่มีลักษณะพิเศษ กล่าวคือ เป็นสินค้าที่รวบรวมเอาสินค้า และบริการ หลายประเภททั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรมไว้

ด้วยกัน เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี อัธยาศัยไมตรี และสาธารณูปโภค สินค้าเหล่านี้มีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ซึ่งสินค้าทางการท่องเที่ยว

3. การคมนาคมขนส่ง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว หรือสถานที่ท่องเที่ยวนับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ และธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถดำเนินต่อไปได้ ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่าง ๆ เช่น รูปแบบของคมนาคมขนส่ง การคมนาคมขนส่งสู่แหล่งท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว แบบแผนการเดินทางของนักท่องเที่ยว บริเวณหรือสถานที่ให้บริการแก่ผู้โดยสาร หรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวก รูปแบบ หรือปัญหาการจราจร เป็นต้น

4. ข้อมูลข่าวสารและการบริการ ข้อมูลข่าวสารเป็นเอกสารเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว แผ่นผับ แผนที่ เอกสารแนะนำ การโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อการชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว การส่งเสริม และให้ความรู้ใหม่ ๆ การอบรมการนำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ รายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง การจัดทำแผนที่เส้นทางและแผนที่ท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง

5. ความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกในด้านการเข้าเมือง ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุด เพราะจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจตั้งแต่ก้าวแรกที่ได้เดินทางเข้าสู่ประเทศ โดยให้ความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ระเบียบพิธีการเข้าออกเมือง เช่น การทำวีซ่า และศุลกากร

5.2 การขนส่งกระเป๋าของผู้โดยสาร

5.3 บริการการขนส่งระหว่างท่าอากาศยาน หรือสถานีขนส่งกับที่พัก

5.4 การอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารที่สถานีขนส่งกับที่พัก

6. องค์ประกอบทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนให้ธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี และก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินธุรกิจ ได้แก่

6.1 การไฟฟ้า มีเพียงพอและการใช้ได้ดีไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบกิจการและผู้ใช้บริการ รวมทั้งความปลอดภัย

6.2 การประปา สะอาดถูกหลักอนามัย และมีปริมาณเพียงพอแก่การบริการ

6.3 การสื่อสาร โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร สะดวก รวดเร็ว และมีปริมาณของหน่วยบริการเพียงพอ

6.4 ความสามารถในการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล

6.5 สถานพยาบาล และโรงพยาบาลที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และค่ารักษาอยู่ในอัตราที่ยุติธรรม

7. การสนับสนุนอื่น ๆ เป็นการเพิ่มความสะดวกสบายให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น การเงินการธนาคาร ระเบียบต่าง ๆ สถานศึกษา แหล่งค้นคว้าด้านต่าง ๆ ความร่วมมือระหว่างประเทศ ตลอดจนความสุภาพอ่อนโยนและมีไมตรีจิตต่อกัน (วรรณา วงษ์วานิช. 2539 : 19 – 23)
นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ได้แก่

1. สภาวะเศรษฐกิจ และการเมืองของโลก ซึ่งมีส่วนสำคัญในการกำหนดกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยว สภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำจะทำให้การเดินทางท่องเที่ยวอ่อนตัวลง โดยเฉพาะการเดินทางท่องเที่ยวระยะไกล เช่นเดียวกับความเคลื่อนไหวทางการเมืองในบางประเทศ อาจก่อให้เกิดความรู้สึกถึงความมั่นคงเป็นผลในการเดินทางออกนอกประเทศชะลอตัวลงในช่วงระยะสั้น ในทางตรงกันข้าม การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ และสภาพความมั่งคงในการเมืองจะเป็นตัวกระตุ้นกระแสการเดินทางให้ขยายตัวอย่างกว้างขวาง

2. ความนิยมในการท่องเที่ยว การที่ครอบครัวมีรายได้สูงขึ้นครอบครัวมีขนาดเล็กในขณะที่รายจ่ายในการท่องเที่ยวลดต่ำลง จากการที่ธุรกิจท่องเที่ยวได้ปรับรูปแบบของการบริการรให้มีค่าใช้จ่ายเบ็ดเสร็จอย่างประหยัด ทำให้ผู้รักการท่องเที่ยวสามารถจัดรายได้เพื่อการท่องเที่ยวได้ดีขึ้น ความนิยมในการใช้เวลาว่าง พักผ่อนด้วยการเดินทางท่องเที่ยวจะไม่มีวันตกต่ำลง ตราบเท่าที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังสามารถจูงใจให้ผู้คนใช้จ่ายเงินเหลือใช้เพื่อการเดินทางท่องเที่ยว

3. การขยายเส้นทางคมนาคม โลกยุคใหม่ที่การคมนาคมขนส่งจะต้องรวดเร็วและมีประสิทธิภาพทำให้เกิดระบบเครือข่าย ถนนเชื่อมต่อเพื่อการเดินทางด้วยรถยนต์ที่มีการยืดหยุ่นสูงกว่าตารางการเดินรถไฟที่ค่อนข้างจำกัด ระบบการคมนาคมทางอากาศ ได้รับการพัฒนาทั้งในด้านของท่าอากาศยาน เครื่องบิน และเส้นทางบิน ส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว ปลอดภัย และประหยัด

4. การเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเมือง ระบบการคมนาคมส่งที่พัฒนาให้มีประสิทธิภาพ และรวดเร็วทำให้โลกดูเหมือนจะเล็กลง รัฐบาลของทุกประเทศ ต่างให้ความสนใจขอความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นผลให้เกิดการแข่งขันกันทั้งในแง่ของการส่งเสริมการตลาด และการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ที่ประกอบกันเป็นแรงจูงใจให้เกิดความต้องในการเดินทางท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. : 10 -11)

1.7 ปัจจัยส่งเสริมการท่องเที่ยว

เนื่องจากพื้นโลกมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่แตกต่างกันจึงก่อให้เกิดลักษณะของภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ และลักษณะทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ประกอบกับโดยทั่วไปมนุษย์ต้องการที่

จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังบริเวณต่าง ๆ ที่มีสภาพแวดล้อมที่แปลก และแตกต่างไปจากถิ่นเดิมของตน ดังนั้นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจัยส่งเสริมการท่องเที่ยวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนี้ (วรรณา วงษ์วานิช. 2539 : 29 – 32)

ปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์

1. **ลักษณะภูมิประเทศ**

ลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของโลกจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การกระทำของตัวการทางธรรมชาติดังกล่าวที่มีต่อลักษณะภูมิประเทศแบบต่าง ๆ จึงทำให้เกิดภูมิทัศน์ทางธรรมชาติที่สวยงาม หรือแปลกประหลาด เป็นประโยชน์ในการดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวเป็นอันมาก สำหรับประเทศไทยลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่จะเกิดจากการกระทำของตัวการทางธรรมชาติสองประการ คือ การกระทำที่เกิดจากการไหลของน้ำและการกระทำของกระแสน้ำและคลื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดทิวทัศน์ที่แปลกประหลาดและสวยงาม เช่น ภูเขา น้ำตก และถ้ำ เป็นต้น

การที่แต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันทางด้านภูมิประเทศ หรือภูมิทัศน์ที่สวยงามนั้นเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของเขตการท่องเที่ยวแต่ละเขต เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการบริการ การท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการเดินทางระยะเวลา และการบริการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

2. **ลักษณะภูมิอากาศ**

ปัจจุบันนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ที่อยู่ไกลออกไป ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางภายในประเทศ หรือต่างประเทศ นักท่องเที่ยวจะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศของบริเวณที่ตนจะไปล่วงหน้า ก่อนที่จะออกเดินทางข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้เกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศนั้นจะช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเตรียมในด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศตลอดจนสามารถเลือกเวลาที่จะเข้าไปท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม

ปัจจัยด้านวัฒนธรรม

หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเป็นมรดกตกทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน รวมถึงความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม อุปนิสัยใจคอ ตลอดจนรูปแบบของการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีลักษณะทางวัฒนธรรมแตกต่างกันไป ความแตกต่างเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว และส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว

และส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นปัจจัยทางวัฒนธรรม อาจแบ่งออกได้กว้าง ๆ 4 ประการคือ

1. ปัจจัยทางด้านประวัติศาสตร์

บริเวณที่เป็นแหล่งอารยธรรมมาตั้งแต่สมัยโบราณ มักจะมีหลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดีปรากฏให้เห็นอยู่ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนาสถาน พระราชวัง และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ เหล่านี่เป็นสิ่งที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นและแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองในอดีตและยังดำรงอยู่จนถึงปัจจุบัน เหล่านี้จะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความรู้และความเพลิดเพลิน

2. ขนบธรรมเนียมประเพณี และศิลปวัฒนธรรม

เป็นการแสดงถึงรูปแบบการดำรงชีวิตของประชาชนในแต่ละสังคม ซึ่งจะมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไป เป็นสิ่งที่ยึดสืบทอดต่อกันมา ขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรมที่แตกต่างกันนี้จะเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะประเพณีวัฒนธรรมเฉพาะอย่าง เช่น ประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง ประเพณีเผาเทียนเล่นไฟ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้อาจเป็นเรื่องธรรมดา หรือความเคยชินของคนท้องถิ่น แต่จะเป็นสิ่งที่แปลกประหลาดและน่าสนใจของคนอีกท้องถิ่นหนึ่งก็ได้และเป็นสิ่งที่เจ้าของท้องถิ่นนั้นจะต้องรักษาไว้ด้วยความรักและความภาคภูมิใจ

3. การประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น

ลักษณะการประกอบอาชีพของประชาชน มีส่วนสนับสนุน และส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการประกอบอาชีพที่นักท่องเที่ยวไม่เคยเห็นมาก่อน หรือการผลิตสินค้าที่แตกต่างไปจากบริเวณอื่น หรือเป็นการประกอบอาชีพที่มีขึ้นเฉพาะบริเวณใดบริเวณหนึ่งเท่านั้น เช่น การผลิตร่มของจังหวัดเชียงใหม่ หรือการผลิตดอรัญญิกของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้าไปชมการผลิต และการประกอบอาชีพเหล่านั้น

4. การคมนาคมขนส่ง

สถานที่ท่องเที่ยวจะเป็นที่รู้จักแพร่หลาย มีคนเข้าไปท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสะดวกรวดเร็วของการคมนาคมขนส่ง ที่จะนำนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ อาจใช้พาหนะหลายชนิด เช่น เครื่องบิน รถยนต์ เรือ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ไกลจำเป็นต้องมีการพัฒนาเส้นทางคมนาคม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว สถานที่ใดมีการเดินทางท่องเที่ยวที่สะดวก และอยู่ไม่ไกลมากนัก จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการมากขึ้นตามมา

1.8 ระบบการท่องเที่ยว (tourism system)

การท่องเที่ยวประกอบด้วยหน่วยงานหลายฝ่าย และธุรกิจหลายประเภท ซึ่งรวมกันให้บริการนักท่องเที่ยว ไลเปอร์ (จุฑามาศ จันทรัตน์. 2541 : 9 ; อ้างอิงจาก Leiper. 1979. *annals of tourism research*) อธิบายว่า การท่องเที่ยวมิใช่เป็นอุตสาหกรรมแต่หากคือ ระบบ ซึ่งเริ่มต้นจากนักท่องเที่ยวมีความต้องการในการท่องเที่ยวด้วยเหตุผลและแรงกระตุ้น นักท่องเที่ยวจึงเริ่มหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว จากตัวแทนบริษัทนำเที่ยว หน่วยงานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้ข้อมูลที่เพียงพอแล้วจึงตัดสินใจเดินทางออกจากที่อยู่เดิม โดยอาศัยคมนาคมรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งมา ณ จุดหมายปลายทางนั้น นักท่องเที่ยวจะเก็บเกี่ยวประสบการณ์ จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย ส่วนที่สำคัญคือ การต้อนรับจากเจ้าของบ้าน

ไลเปอร์ (จุฑามาศ จันทรัตน์. 2541 : 9 ; อ้างอิงจาก Leiper. 1979. *annals of tourism research*) ได้ให้ภาพประกอบทฤษฎีนี้ไว้อย่างละเอียดโดยชี้ให้เห็นระบบของการท่องเที่ยว โดยเน้นสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญอันประกอบไปด้วย ประชาชน สังคม เศรษฐกิจ เทคนิควิธีการจัดการ สภาพธรรมชาติทางกายภาพ การเมือง และกฎหมาย เป็นต้น ดังปรากฏในภาพประกอบ 4

ระบบการท่องเที่ยว (tourism system)

Environment : human , social , economical , technological , physical , polical , legal , etc.

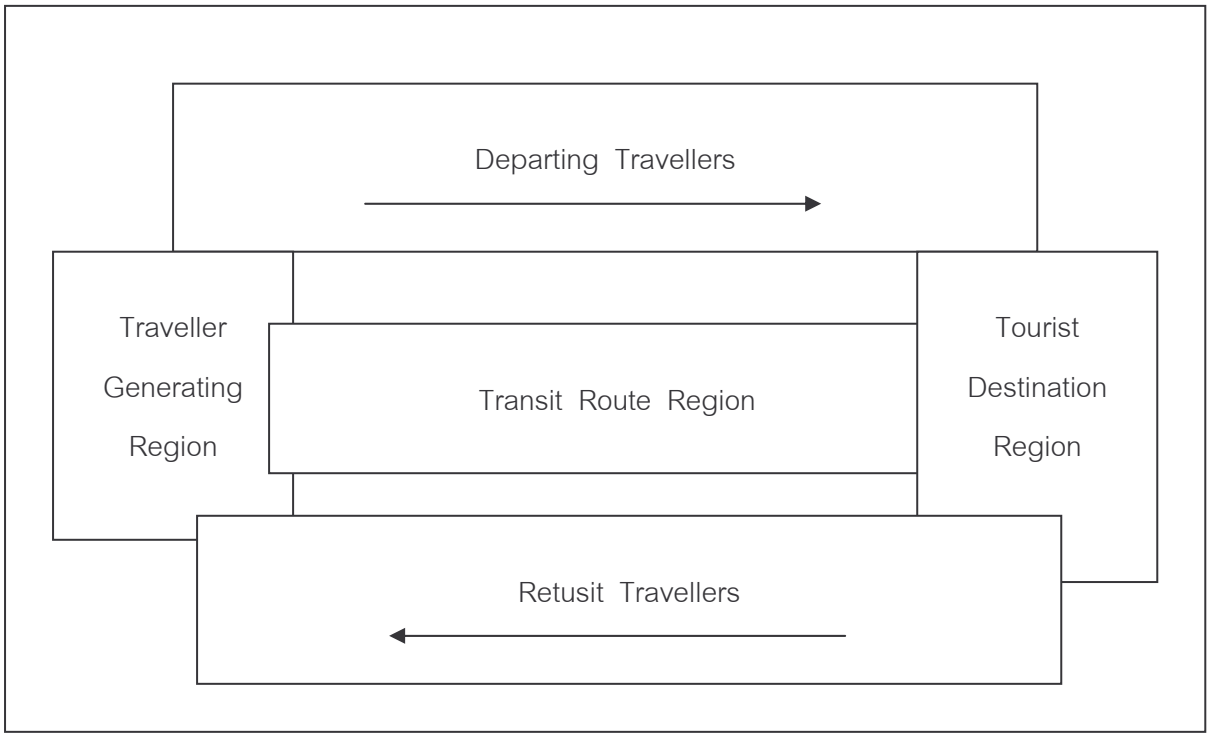

ภาพประกอบ 4 ระบบการท่องเที่ยว (tourism system)

Source : Leiper. ที่มา จุฑามาศ จันทรัตน์.(2541).*จุลสารการท่องเที่ยว*.หน้า 9.

(อ้างอิงจาก Leiper1979:404. *annals of tourism research*)

จากภาพประกอบคำอธิบายข้างต้นชี้ให้เห็นว่าประสบการณ์ที่ดีหรือไม่ ของนักท่องเที่ยว ขึ้นอยู่กับการให้การบริการของหลายองค์กร ซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องอยู่ในระบบการท่องเที่ยวแม้ว่าแต่ละองค์กรมีบทบาทในการให้บริการแตกต่างกันไป ทุกองค์กรล้วนแต่มีส่วนในความรับผิดชอบต่อความพึงพอใจ และประสบการณ์ (customer satisfaction) โดยรวมของนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น ซึ่งแน่นอนที่สุดว่า จะส่งผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าของระบบการท่องเที่ยวทั้งระบบ

การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่

ปัจจุบัน ความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวและพฤติกรรมในการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมีลักษณะที่เปลี่ยนไป จากเดิมที่นักท่องเที่ยวมักจะมีลักษณะแบบ passive คือ เมื่อเดินทางท่องเที่ยวไปตามเส้นทาง และรับข้อมูลจากมัคคุเทศก์ ไปวันต่อวันเท่านั้น แต่นักท่องเที่ยวในศตวรรษหน้าจะกลายเป็นผู้สนใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมต่างชาติ ต้องการสื่อสารชุมชน ท้องถิ่น ต้องการข้อมูลในระดับลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เกี่ยวกับระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งสรุปแล้วคือ ต้องการให้มีการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีนโยบายที่ชัดเจนที่สนับสนุนงาน ในด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเฉพาะในพื้นที่อนุรักษ์ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน จึงได้มีการวางแผนทางและกำหนดกลยุทธ์ ในด้านการสื่อความหมายเกี่ยวกับระบบนิเวศ และวัฒนธรรมไว้อย่างชัดเจน ซึ่งประเทศไทยพร้อมที่จะรองรับตลาดการท่องเที่ยวในศตวรรษหน้าได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ได้มีการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวในปัจจุบัน ออกเป็นรูปแบบต่าง ๆ อีกหลายรูปแบบด้วยกัน อาทิเช่น การท่องเที่ยวธรรมชาติ (natural tourism) การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (cultural tourism) การท่องเที่ยวแบบบันเทิงและการกีฬา(sport and entertainment tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและการสัมมนา (business and convention tourism) โดยเน้นการจัดในลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (eco – tourism) เพื่อให้เป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

1.9 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (eco – tourism)

นิยามและความหมาย

การท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ หรืออาจเรียกว่า “ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ “ มาจากภาษาอังกฤษว่า “eco – tourism“ ซึ่งเป็นคำที่ผสมระหว่าง ecology หรือนิเวศวิทยากับคำว่า tourism หรือการท่องเที่ยว นอกจากนี้ในวงการท่องเที่ยวยังมีการใช้คำภาษาอังกฤษอื่น ๆ ที่สำคัญ

ได้แก่ “nature tourism“ หรือ “bio – tourism“ หรือ “green tourism“ แทน “eco – tourism“ ได้เช่นกัน เพื่อบ่งบอกให้เห็นว่าเป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (กิตติวัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. 2541 : 41)

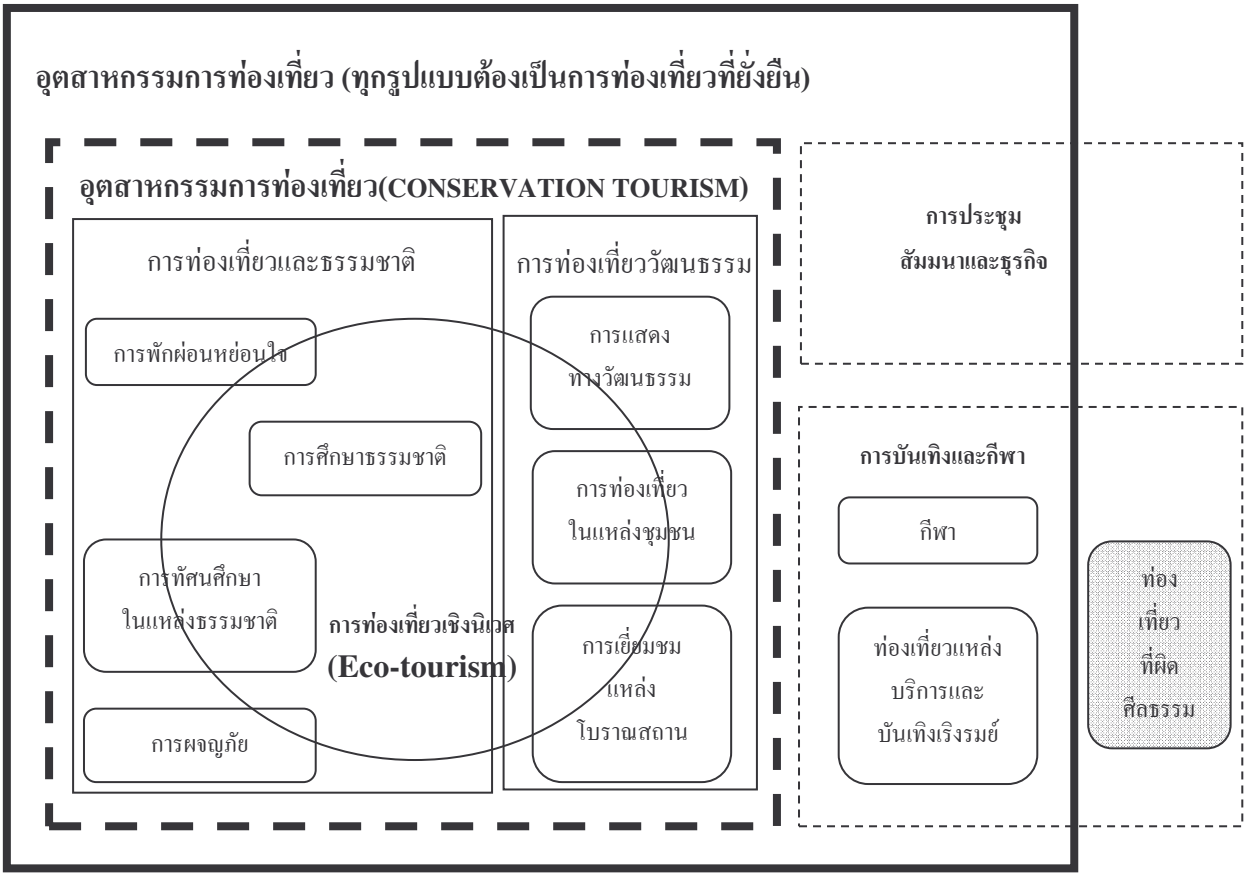

ภาพประกอบ 5 รูปแบบการพักผ่อนหย่อนใจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2541). หน้า 9

จากแผนภาพ แสดงรูปแบบการท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยชี้ให้เห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (eco – tourism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวที่มีปรัชญาพื้นฐานที่มุ่งสู่ หรือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาที่ยั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย . 2541 : 9)

ยุวดี นิรัตน์ตระกูล (2538 : 52) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชม ศึกษา เรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติเหล่านั้น

บุญเลิศ จิงตั้งวัฒนา (2539 : 54) กล่าวว่าเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หมายถึงการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ โดยการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การท่องเที่ยวมีความมั่นคง ยั่งยืน อยู่คู่สังคมมนุษย์ และก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ภราเดช พยัฆวิเชียร (2539 : 5) ให้ความหมายไว้ว่า คือ การเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เป็นธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น มีขอบเขตซึ่งจำกัดโดยรูปแบบและสถานที่ ตลอดจนในเรื่องกลุ่มนักท่องเที่ยว

ดรรชนี เอมพันธ์ และสุรเชษฐ์ เชษฐมาส (2539) กล่าวว่า เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติที่ให้ประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีรายได้ สำหรับการดูแลรักษาพื้นที่ การสร้างงานให้ชนบทหรือท้องถิ่น และการสร้างจิตสำนึกของคนในด้านสิ่งแวดล้อม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2541 : 9) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (eco – tourism) คือการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

บู (Boo. 1991) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีรายได้สำหรับการดูแลพื้นที่ การสร้างงานให้ชุมชนท้องถิ่น และการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

กระทรวงการท่องเที่ยวออสเตรเลีย (Commonwealth Department of Tourism 1993 Australia). ให้ความหมายถึงการท่องเที่ยวธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสาระด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และมีการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน

การ์ดเนอร์ และอาร์เชอร์ (Gardner ;& Arthur. 1994) กล่าวว่า หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มุ่งสนใจ ให้โอกาสศึกษาเรียนรู้ ขณะเดียวกันก็เอื้อประโยชน์ต่อท้องถิ่นพร้อมรักษาสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

จากความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่ง ที่ให้ความรู้แก่ผู้เดินทาง และผู้ที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น รวมถึงการมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น

แนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญอยู่ 4 ประการ คือ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542 : 14 – 15).

1. การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ ที่จะต้องไม่สร้างผลกระทบด้านลบแก่สิ่งแวดล้อมในทรัพยากรการท่องเที่ยวนั้น

2. การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่นักท่องเที่ยว และผู้มาเยือน ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. การสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมักเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้ และแสวงหาประสบการณ์ จากการท่องเที่ยว มักไม่สนใจความสะดวกสบายมากนัก แต่จะสนใจกับการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทั้งระดับกว้างและระดับลึก

4. การให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม เพื่อช่วยให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม อันจะก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น อีกทั้งจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว

ลักษณะที่สำคัญของ eco – tourism

1. เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยว ที่มีจุดสนใจหลักอยู่ที่สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ หรือวัฒนธรรมที่ยังคงความดั้งเดิม และบริสุทธิ์ ห่างไกลความเจริญแบบสังคมเมือง

2. เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และสัตว์ป่า

3. เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวให้มีความสมดุลกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่

4. เป็นรูปแบบในการท่องเที่ยวที่มุ่งให้คนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และได้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจให้มากที่สุด (ศรีพร สมบุญธรรม. 2536 : 29)

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

องค์ประกอบหลัก (key elements) มี 4 ด้าน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2541 : 9) คือ

1. องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นเป็นหลัก (identity of authentic or endemic or unique) ทั้งนี้รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศ (eco – tourism) ในพื้นที่ของแหล่งนั้น จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานข้อมูลอยู่กับธรรมชาติ (nature – basad tourism)

2. องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน (sustainbly management tourism) เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ (responsibly traval) ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม (no or low impact) การจัดการที่ยั่งยืน ครอบคลุมถึง การอนุรักษ์ทรัพยากรการจัดการสิ่งแวดล้อม และพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต

3. องค์ประกอบด้านจัดกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ (learning process) โดยมีการให้การศึกษา (education) เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มพูนความรู้ (knowledge) ประสบการณ์ (experience) ความประทับใจ (appreciation) เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องทั้งต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่นและผู้ประกอบการเกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อมศึกษา (environmentally education tourism)

4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนท้องถิ่น (involvement of local community or people participation) ที่มีส่วนร่วมของชุมชน และกระบวนการเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น (local benefit) โดยประโยชน์ท้องถิ่นที่ได้ หมายความรวมถึง การกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการรับผลตอบแทน เพื่อกลับมาบำรุงรักษา และจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วยและในที่สุดแล้วท้องถิ่นสามารถควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพได้

ข้อกำหนดที่ชัดเจนของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของลักษณะพื้นฐานที่เป็นหลักการ 4 ด้าน ดังภาพ

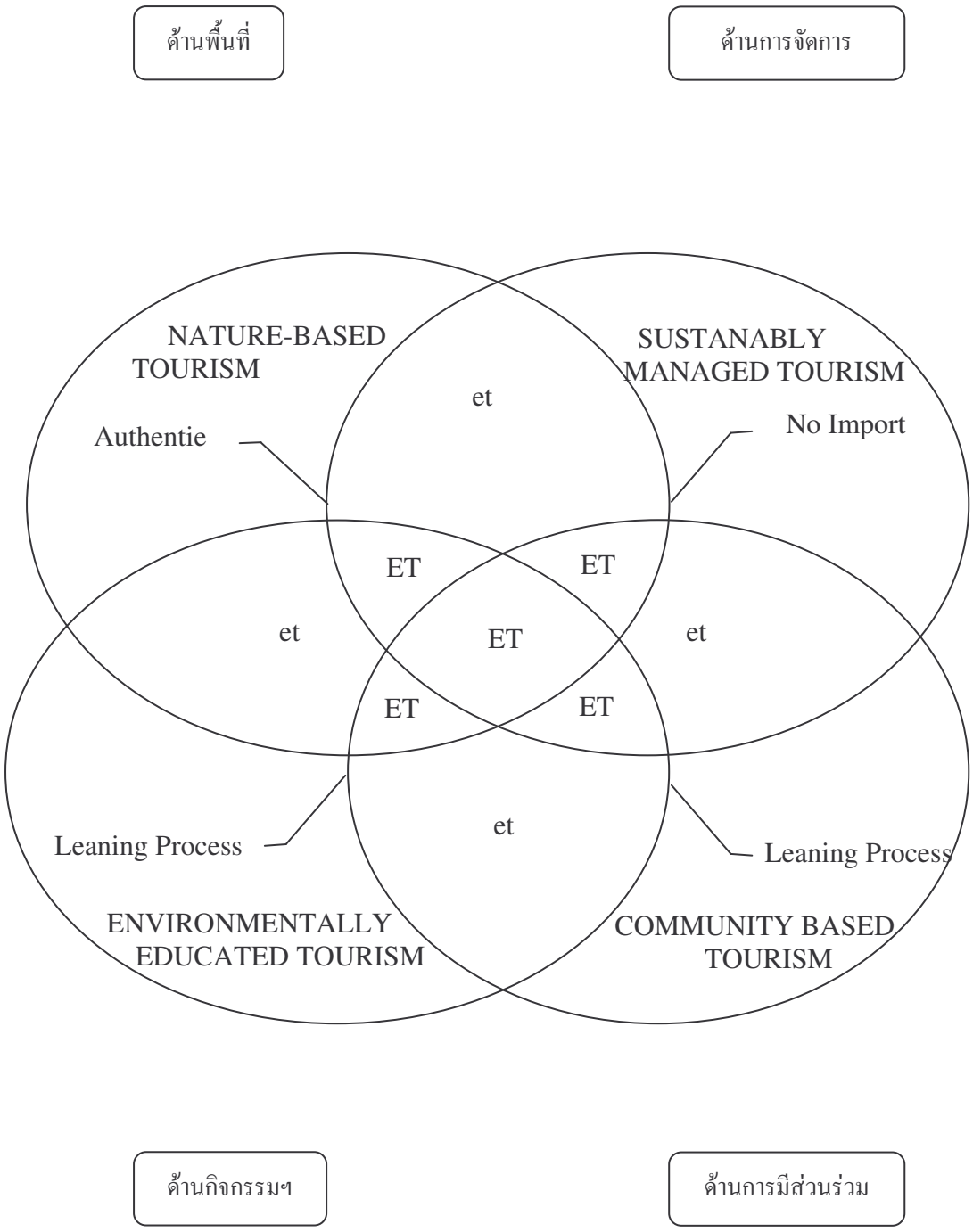

ภาพประกอบ 6 หลักการพื้นฐานที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ที่มา : บุญเลิศ ตั้งจิตวัฒนา.(มกราคม – มีนาคม, 2542).มาช่วยกันส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กันเถอะ.*จุลสารการท่องเที่ยว*.(ฉบับที่15).14 – 15

อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

ธวัชชัย วงศ์กัณหา (2548 : 62 – 87) สรุปเรื่องราวเกี่ยวกับอุทยานเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ไว้ดังนี้

อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทยในท้องที่อำเภอแกลงและอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ครอบคลุมพื้นที่บนฝั่งและในทะเลตลอดจนเกาะต่าง ๆ ประกอบด้วยเกาะเสม็ด เกาะจันทร์ เกาะทะลุ เกาะกุฎี เกาะมะขามและเกาะปลายตีน เขาแหลมหญ้าและชายทะเลด้านทิศตะวันตกของเขาแหลมหญ้า สถานที่ที่เด่นที่สุดเป็นที่รู้จักกันดี คือ เกาะเสม็ดหรือเกาะแก้วพิสดาร ซึ่งกล่าวไว้ในวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ความงดงามตามธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติแห่งนี้เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศว่ามีทิวทัศน์สวยงามเหมาะสมสำหรับการพักผ่อน

ในปี พ.ศ. 2518 ได้มีนายทุนกลุ่มหนึ่ง รวมหุ้นกันเพื่อดำเนินการขอเช่าเกาะเสม็ดจากจังหวัดระยอง เพื่อจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยจะสร้างกระเช้าลอยฟ้าข้ามจากฝั่งเขาแหลมหญ้าไปยังเกาะเสม็ดเพื่อบริการนักท่องเที่ยว แต่โครงการต้องระงับไปเพราะได้ถูกกลุ่มนิสิต นักศึกษาเป็นจำนวนมากจากหลายสถาบันเดินขบวนคัดค้าน และในปีเดียวกันนั้นสมาคมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือที่ 538/2518 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2518 ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง ให้ความเห็นว่า ควรมีการอนุรักษ์เกาะเสม็ด (เกาะแก้วพิสดารในเรื่องพระอภัยมณีอันเป็นวรรณกรรมเอกของสุนทรภู่) ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สงวนไว้เป็นสมบัติของประชาชนโดยทั่วไป โดยจัดตั้งเป็นวนอุทยานทางทะเล และคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ 1/2519 เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2519 ให้กรมป่าไม้ประสานกับจังหวัดระยอง พิจารณาในการจัดตั้งเกาะเสม็ดเป็นอุทยานแห่งชาติ ขณะนั้นเกาะเสม็ดอยู่ในความรับผิดชอบของกองทัพเรือ กรมป่าไม้จึงได้มีหนังสือ ที่ กษ 0808/1713 ลงวันที่ 31 มกราคม 2522 ขอพื้นที่ดังกล่าวไปอยู่ในความควบคุมดูแลของกรมป่าไม้ ซึ่งกองทัพเรือได้มีหนังสือ ที่ กห 0352/6405 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2522 ตอบไม่ขัดข้องที่จะให้กรมป่าไม้เข้าควบคุมดูแลเกาะเสม็ด และต่อมาคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 5/2522 เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2522 แจ้งให้กรมป่าไม้ดำเนินการอนุรักษ์เกาะเสม็ดเป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเล

กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ จึงได้มีคำสั่ง ที่ 82/2523 ลงวันที่ 14 มกราคม 2523 ให้นายสมบูรณ์ วงศ์ภักดี ออกไปทำการสำรวจพื้นที่ป่าไม้บริเวณเขาแหลมหญ้าและบริเวณข้างเคียงท้องที่บ้านเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เพื่อกำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติ และให้ทำการจัดตั้งเป็นวนอุทยานเขาแหลมหญ้า ซึ่งจากการสำรวจของสมบูรณ์ วงศ์ภักดี พบว่า เขาแหลมหญ้าประกอบด้วยเขาดินลูกรังเตี้ยๆ ชายทะเลทางทิศตะวันตก มีหาดทรายกว้าง และทอดตัวโค้งยาวออกไปสวยงาม

มาก น้ำทะเลใสจนสามารถมองเห็นแนวปะการังที่สวยงามได้อย่างชัดเจน เกาะเสม็ดประกอบด้วยหาดทรายขาวรอบเกาะ เป็นหาดทรายที่สวยงาม เหมาะแก่การท่องเที่ยวพักผ่อน ทั้งมีเกาะเล็กเกาะน้อยที่มีหาดทรายและธรรมชาติสวยงาม เหมาะสมต่อการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ ได้นำผลการสำรวจเสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ซึ่งมีมติในการประชุมครั้งที่ 4/2523 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2523 เห็นสมควรให้ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าเขาแหลมเทียน เขาเปล็ด เขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด และเกาะใกล้เคียง ในท้องที่ตำบลเพ อำเภอเมืองระยอง และตำบลแกลง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เนื้อที่ประมาณ 81,875 ไร่ หรือ 131 ตารางกิโลเมตร ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ หน้า 6 เล่ม 98 ตอนที่ 162 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2524 นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 34 ของประเทศไทย

ลักษณะภูมิประเทศ

อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จัดเป็นอุทยานแห่งชาติประเภทชายฝั่งผสมหมู่เกาะในทะเล ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลของอ่าวไทยฝั่งตะวันออก พื้นน้ำทะเลประมาณ 123 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 94 ของพื้นที่ทั้งหมด สภาพภูมิประเทศประกอบด้วยภูเขาหินแกรนิต บริเวณเขาเปล็ดและเขาแหลมหญ้า มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 108 เมตร หาดทรายและห้วงน้ำทะเลตื้นเป็นแนวยาวบริเวณที่เรียกว่า หาดแม่รำพึง มีความยาวประมาณ 12 กิโลเมตร ภูมิประเทศของเกาะเสม็ดประกอบด้วยภูเขาและเนินเขาเตี้ยๆ เช่น เขากระโจม เขาพลอยแหวน และเขาพระเจดีย์ ด้านทิศตะวันตกของเกาะมีความลาดชันมาก ส่วนด้านทิศตะวันออกมีความลาดชันน้อย และมีหาดทรายยาวต่อเนื่องตลอดแนวด้านทิศตะวันออก ด้านทิศเหนือมีความกว้างมากที่สุดประมาณ 2,500 เมตร มีความยาวถึงท้ายเกาะประมาณ 6,500 เมตร ทางตอนกลางของเกาะจะเป็นเนินเขาไม่สูงมากนัก มีที่ราบซึ่งเป็นที่ตั้งบ้านเรือนของราษฎรอยู่ตามริมฝั่ง ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก บริเวณปลายแหลมด้านทิศใต้มีเกาะเล็กๆ อยู่ใกล้อีก 3 เกาะ คือ เกาะจันทร์ เกาะสันฉลามและหินขาว นอกจากนี้ยังมีเกาะในทะเลใกล้ชายฝั่งรวม 8 เกาะ ได้แก่ เกาะปลายตีน เกาะเกล็ดฉลาม เกาะมะขาม เกาะกรวย เกาะกุฎี เกาะท้ายค้างคาว เกาะทะลุ และเกาะยุ้งเกลือ

ลักษณะภูมิอากาศ

บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด มีฝนตกโดยเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 1,500 มิลลิเมตร ช่วงมรสุมอยู่ในระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน จะมีคลื่นลมแรงมาก ออกทะเลไปเที่ยวเกาะต่างๆ ไม่ได้เป็นบางครั้ง เฉลี่ยแล้วในรอบ 1 เดือน จะมีคลื่นลมแรงประมาณ 15 วัน และระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนมีนาคม ในบางวันอาจจะมีลมมรสุมและฝนตกหนักออกทะเลไม่ได้เช่นกัน อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ 29 องศาเซลเซียส อากาศร้อนที่สุดอยู่ในระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน และระหว่าง เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนมกราคม เป็นช่วงที่มีอากาศเย็นที่สุด

พืชพรรณและและสัตว์ป่า

ลักษณะการกระจายของพันธุ์พืชบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จะแปรผันไปตามลักษณะภูมิประเทศ ซึ่งสามารถจำแนกสังคมพืชออกได้เป็น

ป่าดงดิบแล้ง เป็นสังคมพืชที่พบเป็นส่วนใหญ่ในเขตอุทยานแห่งชาติทั้งบนฝั่งและบนเกาะ บนฝั่งจะพบมากบริเวณเขาแหลมหญ้า เขาเปล็ด และเขาเทียน บนเกาะพบกระจายอยู่ทั่วไป สภาพป่าค่อนข้างโปร่ง ไม่พบไม้ขนาดใหญ่เนื่องจากได้มีการเข้าทำลายและตัดต้นไม้ออกเป็นจำนวนมาก พันธุ์พืชที่พบได้แก่ มะนาวป่า นกนอน พลองใบใหญ่ เขล็ง โมกมัน ประดู่เลือด มะเดื่อ มะกล่ำต้น ตะแบกเปลือกบาง ลาย กาสาม แสนคำ มะรุม มะเม่า มะหาด หว้า ก่อนก เข็มป่า เต่าร้างไผ่ และเอื้องม้าลาย เป็นต้น

ป่าชายหาด เป็นป่าที่ปกคลุมอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลที่ดินเป็นทรายจัดน้ำทะเลท่วมไม่ถึงหรือบริเวณที่เป็นหินชิดฝั่งทะเล ดินค่อนข้างเค็ม ได้รับไอเค็มจากทะเล ต้นไม้ที่พบโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นพุ่ม ลำต้นคดงอและแตกกิ่งก้านมาก กิ่งสั้นใบหนาแข็ง พันธุ์พืชที่พบได้แก่ โพทะเล ข่อย ตะบัน หูกวาง สนทะเล เตยทะเล และผักบุ้งทะเล เป็นต้น

เกาะที่ได้รับการขนานนามว่า “ปฐมบทแห่งการเที่ยวเกาะ“ เพราะหนุ่มสาวเป็นจำนวนมากถือเอาเกาะเสม็ดเป็นจุดเริ่มต้นประสบการณ์การท่องเที่ยวเกาะแก่งกลางทะเล ด้วยปัจจัยที่เอื้ออำนวยหลายอย่างทั้งการเดินทางที่ไม่ไกลจากกรุงเทพ ฯ มากนัก เกาะอยู่ไม่ห่างจากฝั่ง มีเรือเมล์บริการด้วยค่าเรือไม่แพง ไม่จำเป็นต้องมีเวลาหลายวัน เพียง 2 – 3 วัน หยุดเสาร์ – อาทิตย์ ก็มาเที่ยวได้ รวมถึงมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลหลากหลายรสชาติ มีหาดทรายขาวสวยให้เลือกจำนวนมาก มีแหล่งตกปลา แหล่งดำน้ำดูปะการังไม่ไกลนัก มีทั้งความเจริญแสงสีและมุมสงบเป็นส่วนตัว ทำให้เกาะเสม็ดเป็นตัวเลือกลำดับแรก ๆ สำหรับกิจกรรมรับน้องใหม่บนเกาะ กิจกรรมเข้าค่ายของชมรม หรือการพากลุ่มเพื่อน หรือคนรู้ใจมาตากลมทะเล

บนเกาะเสม็ดมีชายหาดอยู่มากกว่า 10 หาด เรียงตัวอยู่ตามอ่าวต่าง ๆ ทางฝั่งตะวันออกของเกาะเป็นส่วนใหญ่ แต่ละอ่าวมีขนาดและลักษณะแตกต่างกันออกไป นักท่องเที่ยวสามารถเลือกได้ว่าจะเลือกเที่ยวหาดใดที่จะเข้ากับรสนิยมของตนมากที่สุด ถ้าต้องการบรรยากาศคึกคัก มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้เลือกครบครัน ตกค่ำมีแสง สี เสียง อาหารเครื่องดื่มให้ตื่นตา ตื่นใจ ควรเลือก หาดทรายแก้ว หรืออ่าววงเดือน ถ้ารักบรรยากาศเงียบสงบผู้คนไม่พลุกพล่าน มีความเป็นส่วนตัวสูง ควรเลือกอ่าวน้อยหน่า อ่าวกลาง อ่าวป่าช้า อ่าวลูกโยน อ่าวนวล อ่าวเทียน อ่าวลุงดำ อ่าวหวาย อ่าวกิ่ว อ่าวปะการัง อ่าวกะรังหรืออ่าวเตย หรือถ้ารักการท่องเที่ยวแบบสองบรรยากาศ มีความคึกคักและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่บ้าง แต่ก็พอหามุมสงบเป็นส่วนตัวได้ไม่ยากนักควรเลือกอ่าวไผ่ อ่าวพุทรา อ่าวทับทิม อ่าวช่อ ส่วนใครที่ต้องการชมบรรยากาศยามพระอาทิตย์ตกที่สวยงาม

สามารถเดินข้ามฝั่งไปทางตะวันตกของเกาะ ฝั่งนี้มีหาดทรายอยู่แห่งเดียวที่อ่าวพร้าว ติดกับอ่าวพร้าวมีอ่าวขาม อ่าวเล็ก ๆ ที่เงียบสงบ เหมาะสำหรับชมทัศนียภาพยามเย็น นอกจากนี้ยังมีสถานที่ชมทัศนียภาพพระอาทิตย์ตก ที่ผู้คนนิยม คือ แหลมเรือแตก อยู่ตรงกลางเกาะ สามารถเดินจากอ่าววงเดือนมาได้ไม่ไกล หรือหากอยากชมทัศนียภาพมุมสูงของเกาะสามารถขึ้นไปบนยอดเขาบ่อทอง ซึ่งเดินขึ้นจากด้านเก็บเงินอุทยานเขาแหลมหญ้า หมู่เกาะเสม็ด ไม่ไกลนัก

การเดินทาง

กรุงเทพฯ – บ้านเพ การเดินทางไปเกาะเสม็ดไม่สามารถนำรถยนต์ข้ามไปได้ ต้องจอดรถที่ท่าเรือบ้านเพ แล้วจึงนั่งเรือข้ามไปอีกต่อหนึ่ง หรือนั่งรถประจำทางจากกรุงเทพฯ ที่สถานีขนส่งเอกมัยหรือหมอชิต (สถานีเอกมัยจะมีรถมากกว่า) มาลงที่ท่าเรือบ้านเพ รถปรับอากาศชั้น 1 ราคา 125 บาท ใช้เวลาเดินทาง 3 ชั่วโมง

อำเภอเมือง – บ้านเพ สำหรับผู้ที่เดินทางมาจากอำเภอเมือง สามารถขึ้นรถสองแถวคันสีน้ำเงินเข้มที่วิ่งสายระยอง – แหลมแม่พิมพ์ มาถึงท่าเรือบ้านเพ ราคา 15 บาท

ท่าเรือบ้านเพ – เกาะเสม็ด เรือจากท่าบ้านเพไปเกาะเสม็ดมีบริษัทเดินเรือเอกชนเปิดให้บริการอยู่ 3 บริษัท คือ ท่าศรีเพ ถือเป็นท่าที่เปิดบริการมานานที่สุด ท่าเรือนวลทิพย์ 1 และท่าเรือนวลทิพย์ 2 โดยแต่ละแห่งอยู่ห่างกันไม่มากนักและค่าบริการไม่ต่างกัน ใช้เวลาเดินทางจากฝั่งถึงเกาะ 30 – 45 นาที นักท่องเที่ยวสามารถขึ้นเรือบนเกาะเสม็ดได้หลายหาด ดังนี้

ท่าหน้าด่าน ไปเที่ยวย่านหาดทรายแก้ว อ่าวไผ่ อ่าวป่าช้า อ่าวน้อยหน่า ราคา 50 บาท

อ่าววงเดือน ไปเที่ยวอ่าววงเดือน อ่าวเทียน อ่าวลุงดำ อ่าวนวล ราคา 60 บาท

อ่าวหวาย ไปเที่ยวอ่าวหวาย ราคา 100 บาท

อ่าวกิ่ว ไปอ่าวกิ่วหน้า อ่าวปะการัง อ่าวกะรัง แหลมกุด แหลมเตย ราคา 120 บาท

อ่าวพร้าว ไปเที่ยวอ่าวพร้าว อ่าวขาม แหลมเรือแตกและเสม็ดฝั่งตะวันตก ราคา 60 บาท

แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการนั่งเรือโดยสารไปเกาะเสม็ดเป็นที่นิยม คือ ท่าเรือหน้าด่าน เพราะมีเรือเมล์วิ่งรับส่งหลายเที่ยว ในแต่ละวัน และถือเป็นศูนย์กลางการเดินทางด้วยรถสองแถวไปยังหาดอื่น ๆ บนเกาะ ส่วนท่าอื่นต้องรอให้ผู้โดยสารเต็มก่อนค่อยออก ถ้าเป็นวันธรรมดาต้องรอเรือเป็นเวลานาน รวมถึงไม่มีท่าเทียบเรือเวลาลงเรือต้องเสียค่าแพเข้าฝั่งเพิ่มขึ้นอีกด้วย

การเดินทางอีกวิธีหนึ่งที่สะดวก และรวดเร็วคือการเหมาเรือเร็วที่มีให้บริการอยู่หลาย แห่งทั้งท่าเรือศรีเพ ท่าเรือนวลทิพย์ และชายหาดสวนสน ราคาตั้งแต่ 700 – 2,500 บาท ใช้เวลาเดินทางประมาณ 15 นาทีก็ถึง

เดินทางบนเกาะ มีรถโดยสาร (สองแถว) รอรับนักท่องเที่ยวที่ท่าหน้าด่านตลอดวัน ราคาตั้งแต่ 20 – 100 บาทซึ่งรถสองแถวโดยสารนี้ต้องรอให้ผู้โดยสารเต็มคันรถก่อนจึงค่อยออก บางครั้ง

ต้องนั่งรอเรือที่จะเข้ารอบต่อไป แต่ถ้าไม่อยากรอสามารถเหมารถได้ในราคา 200 - 800 บาท หากไปเที่ยวจำนวนน้อยอาจตกลงกับนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นที่ยังตกค้างอยู่แล้วช่วยกันออกค่าโดยสารกัน จะประหยัดเงินได้มาก หรือจะเลือกเช่าจักรยานปั่นไปเที่ยว ราคาวันละ 100 – 150บาท มอเตอร์ไซค์วันละ 250 – 300 บาท

ถนนบนเกาะเสม็ดเป็นถนนลูกรังค่อนข้างขรุขระและแคบมาก ขณะนั่งรถควรระมัดระวังตัวและสัมภาระจะกระแทกกับตัวรถได้ หรือถ้าเช่ามอเตอร์ไซค์ผู้ให้เช่าส่วนใหญ่ใช้รถแบบครอบครัวทั่วไปมาดัดแปลงเป็นกึ่งวิบากต้องใช้ความชำนาญในการขับพอสมควร หากเป็นอ่าวที่อยู่ไม่ห่างไกลกันการเดินเท้าเป็นวิธีที่สะดวกกว่า

เสม็ด : เกาะแก้วพิสดาร

กล่าวกันว่าเกาะเสม็ด คือ เกาะแก้วพิสดาร ที่ปรากฏในวรรณคดีชิ้นเอกเรื่อง “พระอภัยมณี “ ของสุนทรภู่ กวีเอกสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เนื้อเรื่องกล่าวถึงเกาะแก้วพิสดารว่าเป็นสถานที่บำเพ็ญพรตของพระฤาษี ซึ่งต่อมาเมื่อพระอภัยมณีกับครอบครัวนางเงือก หนีการตามล่าของผีเสื้อสมุทรได้ขึ้นมาขออาศัยหลบภัยกับพระฤาษี และนางผีเสื้อสมุทรไม่สามารถติดตามขึ้นมาบนเกาะได้ก่อนจะสิ้นใจตาย ด้วยฤทธิ์ปี่พระอภัยมณี แล้วพระอภัยกับนางเงือกก็ได้อาศัยอยู่บนเกาะแก้วพิสดารแห่งนี้จนให้กำเนิดทายาทคือ สุดสาคร

สันนิษฐานกันว่า สุนทรภู่เคยมาเที่ยวเกาะเสม็ดเมื่อปี พ.ศ. 2350 เมื่อคราวมาเยี่ยมบิดาที่บวชอยู่บ้านกร่ำ เมืองแกลง (ตำบลกร่ำ อำเภอแกลง ในปัจจุบัน) เกิดประทับใจในความงดงามของเกาะที่มีหาดทรายขาวและใสราวกับแก้ว (ก่อนที่การท่องเที่ยวจะได้รับความนิยมมีผู้นำทรายจากเกาะเสม็ดไปใช้ในอุตสาหกรรมผลิตแก้ว) จึงเกิดแรงบันดาลจนนำไปเป็นฉากประกอบในงานนิทานคำกลอนเรื่องอมตะนี้

ส่วนชื่อ “ เสม็ด “ สันนิษฐานกันว่ามาจากชื่อต้นไม้ท้องถิ่นที่ขึ้นอยู่มากบนเกาะ คือต้นเสม็ดขาวและเสม็ดแดง แต่เดิมชาวบ้านใช้ประโยชน์จากเปลือกของต้น โดยนำมาทำไต้ให้แสงสว่างก่อนที่จะมีตะเกียงและไฟฟ้าใช้

เกาะเสม็ดอยู่ห่างจากชายฝั่งบ้านเพ จังหวัดระยอง ประมาณ 6.5 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 3,125 ไร่ ลักษณะเป็นเกาะรูปทรงสามเหลี่ยม กว้าง 2.5 กิโลเมตร ยาว 7 กิโลเมตร ทอดตัวตามแนวเหนือ – ใต้ ลักษณะภูมิประเทศบนเกาะเป็นสันเขากลางเกาะแล้วลาดลงสูงชายฝั่งทั้งสองด้าน ชายฝั่งด้านตะวันออกส่วนใหญ่เป็นโค้งอ่าวและหาดทรายมากกว่าสิบอ่าว เหมาะแก่การท่องเที่ยว ส่วนฝั่งตะวันตก ลักษณะเป็นผาหินสูงชันไปตลอดตั้งแต่เหนือจดใต้ไม่เหมาะกับการเล่นน้ำและพักผ่อน ยกเว้นอ่าวพร้าวชายหาดแห่งเดียวทางฝั่งตะวันตก แต่นับเป็นจุดชม

ทัศนียภาพ ชมพระอาทิตย์ตก และตกปลาที่ดีมาก ชุมชนดั้งเดิมบนเกาะส่วนใหญ่ ยังทำอาชีพประมงตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณที่ราบเชิงเขาริมฝั่งด้านทิศเหนือของเกาะ

ปัจจุบันเกาะเสม็ด ถือเป็นเพชรเม็ดงามในทะเลจังหวัดระยอง เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วไปโดยเฉพาะหนุ่มสาวนิยมมาเที่ยวกันมาก ทำให้ความเจริญและเศรษฐกิจบนเกาะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในเวลาเพียงประมาณ 20 ปี เกาะเสม็ดที่เคยได้รับการรายงานว่าเป็นเพียงที่อยู่อาศัยของชาวประมง 40 ครอบครัว และไม่มีแหล่งท่องเที่ยวน่าสนใจ กลับเปลี่ยนแปลงจากหน้ามือเป็นหลังมือ เกิดโรงแรมที่พัก ร้านอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นอย่างรวดเร็วจนเกิดปัญหาเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสภาพแวดล้อมยากจะควบคุม อย่างไรก็ตามด้วยความที่พื้นที่เกาะตั้งอยู่ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า หมู่เกาะเสม็ด สิ่งต่าง ๆ จึงยังคงได้รับการควบคุมอยู่บางไม่เสื่อมโทรมลงไปจนสิ้นเชิง

หาดทรายแก้ว

หาดทรายแก้วห่างจากท่าเรือหน้าด่านไปทางฝั่งตะวันออกของเกาะไปยัง 1 กิโลเมตร สามารถเดินเท้าไปเองได้ หรือนั่งรถสองแถวคนละ 20 บาท

ด้วยความที่เป็นหาดที่สวยงามมีหาดทรายกว้างและเม็ดทรายเนียนละเอียด และอยู่ห่างจากท่าเรือหน้าด่าน ท่าขึ้นเรือหลักของเกาะเสม็ดไม่มากนักเดินเท้ามาเรื่อย ๆ ไม่นานก็ถึง หรือนั่งรถสองแถวมาราคาเพียง 20 บาททำให้นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาเที่ยวหาดทรายแก้วมากกว่าหาดอื่น ๆ เมื่อนักท่องเที่ยวมากขึ้นความเจริญจึงมาเยือนชายหาดแห่งนี้ก่อนที่ใดบนเกาะ

ดังนั้นสำหรับผู้มาใหม่ที่นี่จึงเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด เพราะง่ายต่อการหาที่พักที่อยู่เป็นจำนวนมากและหลากหลายราคา มีร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อเครื่องเล่นทางน้ำ บริษัทนำเที่ยว จุดต่อเรือไปเที่ยวเกาะอื่น ๆ และสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมสรรพ

สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสงบมีบรรยากาศสบาย ๆ เป็นส่วนตัวแล้วหาดทรายแก้วดูจะไม่เหมาะนัก เพราะทั้งกลางวันและกลางคืนชายหาดแห่งนี้จะเต็มไปด้วยผู้คนทั้งชาวไทยและต่างชาติ มีร้านขายอาหาร เครื่องดื่ม เปิดไฟสว่างไสวในตอนค่ำ หน้าร้านอาหารและรีสอร์ตเปิดไฟและแสดงโชว์ให้ได้ชมไปจนถึงดึกดื่น สำหรับผู้ชอบบรรยากาศการท่องเที่ยวแบบคึกคักมีสีสันแล้วหาดทรายแก้วถือเป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด

การเที่ยวที่หาดทรายแก้วใช่ว่าจะมีให้สัมผัสเฉพาะบรรยากาศของหาดทรายเท่านั้น ถ้าหาดต้องการชมภาพพระอาทิตย์ขึ้นยามเช้าสามารถขึ้นไปบนแหลมใหญ่ ซึ่งเป็นแหลมหินไม่สูงมากนักอยู่สุดหาดทางทิศเหนือ ถือเป็นจุดชมอาทิตย์ตก หรือชมทัศนียภาพสวย ๆ อีกแห่งหนึ่งของเกาะฝั่งตะวันออก

อ่าวน้อยหน่า

อยู่หัวเกาะทางทิศเหนือ ห่างจากท่าเรือหน้าด่านประมาณ 2 กิโลเมตร มีถนนเลียบแนวหาดไปถึงได้ หรือถ้าไม่รีบร้อนมากนักเดินเท้าไปเรื่อย ๆ ไม่นานก็ถึง เป็นอ่าวที่หันหน้าเข้าสู่ฝั่งแผ่นดินและอยู่ใกล้ฝั่งมากที่สุดบรรยากาศเงียบสงบนักท่องเที่ยวไม่มากนัก เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการบรรยากาศสบาย ๆ ในวันพักผ่อน หยุดใจอยู่กับหาดทรายปลายคลื่นอย่างแท้จริง ตั้งอยู่ใกล้กับชุมชนชาวบ้านบนเกาะ ความสะดวกสบายไม่มีมากนัก บริเวณนี้มีที่พักที่น่ารักและสงบเงียบให้เลือกพัก

หน้าอ่าวเป็นที่ตั้งของศูนย์สาธิตการเลี้ยงปลากระชังเชิงเศรษฐกิจ ของประมงจังหวัดระยอง ภายในเลี้ยงปลาทะเลไว้หลากหลายชนิด ทั้งฉลามกบ ปลาหมอทะเล ปลาจาระเม็ด และปลาอื่น ๆ อีกหลายชนิด นักท่องเที่ยวสามารถเดินบนไม้กระดานแผ่นเล็ก ๆ ไปตามขอบ กระชังเพื่อชมและให้อาหารปลาได้

อ่าวกลาง

จากหน้าด่านเลี้ยวขวา ก่อนถึงอ่าวน้อยหน่า ถัดจากอ่าวน้อยหน่าลงมาทางทิศใต้ ติดกับท่าเรือหน้าด่านริมหาดมีต้นไม้ร่มรื่นสลับหาดหิน ถือเป็นช่วงหาดที่เงียบสงบเช่นเดียวกัน และยังอยู่ใกล้สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณท่าเรือหน้าด่าน ทั้งร้านค้า ร้านอาหาร รถเช่า รถรับจ้าง เรือเหมาไปเที่ยวยังหาดและเกาะต่าง ๆ เป็นแหล่งชุมชนของผู้คนที่อาศัยบนเกาะดั้งเดิม ชายหาดบริเวณนี้มีทั้งหาดหินและหาดทราย ซึ่งหาดน้อยหน่า ถึงเม็ดทรายจะไม่ขาวละเอียดเท่าหาดทรายแก้ว แต่จุดเด่นคือความสงบเงียบของบรรยากาศ ถือว่าทดแทนกันได้เป็นอย่างดีสำหรับผู้รักบรรยากาศแบบนี้

อ่าวป่าช้า

ติดท่าเรือหน้าด่านด้านทิศตะวันออก สามารถเดินตัดแหลมใหญ่มาจากหาดทรายแก้วได้เล่ากันว่าเดิมหาดแห่งนี้มีชื่อว่า “ อ่าวป้าจ๋า “ ต่อมาได้แผลงเป็นอ่าวป่าช้าซึ่งฟังชื่อแล้วไม่น่าภิรมย์ยามพักผ่อนนัก บ้างก็ว่าชื่ออ่าวมีที่มาจากอดีตชาวบ้านบนเกาะใช้พื้นที่บริเวณนี้ในการฌาปนกิจศพของผู้ตาย แต่ในปัจจุบันภาระกิจนี้ทำกันที่วัดอย่างเป็นกิจลักษณะ และเหลือมาเฉพาะชื่อบ่งบอกการใช้งานเท่านั้น ชายฝั่งเป็นลานหินที่ร่มรื่นและเงียบสงบเหมาะสำหรับนั่งตกปลา หรือชมวิวพระอาทิตย์ขึ้นที่สวยงาม แต่ไม่นิยมลงเล่นน้ำนักเพราะริมฝั่งเต็มไปด้วยโขดหินรระเกะระกะ ทั่วไป เป็นบริเวณบ้านพักของทางอุทยานฯ และลานกางเต็นท์ที่อุทยานฯ จัดไว้ให้นักท่องเที่ยว

สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาถึงเกาะเสม็ดแล้วแต่ปรากฏว่าหาที่พักบนหาดทรายแก้วไม่ได้ อาจจะเต็มหมดแล้วหรือราคาแพงเกินไป การพักที่อ่าวป่าช้าถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ เพราะตอนกลางวันสามารถเดินจากหาดทรายแก้วได้ไม่ไกล

อ่าวลูกโยน

อยู่ทิศตะวันออกสุดของเกาะติดกับอ่าวป่าช้าและแหลมใหญ่เป็นชายหาดเล็ก ๆ ถัดจากอ่าวป่าช้า บรรยากาศไม่แตกต่างจากอ่าวป่าช้ามากนัก และถือเป็นอีกจุดหนึ่งที่จะเป็นทางเลือกสำหรับผู้ที่หาที่พักบนหาดทรายแก้วไม่ได้ เพราะที่พักบนอ่าวลูกโยนค่อนข้างถูก และสามารถเดินเท้าไปมาระหว่างหาดทรายแก้วได้ไม่ไกล

ในบริเวณนี้เป็นพื้นที่ของรีสอร์ต สามารถลงเล่นน้ำที่อ่าวนี้ได้บ้างเป็นบางช่วง แต่สภาพทั่วไปชายฝั่งเต็มไปด้วยโขดหินไม่เหมาะเล่นกีฬาทางน้ำทุกประเภท นักท่องเที่ยวนิยมหิ้วเบ็ดมา นั่งตกปลาเป็นกิจกรรมยามว่าง นอกจากนี้ทางรีสอร์ตยังอนุญาตให้ใช้พื้นที่ในการกางเต็นท์ได้ด้วย ถือเป็นอีกหาดหนึ่งที่มีความสงบบนเกาะเสม็ด

เขาบ่อทอง

เข้าจากด่านเก็บค่าธรรมเนียมอุทยานฯ ประมาณ 200 เมตร มีทางขึ้นอยู่ขวามือมีป้ายบอกทางชัดเจน

จุดชมวิวมุมสูงที่สุดของเกาะเสม็ด จากจุดนี้สามารถมองเห็นทัศนียภาพด้านตะวันออกของเกาะตลอดแนว ภาพชายหาดน้อยใหญ่นับ 10 เรียงตัวกันไปตามชายฝั่งเกาะ ฟากหนึ่งคือ น้ำทะเลสีครามสดใส ฟากหนึ่งเป็นป่าเขียวครึ้มบนตัวเกาะถือเป็นภาพที่งดงามน่ามองทีเดียว การเดินขึ้นเขาไม่ลำบาก นักท่องเที่ยวสามารถเดินตามทางเท้าเล็ก ๆ ขึ้นไปถึงยอดเขาได้โดยสะดวกไม่ถึงกับต้องปีนป่ายอะไรยากลำบากนัก

ที่มาของชื่อเขาบ่อทองเล่ากันว่า ครั้งหนึ่ง ณ บริเวณยอดเขาบนเกาะเสม็ดแห่งนี้มีขุมทรัพย์ทองคำของโจรสลัดซ่อนเอาไว้มากมาย ต่อมาในปี พ.ศ.1940 ขุนนางใหญ่นามว่า หลวงภิรมย์ได้เดินทางมาเพื่อขุดหาสมบัติตามลายแทงที่ระบุว่า บนยอดเขามีสินแร่ทองคำซ่อนอยู่ในความลึกประมาณ 8 เมตร และได้ทำการขุดหาทองคำนั้น ตำนานไม่ได้บอกว่าพบทองคำหรือไม่แต่ชื่อและเรื่องเล่าของบ่อทองก็ยังคงอยู่มาถึงปัจจุบัน

อ่าวไผ่

อยู่ติดกับหาดทรายแก้วด้านทิศใต้โดยมีแหลมหินกั้น ชายหาดผืนเดียวกับหาดทรายแก้วโดยมีแหลมหินรูปปั้นพระอภัยมณีกับนางเงือกเป็นสัญลักษณ์ เวลาน้ำขึ้นแหลมหินจะทำหน้าที่ แบ่งหาดทั้งสองออกจากกัน แต่เมื่อน้ำลงเต็มที่ชายหาดจะกลายเป็นผืนเดียวกันยาวเหยียด สุดสายตา

สุดหาดทางด้านทิศเหนือ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าอ่าวหินโคก หรืออ่าวลุงเจี๊ยบ บริเวณนี้ถือเป็นชายหาช่วงที่เงียบสงบผิดกับหาดทรายแก้วที่อยู่ติดกันแค่โขดหินกั้น ไม่มีเครื่องเล่นทางน้ำ และร่มชายหาดมารบกวนสายตา ถ้าใครจะเที่ยวที่หาดนี้ต้องใช้เสื่อหรือผ้าปูนั่งกับพื้นทราย ที่พักริมหาดปลูกสลับซับซ้อนแทรกแซมไปกับร่มไม้ตามไหล่เขาน่ารักไปอีกแบบราคาไม่แพงมากนัก

ส่วนสุดหาดด้านทิศใต้หาดทรายขาวเนียนไม่แพ้หาดทรายแก้วเช่นกัน นักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมมาพักผ่อนปูผ้านอนอาบแดดในอริยาบถสบาย ๆ บนพื้นทรายที่ขาวเนียนละเอียด สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ พอหาได้ครบครันแต่ไม่มากเท่าหาดทรายแก้ว ถ้าต้องการสีสันก็สามารถเดินไปเที่ยวหาดทรายแก้วซึ่งอยู่ใกล้ ๆ มองเห็นกันได้

อ่าวพุทรา – อ่าวทับทิม

ติดกับอ่าวไผ่ สามารถเดินเท้าจากหาดทรายแก้วประมาณ 15 – 20 นาที ความจริงทั้งสองหาดเป็นช่วงชายหาดเดียวกันชาวบ้านดั้งเดิมเรียกชื่อว่า หาดนอน ลักษณะเป็นโค้งอ่าวเว้าลึกเข้ามาในตัวเกาะ สุดหาดด้านทิศเหนือเรียกว่าอ่าวพุทรา ส่วนหาดด้านทิศใต้เรียกอ่าวทับทิม ทั้งนี้เพราะเรียกชื่อตามรีสอร์ตสองแห่งที่ตั้งอยู่คนละฝั่งของหาด ซึ่งการมาเที่ยวที่หาดนี้ควรพักที่ รีสอร์ตจะได้รับความสะดวกทั้งเรื่องการบริการ อาหาร ห้องอาบน้ำ และสิ่งอำนวยความสะดวก อื่น ๆ เพราะสินค้าและบริการที่เปิดเป็นของรีสอร์ตทั้งหมด เป็นรีสอร์ตระดับกลางราคาไม่ถูกแต่ก็ไม่แพงมาก บรรยากาศริมหาดร่มรื่นด้วยต้นสนสลับกับต้นหูกวางขนาดใหญ่ นักท่องเที่ยวไม่พลุกพล่านมากนัก

จากตรงนี้สามารถมองเห็นภาพบรรยากาศความคึกคักบนหาดทรายแก้ว และความสวยงามตามธรรมชาติของแหลมใหญ่ได้บนชายหาดเป็นผืนทรายขาวละเอียดสลับกับหาดหินรูปร่างสวยงามแปลกตาเป็นบางช่วง นอกชายฝั่งมีปะการังกลุ่มเล็ก ๆ สามารถลอยคอจากฝั่งออกไป ดำน้ำดูได้ ริมหาดมีร้านค้าร้านอาหารให้บริการไม่ถึงกับลำบาก อาจเลือกพักที่นี่แต่เลือกนเดินไปชมบรรยากาศคึกคักของหาดทรายแก้วได้ไม่ไกลกันนัก

อ่าวนวล

ต้องใช้วิธีเดินเท้าลัดเลาะไปตามสันเขาจากอ่าวทับทิม หรือนั่งรถไปลงปากทางเข้าหาดแล้วเดินเข้าไปอีกทีเพราะไม่มีถนนลงไปถึงชายหาด

เป็นอ่าวโค้งเล็ก ๆ ช่วงกลางของชายฝั่งเกาะเสม็ดด้านทิศตะวันออก สองฝั่งอ่าวขนาบ ด้วยแนวหินขนาดใหญ่ระเกะระกะซึ่งถือเป็นจุดตกปลาที่ไม่เลว ส่วนหาดทรายนั้นมีอยู่นิดเดียวกลางโค้งอ่าว ไม่มีร่มผ้าใบหรือเก้าอี้ชายหาด นักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมมานอนพักใต้ร่มไม้เตี้ย ๆ ที่ขึ้นอยู่ริมหาด ถือเป็นชายหาดที่สะอาดและเงียบสงบที่สุดแห่งหนึ่งของเกาะเสม็ด บรรยากาศค่อนข้างเป็นส่วนตัวสูง แต่ทั้งที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกมีน้อย บนหาดแห่งนี้มีร้านอาหารและบังกาโลเปิดให้บริการอยู่เพียงแห่งเดียวและมีแค่ 7 ห้อง นักท่องเที่ยวที่เข้าพักต้องใช้วิธีเสี่ยงดวงไปถามเอง เพราะที่พักแห่งนี้ไม่รับจองและไม่มีโทรศัพท์ติดต่อโลกภายนอก ใครที่รักการสันโดษอยากใช้เวลาพักผ่อนเงียบ ๆ อยู่กับตัวเองโดยไม่ต้องการแสงสีเสียงและสิ่งอำนวยความสะดวกถือเป็นทางเลือกที่ดีทีเดียว

อ่าวซ่อ

ติดกับอ่าววงเดือนด้านทิศเหนือ สามารถเดินเท้ามาได้ประมาณ 15 นาที สามารถลงเรือมาขึ้นที่หน้าอ่าวได้โดยตรง

ที่ชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอ่าวลุงหวัง ชายหาดมีทรายขาวละเอียดและกว้างขวางไม่แพ้หาดทรายแก้ว แต่มีความสงบมากกว่า ริมหาดมีต้นไม้ใหญ่ใบหญ้าให้ความร่มรื่นตลอดแนว นักท่องเที่ยวและร้านค้าร้านอาหารพอมีบ้างไม่ถึงกับเงียบเหงา ผู้ที่รักความสงบสามารถมองหามุมส่วนตัวได้ไม่ยาก บริการอื่น ๆ นอกจากพักผ่อนบนชายหาดแล้วนักท่องเที่ยวสามารถติดต่อกับรีสอร์ตได้ครบครัน ทั้งการนั่งบานาน่าโบต เช่าแคนู เรือเที่ยวเกาะอื่น ๆ และโปรแกรมดำน้ำ เป็นต้น เอกลักษณ์ที่ผู้คนจดจำบนอ่าวซ่อคือสะพานคอนกรีตที่ทอดยาวออกไปหน้าอ่าว ถือเป็นหาดที่มีมุมมองสวยงามอีกแห่งหนึ่งของเกาะ

อ่าววงเดือน

อยู่ช่วงกลางเกาะฝั่งตะวันออก มีเรือรับส่งระหว่างบ้านเพ – อ่าววงเดือน และอ่าววงเดือน – บ้านเพ วันละ 4 เที่ยว จากบ้านเพ เรือออก 9.00 , 12.00 , 13.30 , และ 17.00 น. เรือออกจากอ่าววงเดือน 8.30 , 12.00 , 15.30 และ 16.00 น. หรือขึ้นเรือที่หน้าด่านแล้วนั่งสองแถวมาได้ 60 บาท

ชายหาดที่คึกคักที่สุดอีกแห่งหนึ่งบนเกาะ รองจากหาดทรายแก้วถือเป็นจุดศูนย์กลางท่องเที่ยวช่วงกลางของเกาะเสม็ด ชื่ออ่าววงเดือน มาจากลักษณะโค้งรูปวงพระจันทร์ของชายหาดบรรยากาศคล้าย ๆ กับหาดทรายแก้ว ช่วงกลางวันมีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรือรับส่งระหว่างท่าเรือเพหรือเรือเหมาท่องเที่ยวหมู่เกาะใกล้เคียง เครื่องเล่นทางน้ำ ร้านค้า ร้านอาหาร และที่พักทั้งระดับดีราตคาหลายพันบาท ไปจนถึงห้องเช่าเล็กๆ ราคาไม่กี่ร้อยบาทก็พอหาได้บนหาดนี้

กลางคืนตามร้านค้าร้านอาหารมีการเปิดเพลงเปิดไฟคึกคักไปจนถึงค่อนข้างดึก ช่วงน้ำมาพื้นที่หาดกว้างขวางให้ลงไปนั่งเล่นเดินเล่นได้สบาย เหมาะกับคนรักบรรยากาศสองแบบทั้งความสงบเพราะสามารถเดินไปเที่ยวหาดเทียนหรืออ่าวลุงดำได้ไม่ไกลนัก หรือจะดูพระอาทิตย์ตกก็สามารถเดินข้ามไปฝั่งตะวันตกของเกาะได้ ระยะทางประมาณ 500 เมตร ไม่ไกลเกินกำลังเดิน

อ่าวเทียน

เดินเท้าจากอ่าววงเดือนประมาณ 10 – 15 นาที เป็นอ่าวเล็ก ๆ ซ่อนตัวอยู่หลังแนวป่าและโขดหิน บรรยากาศ สงบเงียบน่าพักผ่อน ตลอดจนที่พักและร้านอาหารพอหาได้ไม่ยาก ราคาปานกลาง ชายหาดส่วนใหญ่เป็นหินและทรายไม่ถึงกับสะอาดนัก แต่ตลอดแนวหาดมีต้นไม้ร่มรื่นเย็นสบายตลอดวัน หาดต้องการชมหาดทรายสวย ๆ สามารถเดินข้ามเนินเขาเล็ก ๆ ไปอ่าววงเดือนได้ไม่ยาก หรือจะชมพระอาทิตย์ตกเดินลัดป่าไปไม่ไกลก็เป็นแนวผา ฝั่งตะวันตก

อ่าววงดำ

ติดกับอ่าวเทียนด้านทิศใต้ เดินเท้าจากอ่าววงเดือนประมาณ 15 – 20 นาที อยู่ในเวิ้งอ่าวเดียวกันกับอ่าวเทียน ติอ่าวลุงดำอยู่ถัดลงไปทางใต้สุดของอ่าว อ่าวลุงดำนี้ มีเพียงชายหาดแคบ ๆ สลับกับโขดหินระเกะระกะ แต่อ่าวลุงดำก็เป็นหาดที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมาช้านาน เนื่องจากมีบรรยากาศสงบ ริมหาดมีต้นไม้ร่มรื่น

ในอดีตลุงดำเจ้าของที่เป็นผู้มีอัธยาศัยดีมาก เปิดบริการที่พักราคาถูก และโรแมนติกด้วยบังกาโลในรูปแบบกระท่อมเล็ก ๆ ริมทะเล และแวดล้อมด้วยต้นไม้ พร้อมมุมมองสวย ๆ จากสะพานไม้ที่ทอดตัวออกไปนอกชายฝั่ง แต่ปัจจุบันอ่าวลุงดำเป็นที่ตั้งของรีสอร์ตหลายแห่ง ทั้งราคาย่อยเยาว์ เน้นความเรียบง่ายและบรรยากาศสบาย ๆ สไตล์ลุงดำ และรีสอร์ตหรู บรรยากาศดี ซึ่งนักท่องเที่ยวต่างชาติมักเลือกมาพักที่นี่

อ่าวลุงดำอาจจะห่างไกลจากความสะดวกสบายและแสงสีบ้างแต่ที่พักแต่ละแห่งก็มีการจัดร้านอาหาร ร้านค้า และสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการไม่ลำบากเรื่องการกินอยู่

อ่าวหวาย

ห่างจากอ่างลุงดำประมาณ 1 กิโลเมตร สามารถเดินเท้าลัดเนินเขาหรือเดินเลียบหาดหินจากอ่าวลุงดำใช้เวลาประมาณ 30 – 40 นาที

เป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้รักความสงบ อยู่เงียบ ๆ ห่างไกลผู้คน บรรยากาศค่อนข้างร่มรื่นน่าพักผ่อน น้ำทะเลใสและไม่ลึกสามารถลงเล่นได้ บนอ่าวหวายมีที่พักเปิดให้ บริการเพียงแห่งเดียวคือเสม็ดวิลล์ ถ้าจะพักที่หาดนี้สามารถติดต่อให้เรือของรีสอร์ตไปรับจากฝั่ง หรืออ่าว อื่น ๆ ได้ แต่การเดินทางจากท่าเรือหน้าด่านเพราะค่อนข้างไกลและถนนลำบาก จากหาดวงเดือนต้องใช้การเดินเท้าข้ามเนินเขาลัดเลาะมาตามแนวป่า หรือเดินเลาะหาดหินซึ่งมีกองหินรูปร่างแปลกตาระเกะระกะอยู่ทั่วไป แต่ก็ถือเป็นทัศนียภาพที่น่าชมไปอีกแบบ นักท่องเที่ยวนิยมมาตกปลาบริเวณนี้ยามว่าง นอกอ่าวมีปะการังน้ำตื้นกลุ่มเล็ก ๆ นักท่องเที่ยวสามารถสวมหน้า กากดำน้ำได้

อ่าวกิ่วหน้านอก – อ่าวกิ่วหน้าใน

เป็นเส้นทางที่อยู่ห่างไกลพอสมควร การเดินเท้าถือเป็นงานที่ลำบากพอสมควร อาจต้องเช่ามอเตอร์ไซค์เพื่อความสะดวกในการเดินทาง หรือเหมารถจากท่าเรือหน้าด่าน อ่าวกิ่วมีเรือเมล์จากบ้านเพวิ่งวันละ 1 เที่ยวเวลา 10.00 น ค่าเรือ 120 บาท

ช่วงอ่าวแห่งเดียวของเกาะ ที่สามารถมองเห็นกันได้ทั้งฝั่งตะวันออกและตะวันตก ฝั่งตะวันออกเรียกว่าอ่าวกิ่วหน้านอก มีหาดทรายที่ขาวเนียนละเอียดมาก บรรยากาศริมหาดเงียบสงบ มีพืชริมน้ำต้นไม้ขึ้นร่มรื่นริมหาด จากจุดนี้สามารถมองเห็นแหลมกุดทางทิศใต้ของอ่าว ซึ่งเป็นสันหินที่ยื่นแหลมออกไปนอกเกาะสวยงาม

ส่วนฝั่งตะวันตกคืออ่าวกิ่วหน้าใน ลักษณะเป็นหาดหินสลับกับกรวดหยาบ ๆ แต่ไม่ถึงกับสกปรก มองออกไปทางทิศเหนือเห็นแนวผาหินสูงชันฝั่งตะวันตกงดงาม บรรยากาศทั่ว ๆ ไป ของทั้งสองหาดเงียบสงบปลอดแสง สี เสียง รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แต่มีร้านค้าเปิดให้บริการน้ำดื่มอยู่เจ้าหนึ่ง แต่ก่อนมีที่พักเปิดให้บริการอยู่เจ้าเดียวคือ อ่าวกิ่ว รีสอร์ต ปัจจุบันเลิกกิจการไปและได้ปรับปรุงใหม่กลายเป็นรีสอร์ตหรูในเครือของอ่าวพร้าวรีสอร์ตราคา ค่อนข้างสูง หาดแห่งนี้เหมาะสำหรับผู้ต้องการชมบรรยากาศสองเวลาคือ พระอาทิตย์ขึ้นฝั่งอ่าวกิ่วหน้านอก และพระอาทิตย์ตกฝั่งอ่าวกิ่วหน้าใน

อ่าวปะการัง – อ่าวกะรัง – อ่าวเตย

อยู่ปลายสุดด้านทิศใต้ของเกาะ จากอ่าวกิ่วต้องเดินเท้าข้ามสันเขา 1 ลูก ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร ถ้าเช่ามอเตอร์ไซค์ขับเที่ยวมีถนนลูกรังไปถึงได้

ช่วงอ่าวด้านทิศใต้ของเกาะ ถือเป็นจุดชมวิวที่สวยที่สุดอีกจุดหนึ่ง มีบรรยากาศเป็นส่วนตัว เนื่องจากอยู่ห่างไกลจากศูนย์รวมความเจริญพอสมควร ทำให้นักท่องเที่ยวมาเยือนจำนวนน้อย ประกอบกับการจะไปให้ถึงบริเวณนี้หากเป็นการเดินเท้าต้องเดินขึ้นเนินเขาสูงชันพอสมควร หรือจะเดินเลียบริมทะเลไปก็ต้องลุยน้ำบ้าง ปีนก้อนหินบ้าง จึงถือว่าเป็นจุดชมวิวที่เงียบสงบที่ สุดแห่งหนึ่งของเกาะเลยทีเดียว แต่ลักษณะชายหาดเป็นหาดหินสลับกับกองหินระเกะระกะขนาดใหญ่อยู่ทั่วไป ดังนั้นบริเวณนี้จึงเป็นจุดตกปลาที่มีฝูงปลาอาศัยอยู่ชุกชุม อีกทั้งยังเป็นแหล่งดำน้ำ ดูปะการังที่มีอยู่มาก มองจากแหลมเตยซึ่งลักษณะเป็นแหลมหินเล็ก ๆ ยื่นออกไปในทะเล ถือเป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกที่งดงามมาก สามารถมองเห็นเกาะจันทร์ เกาะหินเล็ก ๆ ไม่มีต้นไม้แต่เป็นแหล่งดำ น้ำลึกกและแหล่งตกปลาที่ดี อีกทั้งยังเป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยาน หน่วยที่ 1 (อ่าวปะการัง) นักท่องเที่ยวสามารถกางเต็นท์นอนบริเวณนี้ได้ หรือถ้าจะเลือกพักช่วงปลายของเกาะบริเวณนี้ก็มีที่เปิดให้บริการในรูปแบบบังกาโลกระท่อมเล็ก ๆ คือ อ่าวปะการัง แคมปิ้ง เป็นที่พักที่เงียบไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น

แหลมเรือแตก

ฝั่งตะวันตกของเกาะ ห่างจากท่าเรือหน้าด่านประมาณ 3 กิโลเมตร อาจต้องเหมารถสองแถว หรือเช่ามอเตอร์ไซค์เพื่อมาเที่ยว

เต็มไปด้วยโขดหินที่ไม่สามารถลงเล่นน้ำได้ ตามเชิงผาไม่มีต้นไม้ใหญ่ขึ้นให้ร่มเงา มีเพียงงไม้พุ่มและเตยทะเลขึ้นอยู่เป็นหย่อม ๆ แต่ช่วงกลางวันแดดร้อนก็ยากจะหาที่หลบได้ แต่ตอนเย็นถือเป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกที่งดงาม เนื่องจากเป็นฝั่งที่ไม่มีหาดทรายนักท่องเที่ยวจึงไม่นิยมมาเที่ยวนัก

อ่าวพร้าว

อยู่ฝั่งตอนเหนือของชายฝั่งตะวันตกของเกาะ จากท่าเรือหน้าด่านประมาณ 2.5 กิโลเมตรมีเรือจากบ้านเพ – อ่าวพร้าววันละ 4 เที่ยว 8.00 , 11.00 , 13.30 และ 16.00 น. และเรือจากอ่าวพร้าว – บ้านเพ 10.00 , 12.30 , 15.00 และ 17.00 น. ค่าโดยสาร 80 บาท

ชายหาดแห่งเดียวทางฝั่งตะวันตกของเกาะเสม็ด เป็นหาดที่กว้างและยาวพอสมควร หาดทรายถือว่าขาวเนียนละเอียดพอสมควรบรรยากาศเงียบสงบ ไม่มีแสง สี เสียงคึกคักเหมือนอ่าวฝั่งตะวันออก นักท่องเที่ยวไม่พลุกพล่าน กิจกรรมเด่นบนหาดแห่งนี้คือการชมพระอาทิตย์ตกยามเย็นถือเป็นบรรยากาศที่ไม่ควรพลาดเมื่อมาเที่ยวเกาะฝั่งนี้ อ่าวพร้าวเป็นที่ตั้งของอ่าวพร้าว รีสอร์ตที่ได้ชื่อว่าหรูที่สุดบนเกาะเสม็ดอีกด้วย

เหตุว่าบรรรยากาศดีและนักท่องเที่ยวไม่มากนัก ราคาค่าครองชีพบนอ่าวพร้าวค่อนข้างสูง นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางจากท่าเรือบ้านเพขึ้นที่หาดนี้โดยตรง หรือจะต่อรถสองแถวที่หน้าด่านก็มีถนนมาถึงได้โดยสะดวก ถึงแม้หนทางจะค่อนข้างขรุขระบ้างก็ตาม

อ่าวขาม

ติดกับอ่าวพร้าวทางทิศเหนือ อยู่ถัดจากอ่าวพร้าวขึ้นไปทางทิศเหนือ เป็นหาดที่มีชัยภูมิเหมาะสม ด้านหนึ่งหันหน้าออกสู่ทะเลมองเห็นผืนน้ำสีครามกว้างไกล ด้านหลังขนาบด้วยภูเขาสูง ดังนั้นอ่าวขามจึงถือเป็นจจุดชมวิว และชมธรรมชาติที่สวยงามทีเดียวนอกอ่าวมีปะการังน้ำตื้นสามารถดำดูน้ำได้

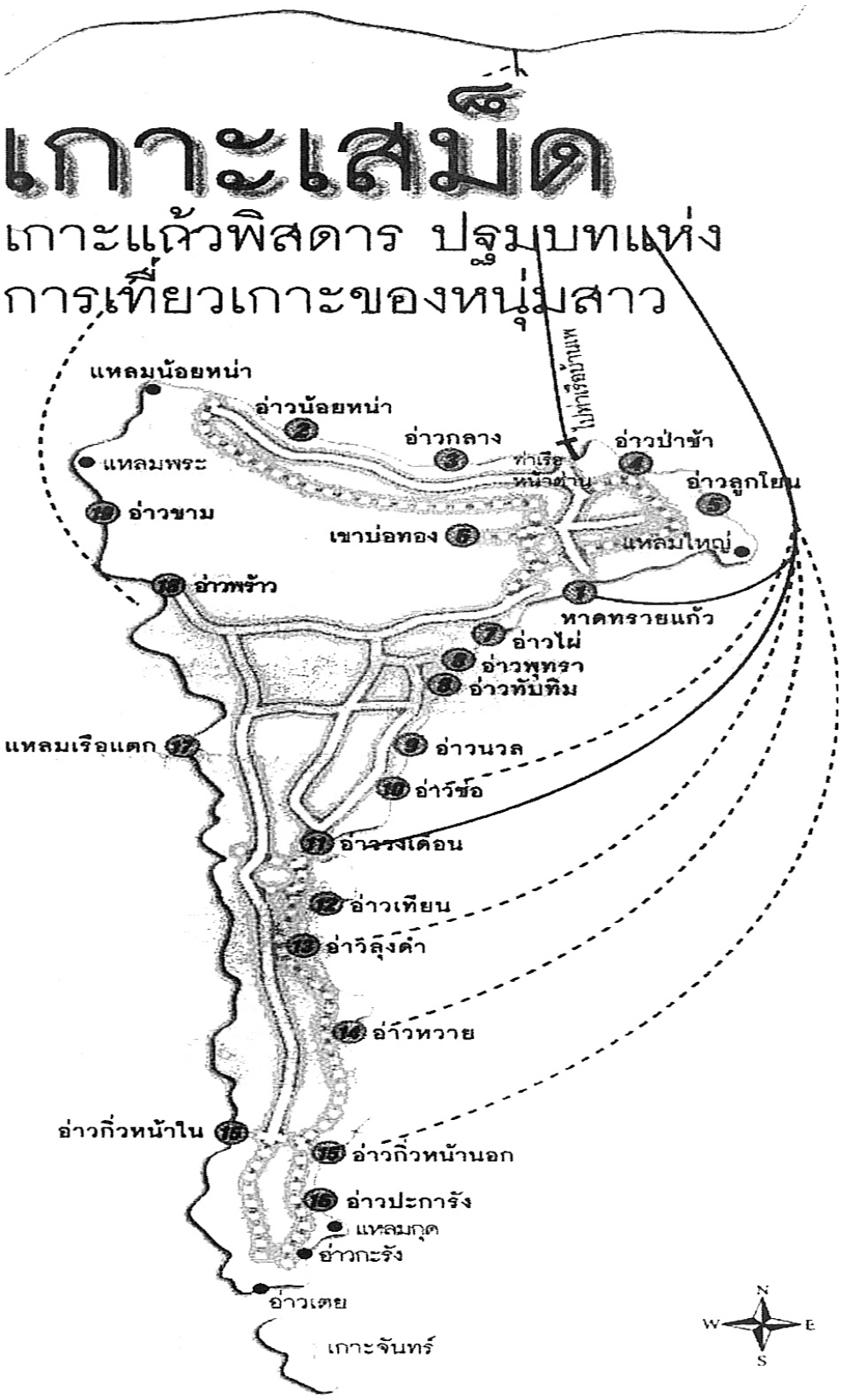

ภาพประกอบ 7 อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

ที่มา : ธวัชชัย วงศ์กัณหา.(2548). *Compact Guide*. หน้า 62

5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

แมคอินทอช และเกลด์เนอร์ (Mclntosh ; & Goeldned. 1984 : 124 – 125) ได้ศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวกับประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการท่องเที่ยวถึงความสำคัญและจุดมุ่งหมาย คืออะไร ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวมีความสำคัญ ทั้งด้านของการเป็นศาสตร์ เป็นศิลปและเป็นธุรกิจ ในการสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การจัดการด้านที่พัก และความสะดวกสบายต่าง ๆ เป็นต้น ตัวกระตุ้น (motivation) ให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวจุดประสงค์มี 4 ประการ คือ 1. ตัวกระตุ้นทางกายภาพ (physical motivation) เป็นตัวกระตุ้นเพื่อผ่อนคลายทางกายภาพ หรือเพื่อร่างกาย เช่น การไปพักฟื้นร่างกาย กิจกรรมทางกีฬา การไปตากอากาศชายทะเล การบำบัดรักษาตามคำแนะนำของแพทย์เพื่อการรักษาสุขภาพ 2. ตัวกระตุ้นทางวัฒนธรรม (culture motivation) เป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้เกิดการเดินทางเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะของดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ 3. ตัวกระตุ้นทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal motivations) เป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดความต้องการ เพื่อเยี่ยมญาติ เพื่อพบปะกับคนแปลกหน้าใหม่หรือคนที่มีความคิดใหม่ ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงจากงานจำเจ 4. ตัวกระตุ้นทางด้านฐานะของตนเองให้สูงขึ้น เพื่อเกียรติยศและชื่อเสียง เป็นการเดินทางประกอบธุรกิจในต่างประเทศการประชุม การศึกษา ฯลฯ

เฮนดี และคณะ (Hendee ; and other. 1984 : 60 – 64) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว จำนวน 140 คน ที่ไปท่องเที่ยวในพื้นที่ป่าแถบตะวันตกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกา 3 แห่ง โดยการสัมภาษณ์ พบว่า นักท่องเที่ยวร้อยละ 40 เห็นด้วยกับการจ่ายค่าธรรมเนียมในการเข้าไปท่องเที่ยวป่า เพื่อจะได้มีเงินไปใช้ในการพัฒนา เพื่อการบริการบำรุงรักษา แต่ในเรื่องการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว และการส่งเสริมให้เอกชนเข้าลงทุนเพื่อการพัฒนามีความเห็นด้วยน้อย มีประมาณร้อยละ 10 เท่านั้น และเห็นด้วยกับการลดผลกระทบพื้นที่ โดยวิธีการกระจายกลุ่มนักท่องเที่ยวมากกว่า

ลาสคูเรน (Lascurain. 1998 : 111 – 112) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณอ่าวรอคซ์ เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยที่มีผล คือ ความรู้ เชิงอนุรักษ์ การได้และการให้คุณค่าธรรมชาติ มีผลต่อความ คิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

กระทรวงการท่องเที่ยว สาธารณรัฐมัลดีฟส์ (นิภาพร หนูอักษร 2548 : 42; อ้างอิงจาก Ministry of Tourism, Republic of Maldivers. 2004 online) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวประจำปี 2004 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวที่มัลดีฟส์ และศึกษาแบบแผนการท่องเที่ยวและการใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก ซึ่งผลการสำรวจพบว่า นักท่องเที่ยวเลือกมัลดีฟส์เป็นจุดหมายปลายทางโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อท่องเที่ยวทางทะเลเป็นหลัก ทั้งนี้ร้อยละ 30 ของกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์นี้เป็นกลุ่มที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการฮันนีมูน นอกจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทางทะเล สปา และกิจกรรมเพื่อสุขภาพเป็นปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว ที่กำลังได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจในปี 1999 ส่วนผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการของธุรกิจท่องเที่ยวพบว่า การให้บริการของสนามบินอยู่ในระดับดี มีความพึงพอใจในระดับมากต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในเมือง Male ซึ่งเป็นเมืองหลวงของมัลดีฟส์และมีความเห็นว่า บริการที่ได้รับมีความคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับเงินที่เสียไป โดย ร้อยละ 95 จะแนะนำให้คนรู้จักเดินทางมาเที่ยวมัลดีฟส์

เจดริซแซ็ค และคณะ (นิภาพร หนูอักษร 2548 : 42; อ้างอิงจาก Jedrzejczak; et al. 2004 : online) ได้ทำวิจัยวิจัยเรื่อง การเชื่องโยงความหลากหลายทางชีวภาพและนักท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาหาดทรายอย่างยั่งยืน โดยทำการศึกษานักท่องเที่ยวบริเวณชีวภาพและนักท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาหาดทรายที่มองเห็นได้ชัดเจน คือ สิ่งมีชีวิตและสภาพภูมิศาสตร์มีความหลากหลายแต่มีนักท่องเที่ยวเพียงส่วนย่อยที่ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวส่วนนักท่องเที่ยวร้อยละ 80 ไม่สนใจเรื่องดังกล่าว ส่วนนักท่องเที่ยวร้อยละ 90 ที่เลือกพักอยู่ในระยะที่ไม่เกิน 200 เมตร จากลานจอดรถให้ความสำคัญกับความปลอดภัย โดยไม่ได้สนใจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของหาดทรายมากนัก ผลการศึกษาดังกล่าวทำให้ทราบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่สนใจความยั่งยืนของชายหาดมากนัก และไม่ได้ให้ความสำคัญกับความหลากหลายทางชีวภาพแต่อย่างใด หากต้องการเพียงแค่ได้สัมผัสกับหาดทรายยาว มีนกและเกลียวคลื่น โดยไม่รบกวนจากผู้ใดเท่านั้นซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวไม่ได้ใส่ใจหรือเห็นความสำคัญของการร่วมพัฒนาชายหาดให้มีความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อความยั่งยืนของชายหาดในระยะยาว

5.2 งานวิจัยในประเทศ

พันทิพา โฉมประดิษฐ์ (2530 : 128 – 135) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจโดยสำรวจนักท่องเที่ยวทั้งที่พักค้างแรม และไม่ค้างแรม มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 385 คน โดยใช้สถิติค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับการเดินทางทางพักผ่อนหย่อนใจ ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านสถานที่ตามธรรมชาติ และกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง ส่วนด้านอื่น ๆ เช่นการบริการของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับต่ำ อาคารสถานที่พักอาศัย ทั้งชนิดค้างแรม และพักผ่อนใน เวลากลางวันมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และบางรายข้อรายการอยู่ในระดับต่ำ เช่น ความสะอาดของอาคารสถานที่ ห้องน้ำ ห้องสุขา ระบบสาธารณูปโภค ส่วนอื่น ๆ อยู่ในระดับ ปานกลาง สำหรับเหตุผลที่เลือกมาท่องเที่ยว คือความประทับใจธรรมชาติ ความท้าทายและคำบอกเล่าของผู้ที่เคยมาก่อน สำหรับกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง พบว่า กิจกรรมที่ได้รับความสนใจมากที่สุด 3 ระดับ คือ เดินป่า ถ่ายรูป เข้าค่ายพักแรม รองลงมาคือ การละเล่นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้เช่น ปีนป่ายหน้าผา การเล่นน้ำในห้วย หรือน้ำตกชมทิวทัศน์

สุรศักดิ์ ขุนณรงค์ (2539 : 131 -132) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกับการท่องเที่ยวเชิง : ศึกษากรณีแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออศึกษาถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษากรณี : แหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ซึ่งได้แก่ ถ้ำเขาบิน ถ้ำจอมพล ถ้ำเขาช่องพราน และถ้ำเขางู จำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม สำหรับนักท่องเที่ยว ประกอบกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) โดยใช้สถิติอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว และการวิเคราะห์การผันแปรและการจำแนกพหุ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

นักท่องเที่ยวเห็นด้วยกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับปานกลาง และมีความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานภายนอกถ้ำ ภายในถ้ำ การบริการข้อมูล และการจัดการดูแลนักท่องเที่ยวในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์การผันแปร พบว่า การให้คุณค่าต่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 อาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และอายุ รายได้ต่อเดือน ลักษณะการเดินทาง ขนาดของกลุ่ม

เดินทาง การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทองหยด สวนทอง (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำตลิ่งชัน และศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว จำนวน 220 ราย นำมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว การวิเคราะห์การผันแปร และการวิเคราะห์การจำแนกพหุ พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำตลิ่งชันได้แก่ รายได้ต่อเดือน การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับตลาดน้ำตลิ่งชัน รูปแบบการมาทองเที่ยว ส่วนใหญ่มากความคิดเห็นที่ดีต่อตลาดน้ำ ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำตลิ่งชันอย่างมีนัยสำคัญทางงสถิติ และอาชีพ การศึกษา ระยะทางจากบ้านถึงตลาดน้ำตลิ่งชัน ค่าใช้จ่ายด้านการเดินทางจำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยวตลาดน้ำ มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำตลิ่งชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัญหาและอุปสรรคของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำ ตลิ่งชัน ได้แก่ สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ ไม่มีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตตลิ่งชันมาคอยให้คำแนะนำอำนวยความสะดวกเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะเด็กและคนชรา ห้องสุขาไม่เพียงพอ ซุ้มและศาลาที่นั่งพักผ่อนไม่เพียงพอ แพริมน้ำคับแคบ ไม่สะดวกต่อการเดินดูและซื้อสินค้า ถังทิ้งขยะไม่เพียงพอ ซุ้มและศาลาที่นั่งพักผ่อนไม่เพียงพอ ป้ายบอกทางเข้าตลาดน้ำไม่ชัดเจน และขาดความต่อเนื่อง ราคาบางชนิดแพงกว่าที่อื่น สินค้าประเภทอาหาร เครื่องดื่ม บางชนิดมีคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน

สุรีพร ภัทราพรนันท์ (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า สิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปมากที่สุด คือ สินค้าราคาถูก กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไปเที่ยวบริเวณด่านช่องจอมเป็นครั้งแรก นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวพึงพอใจในความมีมิตรไมตรีของบุคคลในท้องถิ่น ที่จอดรถเพียงพอ ห้องน้ำสะอาดพอใช้ ความซื่อสัตย์ในการคิดราคาอาหารและเครื่องดื่ม นักท่องเที่ยวส่วนมากเห็นว่ามีความปลอดภัย เมื่อไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม

บรรจบพร สุมนรัตนกูล (2544 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในจังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุระหว่าง 20 – 35 ปี และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี โดนส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงาน / ลูกจ้าง และมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท / เดือน

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว 4 ด้านคือ ด้านบรรยากาศด้านกายภาพ ด้านบรรยากาศด้านจิตใจ ด้านบรรยากาศประกอบอื่น ๆ และด้านส่วนผสมทางการตลาด พบว่า

ด้านบรรยากาศด้านกายภาพ ประเภทที่พักแรมที่นักท่องเที่ยวเลือกใช้บริการมากที่สุด คือ แพพัก งานประเพณีและวัฒนธรรมของจังหวัดกาญจนบุรี ที่นักท่องเที่ยวสนใจ คือ งานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว พาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวใน จังหวัดกาญจนบุรี คือ รถยนต์ส่วนตัว แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุด คือ น้ำตกเอราวัณ และะ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุด คือ สะพานข้ามแม่น้ำแคว

ด้านบรรยากาศด้านจิตใจ พบว่า มูลเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุด คือความตั้งใจเดินทางมาท่องเที่ยว ส่วนในด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในระดับมาก คือ ความสะดวกสบายในการเดินทาง

ด้านบรรยากาศประกอบอื่น ๆ พบว่า แหล่งข้อมูลของจังหวัดกาญจนบุรี ที่นักท่องเที่ยวได้รับ คือ ประสบการณ์จากที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยว สินค้าของที่ระลึก / ของฝาก ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เลือกซื้อ คือ ประเภทอาหาร และนักท่องเที่ยวคิดว่า ราคาสินค้าของที่ระลึก / ของฝาก มีความเหมาะสม ส่วนในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในระดับมาก คือ เล่นน้ำตก

ด้านส่วนผสมทางการตลาด พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นระดับมาก ด้านผลิตภัณฑ์ คือ ชื่อเสียงและความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว, จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ พบว่า ไม่มีความสอดคล้องกัน

อุษณีย์ ศรีภูมิ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในเขตบานทัพเรือสัตหีบ ในระดับดีมากในเรื่องของความสะดวกในการเดินทาง ความสะดวกในการผ่านเข้า – ออก ความสวยงามของสภาพแวดล้อม การรักษาความปลอดภัย ในระดับค่อนข้างดีในเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การประชาสัมพันธ์และการจัดจำหน่ายของที่ระลึก ความคิดเห็นในเชิงบวก ดังนี้ การเยี่ยมชมอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล กิจกรรมค่ายพักแรม อาคารพิพิธภัณฑ์นาวิกโยธิน การเยี่ยมชมเรือรบหลวง ศูนย์อนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางทะเล การทัศนศึกษาบริเวณอ่าวสัตหีบ และกิจการสโมสรเรือใบสำหรับผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ปัจจัยด้านอายุ และระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านอื่น ๆ ได้แก่เพศ

สถานภาพอาชีพ รายได้ที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลให้มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพ็ญลักษณ์ เกตุทัตุ (2546 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ดทุกด้านโดยรวมไม่แตกต่างกัน อาชีพของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ดทุกด้านแตกต่างกัน ส่วนอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด ด้านความปลอดภัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการขายแตกต่างกัน นักท่องเที่ยวที่มี เพศ อายุ อาชีพ รายได้และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด ในข้อจำนวนผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยว และจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวแตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน ทัศนคติด้านความปลอดภัยและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด ส่วนทัศนคติด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการขายของนักท่องเที่ยวชาวไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด

สมกมล พวงพรหม (2546 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในชุมชนถนนข้าวสารกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเป็นเพศชายและหญิงใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่มีอายุ 20 – 29 ปี และมีสถานภาพโสด นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากประเทศอเมริกา ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีอาชีพเป็นนักเรียน / นักศึกษา ส่วนใหญ่มีรายได้ / ปี น้อยกว่า US$ 10,000 ปัจจัยที่เป็นสิ่งจูงใจนักท่องเที่ยวมากที่สุดคือ เพื่อความบันเทิง การรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวในชุมชนถนนข้าวสารอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ คือ แหล่งข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนและร้านอินเตอร์เน็ต ส่วนแหล่งข้อมูลจากจากบริการท่องเที่ยว หนังสือพิมพ์ / วารสารท่องเที่ยว แผ่นพับ / ใบปลิว / โปสเตอร์และโทรทัศน์ มีการรับข่าวสารในระดับน้อย นักท่องเที่ยวมีทัศนคติในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านราคา ด้านรูปแบบ ดนตรีในสถานบันเทิง มีทัศนคติอยู่ในระดับที่ดี ด้านรสชาติคุณภาพของทั้งอาหารไทยและอาหารนานาชาติ ด้านความหลากหลายของบริการ ราคา และการให้บริการของธุรกิจนำเที่ยว ด้านความหลากหลาย ความทันสมัยของสินค้า ด้านราคา และความเร็วของอินเตอร์เน็ต มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ด้านของความสะอาดและความปลอดภัยของที่พักมีทัศนคติอยู่ในระดับที่ไม่ดี ผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเดินทางในชุมชนถนนข้าวสารในครั้งนี้

มากที่สุดคือ เพื่อนและตนเอง โดยส่วนใหญ่เดินทางมากับเพื่อน โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเป็นครั้งที่ 2 จำนวนเงินเฉลี่ยที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่อวันคือ US$ 43.29 ค่าเฉลี่ยที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะมาท่องเที่ยวอีกในคราวหน้ามีค่าเท่ากับ 3.90 เพศ และรายได้ มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านแหล่งบันเทิง สถานภาพสมรส, อาชีพ และรายได้ มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านที่พัก การศึกษา และอาชีพมีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านที่พัก การศึกษา และอาชีพมีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านร้านอาหาร การศึกษามีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวในชุมชนถนนข้าวสาร ปัจจัยจูงใจการท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยว และทัศนคติของนักท่องเที่ยวด้านที่พัก และด้านสถานบันเทิง ในการท่องเที่ยวชุมชนถนนข้าวสาร การรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยว และทัศนคติด้านที่พัก แหล่งบันเทิง ร้านอาหาร ธุรกิจนำเที่ยว แหล่งช็อปปิ้ง และร้านอินเตอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่างชาติในการท่องเที่ยวในชุมชนถนนข้าวสาร

วรวัตย์ สุวรรณภักดี (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้อยน้ำทะเล จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่เป็นเพศ ชาย มีอายุระหว่าง 26 – 45 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป เดินทางไปท่องเที่ยวแบบเช้าไปเย็นกลับ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่ ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป ด้านบุคลากร ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งโดยรวมและจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และลักษณะการมาท่องเที่ยวมีความคิดเห็น เห็นด้วย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านบริหารจัดการโดยทั่วไปมีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

อโนทัย อนันตชัยมนตรี (2547 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 384 คน พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ทั้งโดยรวมและจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และลักษณะการมาท่องเที่ยวอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบด้านบริหารจัดการโดยทั่วไปอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

นิภาพร หนูอักษร (บทคัดย่อ : 2548) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ผลของการศึกษาพบว่า

1. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต โดยรวมในระดับมาก($\overline{X}$ = 3.44) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้วยกับข้อความในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ($\overline{X}$ = 3.83) และด้านการบริหารจัดการโดยทั่วไป ($\overline{X}$ = 3.43) ในระดับมาก ในขณะที่มีความคิดเห็นด้วยกับข้อความในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ($\overline{X}$ = 3.29) และด้านบุคลากร ($\overline{X}$ = 3.20) ในระดับปานกลาง

2. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.7 อายุระหว่าง 31 – 45 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 25,000 บาท และประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย

แสงจันทร์ สอนเจริญ (2548 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยบริเวณ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะใช้การทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธี LSD และหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสหพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุตั้งแต่ 30 – 39 ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน / สถาบันการเงิน และมีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท

2. แรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ พบว่า ด้ายกายภาพและด้านศาสนามีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ด้านวัฒนธรรมมีแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

3. การรับรู้ข่าวสารของนักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง

4. ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ด้านร้านอาหารและรสชาติอาหาร ด้านการเดินทาง ด้านสถานที่พักผ่อน โดยรวมอยู่ในระดับดี

5. ความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับพอใจมาก

6. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว กลุ่มบุคคลที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาด้วยกันคือกลุ่มเพื่อน กิจกรรมที่ชอบคือการพักผ่อนชมทัศนียภาพและธรรมชาติ ฤดูที่น่าจะเดินทางมาท่องเที่ยวคือ ฤดูหนาว จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย 3 ครั้ง ระยะเวลาที่มาเที่ยวต่อครั้งโดยเฉลี่ย 4 วัน

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อครั้ง 4,851 บาท และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะกลับมาท่องเที่ยวอีกค่อนข้างแน่นอน

7. นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยบริเวณ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน

8. แรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

9. การรับรู้ข่าวสารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

10. ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยว ด้านสถานที่ท่องเที่ยวประวัติศาสตร์โบราณสถานและวัฒนธรรม ด้านแหล่งท่องเที่ยวบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ด้านร้านอาหารและรสชาติ ด้านการเดินทาง ด้านสถานที่พักผ่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

11. ความพึงพอใจโดยรวม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ปราโมทย์ เลิศจิตรการุณ (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี พบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 15 – 25 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้ 5,000 – 15,000 บาท และมีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

2. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี ไม่แตกต่างกัน แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สิรีจิตรา ฤกษ์บ่าย (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ การจัดการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า

1. นักท่องเที่ยวที่มีความคิดเห็นต่อการจัดการการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมและรายได้อยู่ในระดับปานกลาง

2. นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรีไม่แตกต่างกัน

3. นักท่องเที่ยวที่มีอายุและอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อัญชุลี นิลสนธิ (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของมัคคุเทศก์ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ กรณีศึกษาวัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวัง พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ มีความคิดเห็นและความคาดหวังต่อคุณลักษณะของมัคคุเทศก์ กรณี ศึกษาวัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวังอยู่ในระดับมาก

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงและคาดหวังของมัคคุเทศก์ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ กรณีศึกษาวัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวัง ทั้งโดยรวมด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านวิชาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีเพศและสัญชาติต่างกัน มีความคิดเห็นและความคาดหวังต่อคุณลักษณะของมัคคุเทศก์ไม่แตกต่างกัน

3. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นและความคาดหวังต่อคุณลักษณะของมัคคุเทศก์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จากสถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พฤศจิกายน 2549 - กรกฎาคม 2550 จำนวน 14,840 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดระยอง. 2550)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างจาก ตารางเทียบของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970 : 608) ได้จำนวน 385 คน จากประชากร 14,840 คน และทำการเลือกสุ่มตัวอย่างโดยสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sample)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ ชาติพันธุ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการทั่วไป ด้านบุคลากร โดยเป็นลักษณะแบบมาตรส่วนประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน	**ระดับความคิดเห็น**
5	เห็นด้วยมากที่สุด
4	เห็นด้วยมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย
1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

และนำค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมาแปลความหมายจากเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 150) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	**การแปลความหมาย**
3.67 – 5.00	เห็นด้วยมาก
2.34 – 3.66	เห็นด้วยปานกลาง
1.00 – 2.33	เห็นด้วยน้อย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยว เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อให้ครอบคลุมถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 3 ด้านคือ ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ด้านบริหารจัดการทั่วไป ด้านบุคลากร

2. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์เนื้อหา และทำการสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้ว มีจำนวนทั้งสิ้น 70 ข้อ ให้คณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ แก้ไข ภาษา สำนวน ความครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ จนเป็นที่เรียบร้อย ตัดออกสำหรับข้อคำถามที่ไม่สมบูรณ์ ไม่ถูกต้องตามเนื้อหาแล้วเหลือจำนวน 52 ข้อ

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามที่คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์แนะนำแล้วนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือโดยดำเนินการดังนี้

5.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านช่วยพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องตามวัตถุประสงค์เนื้อหาโดยดำเนินการจากเกณฑ์พิจารณาดังนี้

ถ้าข้อคำถามแน่ใจว่าสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายและหัวข้อเรื่อง มีคะแนน +1

ถ้าข้อคำถามไม่แน่ใจว่าสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายและหัวข้อเรื่อง มีคะแนน 0

ถ้าข้อคำถามแน่ใจว่าไม่สอดคล้องตามจุดมุ่งหมายและหัวข้อเรื่อง มีคะแนน -1

จากนั้นนำคะแนนทั้งหมดมาคำนวณหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่กำหนดไว้โดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (IC) ระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IC เท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป พบว่าได้จำนวน 32 ข้อ จากจำนวน 52 ข้อ

5.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน เพื่อนำผลไปวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.7942

6. นำแบบสอบถามจากการดำเนินการข้างต้นไปปรึกษาผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เตรียมไว้ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนทรวิโรฒ เพื่อติดต่อขอหนังสืออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.ผู้วิจัยนำหนังสืออนุญาตไปยื่นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เพื่อขอความร่วมมือในการนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รวบรวมมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำมาวิเคราะห์ พบ แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 385 ฉบับ

2. นำข้อมูลตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) ตามตัวแปรเพศ อายุ อาชีพ ชาติพันธุ์ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. นำข้อมูลตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างโดยการทดสอบค่า ที (t-test) เพื่อ ทดสอบสมมติฐานสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ ทดสอบค่า เอฟ (F – test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป คือ อายุ อาชีพ ชาติพันธุ์ ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นำไปทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมนคูล (Newman keul's Method) แล้วนำเสนอในรูปตารางความเรียง

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (sum of squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (mean squares)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเดินทางไปท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำนวน 385 คน นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวโดยทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ต่อการมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยจำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านลักษณะทั่วไปและสภาพแวดล้อมทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ด้านบริหารจัดการทั่วไป และด้านบุคลากร

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ต่อการมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ และชาติพันธุ์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังวัดระยอง ดังปรากฏผลในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ ชาติพันธุ์

ข้อมูลส่วนตัวทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	184	46
	หญิง	201	54
	รวม	385	100
2. อายุ			
	20 – 34 ปี	171	45
	35 – 49 ปี	140	37
	50 ปีขึ้นไป	74	18
	รวม	385	100
3. อาชีพ			
	พนักงาน/ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ	149	37
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน	200	50
	ผู้เกษียนอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู	36	13
	รวม	385	100

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. ชาติพันธุ์		
ยุโรป	136	35
เอเชีย	109	28
ออสเตรเลีย	73	19
สหรัฐอเมริกา	67	18
รวม	385	100

จากตาราง 1 แสดงว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยว มีสภาพโดยรวม และแยกแต่ละตัวแปรดังนี้

เพศ เป็นเพศชายจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46 เป็นเพศหญิงจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 54

อายุ มีอายุ 20 – 34 มีจำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 45 อายุ 35 – 49 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 37 และอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18

อาชีพ มีอาชีพเป็นพนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37 , ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว / ลูกจ้างเอกชน จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และผู้เกษียนอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 13

ชาติพันธุ์ มีชาติพันธุ์ชาวยุโรป จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ชาวเอเชีย จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 28 ชาวออสเตรเลีย จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 19 และชาวสหรัฐอเมริกา จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 18

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า จังหวัดระยอง โดยวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) **ดังปรากฏในตาราง 2–5**

ตาราง 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	ความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว			
1. สถานที่ท่องเที่ยวบนเกาะเสม็ดมีความหลากหลายและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ	3.78	.76	มาก
2. พืชพันธุ์ไม้ ภูเขาและทะเล คละกันอย่างสวยงาม ตามธรรมชาติ	3.96	.79	มาก
3. ป่าชายหาดบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเต็มไปด้วยพืชสวยงามเหมาะแก่การศึกษาและอนุรักษ์	3.90	.70	มาก
4. ชายหาดบริเวณริมอ่าวต่างๆ ใสสะอาด สวยงามกว้างขวาง ตื้น ไม่มีมลพิษ	4.11	.81	มาก
5. น้ำทะเลบริเวณอ่าวต่าง ๆ ใสสะอาด และไม่ลึก เหมาะแก่กิจกรรมกีฬาทางน้ำและเล่นน้ำ	4.45	.72	มาก
6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย	3.10	.69	ปานกลาง
7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติ ได้อย่างเหมาะสมสวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ	3.31	.69	ปานกลาง
8. มีทางเท้า ทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะ สะดวกปลอดภัยและสวยงาม	3.45	.71	ปานกลาง
9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ	3.06	.68	ปานกลาง

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบปัจจัย	ความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว			
10. สถานที่พักที่ก่อสร้างขึ้น กลมกลืนไปกับธรรมชาติ และเป็นระเบียบ เรียบร้อย	3.96	.79	มาก
รวม	3.71	.74	มาก

จากตาราง 2 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.71, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ($\overline{X}$ = 3.10, S.D. = .69) ข้อ 7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชม เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ($\overline{X}$ = 3.31, S.D. = .69) ข้อ 8. มีทางเท้า ทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ($\overline{X}$ = 3.45, S.D. = .71) ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ ($\overline{X}$ = 3.06, S.D. = .68) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบริหารจัดการทั่วไป (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	ความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหารจัดการทั่วไป			
1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ	3.78	.71	มาก
2. การจัดการด้านประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	3.56	.78	ปานกลาง
3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่างๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน	4.16	.74	มาก
4. จัดอาคารที่พักโดยมีอุปกรณ์เกื้อหนุนให้ความสะดวกสบายมีจำนวนเพียงพอ	3.60	.69	ปานกลาง
5. มีการจัดตกแต่งพื้นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ บริเวณเกาะ ณ จุดต่างๆ มากเพียงพอ	3.56	.76	ปานกลาง
6. มีระบบการจัดการดูแลรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพ	3.62	.71	ปานกลาง
7. จัดบริการสถานปฐมพยาบาล ทั้งชนิดถาวรและชั่วคราวใกล้เคียงกับที่พักและที่ที่นักท่องเที่ยวมีกิจกรรมเพียงพอ	3.55	.74	ปานกลาง
8. ระบบการติดต่อสื่อสาร มีความสะดวก รวดเร็ว	3.60	.77	ปานกลาง
9. ช่วงเวลาในการบริการรับส่งผู้โดยสารของเรือเมล์จากเกาะไปฝั่งเมืองเหมาะสม	3.54	.74	ปานกลาง
10. การออกกฎระเบียบในการใช้บริการ และพักอาศัยมีความเหมาะสม	3.40	.71	ปานกลาง
รวม	3.63	.74	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขา แหลม หญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านการบริหารจัดการทั่วไป เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ ($\overline{X}$ = 3.78, S.D. = .71) และข้อ 3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่างๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.16, S.D. = .74) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบุคลากร (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	ความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร			
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการทุกตำแหน่ง มีอัธยาศัยไมตรีเป็นอย่างดี	3.90	.76	มาก
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ เข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี	3.95	.77	มาก
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความจงรักภักดีต่อองค์กร	4.11	.74	มาก
4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับ มีคุณลักษณะทั้งด้านส่วนตัวและทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับดี	3.96	.80	มาก
5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี	2.79	.71	ปานกลาง
6. เจ้าหน้าที่มีคุณธรรม จริยธรรมดี	3.99	.74	มาก
7. เจ้าหน้าที่มีความสามารถในการสื่อสาร	3.98	.69	มาก
8. เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการทำงานทุก แผนกงาน	3.94	.76	มาก
9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	3.18	.74	ปานกลาง
10. เจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมกับหน้าที่และมีจำนวนเพียงพอต่อการทำหน้าที่	4.01	.76	มาก
11. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยเพียงพอและมีประสิทธิภาพในการทำหน้าที่	3.94	.74	มาก
12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ อยู่เสมอ	3.10	.72	ปานกลาง
รวม	3.75	.75	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบุคลากร เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.75, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางคือ 1. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี ($\overline{X}$ = 3.75, S.D. = .75) 2. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.75, S.D. = .75) 3. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆอยู่เสมอ ($\overline{X}$ =3.75, S.D. = .75) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้าน (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	ความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านโดยรวม			
1. ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	3.71	.74	มาก
2. ด้านบริหารจัดการทั่วไป	3.63	.74	ปานกลาง
3. ด้านบุคลากร	3.75	.75	มาก
รวม	3.70	.74	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกองค์ประกอบปัจจัย เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านบริหารจัดการทั่วไป ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .74) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามตัวแปรเพศ (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	**ชาย** = 184			**หญิง** = 201		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว						
1. สถานที่ท่องเที่ยวบนเกาะเสม็ดมีความหลากหลายและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ	3.76	.78	มาก	3.81	.74	มาก
2. พืชพันธุ์ไม้ ภูเขา และทะเล คละกันอย่างสวยงาม ตามธรรมชาติ	3.98	.78	มาก	3.90	.76	มาก
3. ป่าชายหาดบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเต็มไปด้วยพืชสวยงาม เหมาะแก่การศึกษาและอนุรักษ์	3.98	.77	มาก	3.94	.74	มาก
4. ชายหาดบริเวณริมอ่าวต่างๆ ใสสะอาด สวยงาม กว้างขวาง ตื้น ไม่มีมลพิษ	4.00	.84	มาก	4.21	.80	มาก
5. น้ำทะเลบริเวณอ่าวต่าง ๆ ใสสะอาด และไม่ลึก เหมาะแก่กิจกรรมกีฬาทางน้ำและเล่นน้ำ	4.38	.70	มาก	4.49	.71	มาก
6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย	3.15	.71	ปานกลาง	3.08	.70	ปานกลาง
7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติ ได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ	3.26	.70	ปานกลาง	3.41	.71	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

องค์ประกอบปัจจัย	ชาย = 184			หญิง = 201		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว						
8. มีทางเท้า ทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะ สะดวกปลอดภัยและสวยงาม	3.39	.70	ปานกลาง	3.50	.74	ปานกลาง
9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ	3.00	.69	ปานกลาง	3.10	.73	ปานกลาง
10. สถานที่พักที่ก่อสร้างขึ้น กลมกลืน ไปกับธรรมชาติ และเป็นระเบียบ เรียบร้อย	3.94	.76	มาก	4.00	.75	มาก
รวม	3.69	.74	มาก	3.73	.75	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก (ชาย $\overline{X}$ = 3.69, S.D. = .74 , หญิง $\overline{X}$ = 3.73, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาแยกเป็นแต่ละตัวแปรเพศ พบดังนี้

เพศชาย มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.69, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงามเกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ($\overline{X}$ = 3.15, S.D. = .71) ข้อ 7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ($\overline{X}$ = 3.26, S.D. = .70) ข้อ 8. มีทางเท้าทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ($\overline{X}$ = 3.39, S.D. = .70) ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ ($\overline{X}$ = 3.00, S.D. = .69) นอกนั้นมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

เพศหญิง มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.73, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงามเกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ($\overline{X}$ = 3.08, S.D. = .70) ข้อ 7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ($\overline{X}$ = 3.41, S.D. = .71) ข้อ 8. มีทางเท้าทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ($\overline{X}$ = 3.50, S.D. = .74) ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ ($\overline{X}$ = 3.10, S.D. = .73) นอกนั้นเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามตัวแปรเพศ (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	ชาย = 184			หญิง = 201		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการบริหารจัดการทั่วไป						
1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกประจำสำนักงาน ตลอดเวลาที่มีการบริการ	3.77	.71	มาก	3.78	.75	มาก
2. การจัดการด้านประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	3.60	.77	ปานกลาง	3.57	.74	ปานกลาง
3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่างๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน	4.12	.73	มาก	4.08	.71	มาก
4. จัดอาคารที่พักโดยมีอุปกรณ์เกื้อหนุนให้ความสะดวกสบาย มีจำนวนเพียงพอ	3.59	.69	ปานกลาง	3.64	.78	ปานกลาง
5. มีการจัดตกแต่งพื้นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ บริเวณเกาะ ณ จุดต่างๆ มากเพียงพอ	3.62	.78	ปานกลาง	3.49	.70	ปานกลาง
6. มีระบบการจัดการดูแลรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพ	3.60	.69	ปานกลาง	3.58	.69	ปานกลาง
7. จัดบริการสถานปฐมพยาบาล ทั้งชนิดถาวรและชั่วคราวใกล้เคียงกับที่พักและที่ที่นักท่องเที่ยวมีกิจกรรมเพียงพอ	3.56	.71	ปานกลาง	3.63	.71	ปานกลาง
8. ระบบการติดต่อสื่อสาร มีความสะดวกรวดเร็ว	3.58	.78	ปานกลาง	3.63	.74	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

องค์ประกอบปัจจัย	ชาย = 184			หญิง = 201		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการบริหารจัดการทั่วไป						
9. ช่วงเวลาในการบริการรับส่งผู้โดยสารของเรือเมล์จากเกาะไปฝั่งเมืองเหมาะสม	3.55	.72	ปานกลาง	3.49	.76	ปานกลาง
10. การออกกฎระเบียบในการใช้บริการ และพักอาศัยมีความเหมาะสม	3.50	.70	ปานกลาง	3.45	.77	ปานกลาง
รวม	3.64	.72	ปานกลาง	3.63	.74	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบริหารจัดการทั่วไป โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง (ชาย $\overline{X}$ = 3.64, S.D. = .72 , หญิง $\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาแยกเป็นแต่ละตัวแปรเพศ พบดังนี้

เพศชาย มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.64, S.D. = .72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ ($\overline{X}$ = 3.77, S.D. = .71) ข้อ 3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.12, S.D. = .73) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

เพศหญิง มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ ($\overline{X}$ = 3.78, S.D. = .75) ข้อ 3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.08, S.D. = .71) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านบุคลากร จำแนกตามตัวแปรเพศ (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	ชาย = 184			หญิง = 201		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านบุคลากร						
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการทุกตำแหน่ง มีอัธยาศัยไมตรีเป็นอย่างดี	3.91	.74	มาก	3.90	.75	มาก
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ เข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี	3.94	.76	มาก	3.96	.70	มาก
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความจงรักภักดีต่อองค์กร	4.15	.78	มาก	4.10	.70	มาก
4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับ มีคุณลักษณะทั้งด้านส่วนตัวและทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับดี	3.89	.71	มาก	3.92	.71	มาก
5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะ ภาษาอังกฤษดี	2.84	.69	ปานกลาง	2.76	.75	ปานกลาง
6. เจ้าหน้าที่มีคุณธรรม จริยธรรมดี	3.96	.78	มาก	3.95	.74	มาก
7. เจ้าหน้าที่มีความสามารถในการสื่อสาร	4.10	.71	มาก	3.99	.72	มาก
8. เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการทำงานทุกแผนกงาน	3.88	.70	มาก	4.12	.71	มาก
9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	3.16	.69	ปานกลาง	3.18	.75	ปานกลาง
10. เจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมกับหน้าที่และมีจำนวนเพียงพอต่อการทำหน้าที่	4.00	.78	มาก	4.06	.74	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบปัจจัย	ชาย = 184			หญิง = 201		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านบุคลากร						
11. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยเพียงพอและมีประสิทธิภาพในการทำหน้าที่	3.95	.70	มาก	3.90	.75	มาก
12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ อยู่เสมอ	3.05	.71	มาก	3.10	.74	มาก
รวม	3.73	.73	มาก	3.74	.73	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบุคลากร เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก (ชาย $\overline{X}$ = 3.73, S.D. = .73 , หญิง $\overline{X}$ = 3.74, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาแยกเป็นแต่ละตัวแปรเพศ พบดังนี้

เพศชาย มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.73, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี ($\overline{X}$ = 2.84, S.D. = .69) ข้อ 9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.16, S.D. = .69) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

เพศหญิง มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.74, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี ($\overline{X}$ = 2.76, S.D. = .75) ข้อ 9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.18, S.D. = .75) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้านจำแนกตามเพศ (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	**ชาย** = 184			**หญิง** = 201		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านโดยรวม						
1. ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	3.69	.74	มาก	3.73	.75	มาก
2. ด้านบริหารจัดการทั่วไป	3.64	.72	ปานกลาง	3.63	.74	ปานกลาง
3. ด้านบุคลากร	3.73	.73	มาก	3.74	.73	มาก
รวม	3.69	.73	มาก	3.70	.74	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้าน ทั้งเพศชายและหญิง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก (เพศชาย $\overline{X}$ = 3.69, S.D. = .73 , เพศหญิง $\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือด้านบริหารจัดการทั่วไป ทั้งเพศชายและหญิง (เพศชาย $\overline{X}$ = 3.64, S.D. = .72 , เพศหญิง $\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .74) นอกนั้นเพศชายและหญิงทุกด้านเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง
ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามตัวแปรอายุ (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	20 – 34 ปี			35-49 ปี			50 ปีขึ้นไป		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว									
1. สถานที่ท่องเที่ยวบนเกาะเสม็ดมีความหลากหลายและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ	3.63	.71	ปานกลาง	3.72	.72	มาก	3.79	.74	มาก
2. พืชพันธุ์ไม้ ภูเขา และทะเลคละกันอย่างสวยงามตามธรรมชาติ	3.70	.72	มาก	3.99	.74	มาก	4.09	.75	มาก
3. ป่าชายหาดบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเต็มไปด้วยพืชสวยงามเหมาะแก่การศึกษาและอนุรักษ์	3.68	.71	มาก	3.78	.74	มาก	4.10	.70	มาก
4. ชายหาดบริเวณริมอ่าวต่างๆ ใสสะอาด สวยงาม กว้างขวาง ตื้น ไม่มีมลพิษ	4.01	.69	มาก	4.15	.76	มาก	4.13	.76	มาก
5. น้ำทะเลบริเวณอ่าวต่าง ๆ ใสสะอาด และไม่ลึก เหมาะแก่กิจกรรมกีฬาทางน้ำและเล่นน้ำ	4.30	.80	มาก	4.39	.74	มาก	4.58	.72	มาก
6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงามเกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย	3.62	.72	ปานกลาง	3.19	.81	ปานกลาง	2.70	.74	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

องค์ประกอบปัจจัย	20 – 34 ปี			35-49 ปี			50 ปีขึ้นไป		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว									
7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติ ได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ	3.40	.74	ปานกลาง	3.35	.70	ปานกลาง	3.30	.72	ปานกลาง
8. มีทางเท้า ทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะ สะดวกปลอดภัยและสวยงาม	3.22	.72	ปานกลาง	3.40	.74	ปานกลาง	3.51	.76	ปานกลาง
9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ	3.10	.76	ปานกลาง	3.04	.74	ปานกลาง	3.05	.70	ปานกลาง
10. สถานที่พักที่ก่อสร้างขึ้นกลมกลืน ไปกับธรรมชาติ และเป็นระเบียบ เรียบร้อย	3.64	.73	มาก	3.95	.70	มาก	4.20	.73	มาก
รวม	3.64	.73	ปานกลาง	3.70	.74	มาก	3.74	.73	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีความคิดเห็นโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คืออายุ 35 – 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป(35 – 49 ปี $\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .74 , 50 ปีขึ้นไป $\overline{X}$ = 3.74, S.D. = .73) แต่อายุ 20 – 34 ปี เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.64, S.D. = .73 เมื่อพิจารณาแยกเป็นแต่ละกลุ่มตัวแปรอายุ พบดังนี้

อายุ 20 – 34 ปี มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.64, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 2. พืชพันธุ์ไม้ ภูเขา และทะเล คละกัน อย่างสวยงามตามธรรมชาติ ($\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .72) ข้อ 3. ป่าชายหาดบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเต็มไปด้วยพืชสวยงาม เหมาะแก่การศึกษาและอนุรักษ์ ($\overline{X}$ = 3.68, S.D. = .71) ข้อ 4. ชายหาดบริเวณริมอ่าวต่าง ๆ ใสสะอาด สวยงาม กว้างขวาง ตื้น ไม่มีมลพิษ ($\overline{X}$ = 4.01, S.D. = .69) ข้อ 5. น้ำทะเลบริเวณอ่าวต่าง ๆ ใสสะอาด และไม่ลึกเหมาะแก่กิจกรรมกีฬาทางน้ำและเล่นน้ำ ($\overline{X}$ = 4.30, S.D. = .80) ข้อ 10. สถานที่พักที่ก่อสร้างขึ้น กลมกลืนไปกับธรรมชาติเป็นระเบียบ เรียบร้อย ($\overline{X}$ = 3.72, S.D. = .73) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

อายุ 35 – 49 ปี มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ($\overline{X}$ = 3.19, S.D. = .81) ข้อ 7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ($\overline{X}$ = 3.35, S.D. = .70) ข้อ 8. มีทางเท้า ทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ($\overline{X}$ = 3.40, S.D. = .74)ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ ($\overline{X}$ = 3.04, S.D. = .76) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

อายุ 50 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.74, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ($\overline{X}$ = 2.70, S.D. = .74) ข้อ 7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ($\overline{X}$ = 3.30, S.D. = .72) ข้อ 8. มีทางเท้า ทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ($\overline{X}$ = 3.51, S.D. = .76)ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ ($\overline{X}$ = 3.05, S.D. = .70) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามตัวแปรอายุ (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	20 – 34 ปี			35-49 ปี			50 ปีขึ้นไป		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการบริหารจัดการทั่วไป									
1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ	3.70	.75	มาก	3.64	.74	ปานกลาง	3.79	.71	มาก
2. การจัดการด้านประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	3.60	.72	ปานกลาง	3.54	.74	ปานกลาง	3.55	.79	ปานกลาง
3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่างๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน	4.20	.78	มาก	4.08	.75	มาก	4.14	.76	มาก
4. จัดอาคารที่พักโดยมีอุปกรณ์เกื้อหนุนให้ความสะดวกสบาย มีจำนวนเพียงพอ	3.54	.70	ปานกลาง	3.64	.72	ปานกลาง	3.59	.69	ปานกลาง
5. มีการจัดตกแต่งพื้นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ บริเวณเกาะ ณ จุดต่างๆ มากเพียงพอ	3.49	.69	ปานกลาง	3.50	.72	ปานกลาง	3.59	.74	ปานกลาง
6. มีระบบการจัดการดูแลรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพ	3.60	.72	ปานกลาง	3.63	.75	ปานกลาง	3.61	.74	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบปัจจัย	20 – 34 ปี			35-49 ปี			50 ปีขึ้นไป		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการบริหารจัดการทั่วไป									
7. จัดบริการสถานปฐมพยาบาลทั้งชนิดถาวรและชั่วคราวใกล้เคียงกับที่พักและที่ที่นักท่องเที่ยวมีกิจกรรมเพียงพอ	3.50	.74	ปานกลาง	3.55	.72	ปานกลาง	3.58	.79	ปานกลาง
8. ระบบการติดต่อสื่อสาร มีความสะดวก รวดเร็ว	3.59	.73	ปานกลาง	3.55	.74	ปานกลาง	3.62	.75	ปานกลาง
9. ช่วงเวลาในการบริการรับส่งผู้โดยสารของเรือเมล์จากเกาะไปฝั่งเมืองเหมาะสม	3.54	.74	ปานกลาง	3.56	.74	ปานกลาง	3.54	.74	ปานกลาง
10. การออกกฎระเบียบในการใช้บริการ และพักอาศัยมีความเหมาะสม	3.50	.72	ปานกลาง	3.45	.72	ปานกลาง	3.36	.72	ปานกลาง
รวม	3.62	.73	ปานกลาง	3.62	.73	ปานกลาง	3.64	.74	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบริหารจัดการทั่วไป มีความคิดเห็นโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางทุกกลุ่มอายุ (อายุ 20 – 34 ปี $\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .73 , อายุ 35 – 49 ปี $\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .73 , อายุ 50 ปีขึ้นไป $\overline{X}$ = 3.64, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาแยกเป็นแต่ละกลุ่มอายุ พบดังนี้

อายุ 20 – 34 ปี มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ ($\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .75) ข้อ 3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆกำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.20, S.D. = .78) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

อายุ 35 – 49 ปี มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง($\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบ เห็นด้วยอยู่ในระดับมากคือ ข้อ 3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆกำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.08, S.D. = .75) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

อายุ 50 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.64, S.D. = .74)เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ ($\overline{X}$ = 3.79, S.D. = .71) ข้อ 3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่างๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.14, S.D. = .76) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านบุคลากร จำแนกตามตัวแปรอายุ (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	20 – 34 ปี			35-49 ปี			50 ปีขึ้นไป		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านบุคลากร									
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการทุกตำแหน่ง มีอัธยาศัยไมตรีเป็นอย่างดี	3.88	.74	มาก	3.91	.75	มาก	3.92	.75	มาก
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้เข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี	4.00	.76	มาก	4.20	.74	มาก	3.99	.74	มาก
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความจงรักภักดีต่อองค์กร	4.05	.70	มาก	4.12	.74	มาก	4.10	.76	มาก
4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับ มีคุณลักษณะทั้งด้านส่วนตัวและทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับดี	3.95	.71	มาก	3.90	.75	มาก	4.01	.74	มาก
5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี	2.80	.70	ปานกลาง	2.91	.75	ปานกลาง	2.90	.74	ปานกลาง
6. เจ้าหน้าที่มีคุณธรรม จริยธรรมดี	4.11	.75	มาก	4.20	.72	มาก	3.98	.70	มาก
7. เจ้าหน้าที่มีความสามารถในการสื่อสาร	3.81	.72	มาก	3.90	.70	มาก	3.86	.75	มาก
8. เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการทำงานทุก แผนกงาน	3.90	.74	มาก	3.92	.74	มาก	3.86	.72	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบปัจจัย	20 – 34 ปี			35-49 ปี			50 ปีขึ้นไป		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านบุคลากร									
9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	3.15	.72	ปานกลาง	3.20	.74	ปานกลาง	3.00	.74	ปานกลาง
10. เจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมกับหน้าที่และมีจำนวนเพียงพอต่อการทำหน้าที่	3.99	.74	มาก	4.08	.72	มาก	4.02	.75	มาก
11. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย	3.90	.72	มาก	3.92	.74	มาก	3.99	.72	มาก
12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ อยู่เสมอ	3.00	.74	ปานกลาง	3.12	.72	ปานกลาง	3.00	.74	ปานกลาง
รวม	3.70	.72	มาก	3.78	.73	มาก	3.72	.73	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบุคลากร เห็นด้วยทุกกลุ่มอายุอยู่ในระดับมาก (อายุ 20 – 34 ปี $\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .72, อายุ 35 – 49 ปี $\overline{X}$ = 3.78, S.D. = .73, อายุ 50 ปีขึ้นไป $\overline{X}$ = 3.72, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาแยกเป็นแต่ละตัวแปรอายุ พบดังนี้

อายุ 20 – 34 ปี มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี ($\overline{X}$ = 2.80, S.D. = .70)
ข้อ 9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.15, S.D. = .72) ข้อ 12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ ($\overline{X}$ = 3.00, S.D. = .74) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

อายุ 35 – 49 ปี มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.78, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี ($\overline{X}$ = 2.91, S.D. = .75) ข้อ 9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.20, S.D. = .74) ข้อ 12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ ($\overline{X}$ = 3.12, S.D. = .72) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

อายุ 50 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.72, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี ($\overline{X}$ = 2.90, S.D. = .74) ข้อ 9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.00, S.D. = .74) ข้อ 12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ ($\overline{X}$ = 3.00, S.D. = .74) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้านจำแนกตามตัวแปรอายุ (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	20 – 34 ปี			35-49 ปี			50 ปีขึ้นไป		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านโดยรวม									
1. ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	3.64	.73	ปานกลาง	3.70	.74	มาก	3.74	.73	มาก
2. ด้านบริหารจัดการทั่วไป	3.62	.73	ปานกลาง	3.62	.72	ปานกลาง	3.64	.74	ปานกลาง
3. ด้านบุคลากร	3.70	.73	มาก	3.78	.73	มาก	3.72	.74	มาก
รวม	3.65	.73	ปานกลาง	3.70	.73	มาก	3.70	.74	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้านเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ อายุ 35 – 49 ปี , และอายุ 50 ปีขึ้นไป (อายุ 35 – 49 ปี $\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .73 , อายุ 50 ปีขึ้นไป $\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .74) อายุ 20 – 34 ปี เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง (อายุ 20 – 34 ปี $\overline{X}$ = 3.65, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบดังนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านบริหารจัดการทั่วไป ทั้ง 3 กลุ่มอายุ คือ (อายุ 20 – 34 ปี $\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .73 ,อายุ 35 – 49 ปี $\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .72 , อายุ 50 ปีขึ้นไป $\overline{X}$ = 3.64, S.D. = .74) นอกนั้นทุกด้านทุกกลุ่มอายุเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามตัวแปรอาชีพ (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	พนักงาน/ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ			ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน			ผู้เกษียณอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว									
1. สถานที่ท่องเที่ยวบนเกาะเสม็ดมีความหลากหลายและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ	3.66	.76	มาก	3.79	.77	มาก	3.81	.76	มาก
2. พืชพันธุ์ไม้ ภูเขา และทะเลคละกันอย่างสวยงาม ตามธรรมชาติ	4.00	.74	มาก	3.96	.72	มาก	3.93	.75	มาก
3. ป่าชายหาดบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเต็มไปด้วยพืชสวยงามเหมาะแก่การศึกษาและอนุรักษ์	3.89	.70	มาก	3.92	.74	มาก	3.90	.75	มาก
4. ชายหาดบริเวณริมอ่าวต่างๆ ใสสะอาด สวยงาม กว้างขวาง ตื้น ไม่มีมลพิษ	4.11	.76	มาก	4.15	.72	มาก	4.10	.74	มาก
5. น้ำทะเลบริเวณอ่าวต่าง ๆ ใสสะอาด และไม่ลึก เหมาะแก่กิจกรรมกีฬาทางน้ำและเล่นน้ำ	4.43	.72	มาก	4.40	.75	มาก	4.39	.72	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบปัจจัย	พนักงาน/ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ			ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน			ผู้เกษียณอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว									
6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย	2.99	.74	ปานกลาง	3.06	.74	ปานกลาง	3.00	.73	ปานกลาง
7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืชจัดเรียงตัวตามธรรมชาติ ได้อย่างเหมาะสม สวยงามเหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ	3.06	.72	ปานกลาง	3.72	.76	มาก	3.20	.74	ปานกลาง
8. มีทางเท้า ทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม	3.43	.74	ปานกลาง	3.40	.73	ปานกลาง	3.56	.72	ปานกลาง
9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ	3.04	.75	ปานกลาง	3.10	.72	ปานกลาง	3.12	.74	ปานกลาง
10. สถานที่พักที่ก่อสร้างขึ้นกลมกลืน ไปกับธรรมชาติและเป็นระเบียบ เรียบร้อย	4.00	.72	มาก	3.99	.76	มาก	3.98	.75	มาก
รวม	3.67	.74	มาก	3.74	.73	มาก	3.70	.73	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทุกกลุ่มตัวแปรอาชีพมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก (พนักงาน/ราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ $\overline{X}$ = 3.69, S.D. = .74 , ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน $\overline{X}$ = 3.74, S.D. = .73 , ผู้เกษียนอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู $\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาแยกเป็นกลุ่มตัวแปรแต่ละอาชีพ พบดังนี้

อาชีพพนักงาน/ราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติ เขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.67, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ($\overline{X}$ = 2.99, S.D. = .74) ข้อ 7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ($\overline{X}$ = 3.06, S.D. = .72) ข้อ 8. มีทางเท้าทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติ บนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ($\overline{X}$ = 3.43, S.D. = .74) ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ ($\overline{X}$ = 3.04, S.D. = .75) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติ เขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.74, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ($\overline{X}$ = 3.06,S.D.=.74) ข้อ 8. มีทางเท้าทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ($\overline{X}$ = 3.40, S.D. = .73) ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ($\overline{X}$ = 3.10, S.D. = .72) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

อาชีพผู้เกษียนอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติ เขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ($\overline{X}$ = 3.00, S.D. = .73) ข้อ 7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ($\overline{X}$ = 3.20, S.D. = .74) ข้อ 8. มีทางเท้าทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติ บนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ($\overline{X}$ = 3.56, S.D. = .72) ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ ($\overline{X}$ = 3.12, S.D. = .74) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ด้านบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามตัวแปรอาชีพ (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	พนักงาน/ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ			ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน			ผู้เกษียณอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการบริหารจัดการทั่วไป									
1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ	3.80	.72	มาก	3.76	.74	มาก	3.78	.73	มาก
2. การจัดการด้านประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	3.54	.74	ปานกลาง	3.55	.74	ปานกลาง	3.60	.78	ปานกลาง
3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่างๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน	4.20	.71	มาก	4.00	.75	มาก	4.03	.72	มาก
4. จัดอาคารที่พักโดยมีอุปกรณ์เกื้อหนุนให้ความสะดวกสบาย มีจำนวนเพียงพอ	3.60	.69	ปานกลาง	3.56	.72	ปานกลาง	3.50	.74	ปานกลาง
5. มีการจัดตกแต่งพื้นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ บริเวณเกาะ ณ จุดต่างๆ มากเพียงพอ	3.49	.79	ปานกลาง	3.42	.72	ปานกลาง	3.50	.75	ปานกลาง
6. มีระบบการจัดการดูแลรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพ	3.51	.74	ปานกลาง	3.55	.75	ปานกลาง	3.56	.74	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

องค์ประกอบปัจจัย	พนักงาน/ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ			ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน			ผู้เกษียณอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการบริหารจัดการทั่วไป									
7. จัดบริการสถานปฐมพยาบาลทั้งชนิดถาวรและชั่วคราวใกล้เคียงกับที่พักและที่ที่นักท่องเที่ยวมีกิจกรรมเพียงพอ	3.60	.73	ปานกลาง	3.59	.72	ปานกลาง	3.60	.75	ปานกลาง
8. ระบบการติดต่อสื่อสาร มีความสะดวก รวดเร็ว	3.54	.74	ปานกลาง	3.61	.74	ปานกลาง	3.45	.72	ปานกลาง
9. ช่วงเวลาในการบริการรับส่งผู้โดยสารของเรือเมล์จากเกาะไปฝั่งเมืองเหมาะสม	3.59	.74	ปานกลาง	3.60	.74	ปานกลาง	3.53	.73	ปานกลาง
10. การออกกฎระเบียบในการใช้บริการ และพักอาศัยมีความเหมาะสม	3.33	.74	ปานกลาง	3.40	.72	ปานกลาง	3.38	.78	ปานกลาง
รวม	3.62	.73	ปานกลาง	3.60	.74	ปานกลาง	3.60	.75	ปานกลาง

จากตาราง 15 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทุกกลุ่มตัวแปรอาชีพมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านการบริหารจัดการทั่วไป เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง (พนักงาน/ราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ $\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .73 , ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน $\overline{X}$ = 3.60, S.D. = .74 , ผู้เกษียนอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู $\overline{X}$ = 3.60, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาแยกเป็นแต่ละกลุ่มตัวแปรอาชีพ พบดังนี้

อาชีพพนักงาน/ราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ ($\overline{X}$ = 3.80, S.D. = .72) ข้อ 3.ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆกำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.20, S.D. = .71) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.60, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ ($\overline{X}$ = 3.76, S.D. = .74) ข้อ 3.ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆกำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.00, S.D. = .75) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

อาชีพผู้เกษียนอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.60, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ ($\overline{X}$ = 3.78, S.D. = .73) ข้อ 3.ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆกำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.03, S.D. = .72) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ด้านบุคลากร จำแนกตามตัวแปรอาชีพ (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	พนักงาน/ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ			ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน			ผู้เกษียณอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านบุคลากร									
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการทุกตำแหน่ง มีอัธยาศัยไมตรีเป็นอย่างดี	3.92	.76	มาก	3.90	.70	มาก	3.91	.72	มาก
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้เข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี	3.94	.73	มาก	3.97	.72	มาก	3.95	.76	มาก
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความจงรักภักดีต่อองค์กร	4.06	.74	มาก	4.10	.76	มาก	4.10	.75	มาก
4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับ มีคุณลักษณะทั้งด้านส่วนตัวและทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับดี	3.99	.73	มาก	3.94	.73	มาก	3.95	.73	มาก
5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี	2.90	.74	ปานกลาง	3.00	.73	ปานกลาง	2.62	.74	ปานกลาง
6. เจ้าหน้าที่มีคุณธรรมจริยธรรมดี	3.92	.74	มาก	3.95	.74	มาก	3.99	.79	มาก
7. เจ้าหน้าที่มีความสามารถในการสื่อสาร	3.98	.66	มาก	3.99	.76	มาก	3.98	.76	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบปัจจัย	พนักงาน/ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ			ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน			ผู้เกษียณอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านบุคลากร									
8. เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการทำงานทุก แผนกงาน	3.93	.69	มาก	3.94	.73	มาก	3.96	.76	มาก
9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	3.12	.69	ปานกลาง	3.20	.70	ปานกลาง	3.10	.73	ปานกลาง
10. เจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมกับหน้าที่และมีจำนวนเพียงพอต่อการทำหน้าที่	4.00	.69	มาก	4.03	.74	มาก	3.99	.77	มาก
11. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยเพียงพอและมีประสิทธิภาพในการทำหน้าที่	3.92	.70	มาก	3.94	.74	มาก	3.93	.76	มาก
12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ อยู่เสมอ	3.02	.71	ปานกลาง	2.99	.75	ปานกลาง	3.25	.74	ปานกลาง
รวม	3.72	.71	มาก	3.75	.74	มาก	3.74	.75	มาก

จากตาราง 16 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทุกกลุ่มตัวแปรอาชีพมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบุคลากร มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก (พนักงาน/ราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ $\overline{X}$ = 3.72, S.D. = .71 , ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน $\overline{X}$ = 3.75, S.D. = .74 , ผู้เกษียนอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู $\overline{X}$ = 3.74, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาแยกเป็นกลุ่มตัวแปรอาชีพ พบดังนี้

อาชีพพนักงาน/ราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติ เขาแหลมหญ้าเกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.72, S.D. = .71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี ($\overline{X}$ = 2.90, S.D. = .74) ข้อ 9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.12, S.D. = .69) ข้อ 12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ ($\overline{X}$ = 3.02, S.D. = .71) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าเกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.75, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ ข้อ 5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี ($\overline{X}$ = 3.00, S.D. = .73) ข้อ 9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.20, S.D. = .70) ข้อ 12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ ($\overline{X}$ = 2.99, S.D. = .75) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

อาชีพผู้เกษียนอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าเกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.74, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี ($\overline{X}$ = 2.62, S.D. = .74) ข้อ 9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.10, S.D. = .73) ข้อ 12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ ($\overline{X}$ = 3.25, S.D. = .74) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 17 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามอาชีพ (n = 385)

องค์ประกอบปัจจัย	พนักงาน/ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ			ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน			ผู้เกษียณอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านโดยรวม									
1. ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	3.67	.74	มาก	3.74	.73	มาก	3.70	.73	มาก
2. ด้านบริหารจัดการทั่วไป	3.62	.73	มาก	3.60	.74	มาก	3.60	.75	มาก
3. ด้านบุคลากร	3.72	.71	มาก	3.75	.74	มาก	3.74	.75	มาก
รวม	3.67	.73	มาก	3.70	.74	มาก	3.69	.74	มาก

จากตาราง 17 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทุกกลุ่มตัวแปรอาชีพมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้าน ทั้งอาชีพพนักงาน/ราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ , ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน และผู้เกษียนอายุราชการโดยรัฐเลี้ยงดู เห็นด้วยโดยรวมอยู่ในระดับมาก (อาชีพพนักงาน/ราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ $\overline{X}$ = 3.67, S.D. = .73 ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน $\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .74 , ผู้เกษียนอายุราชการโดยรัฐเลี้ยงดู $\overline{X}$ = 3.69, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบ ดังนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกกลุ่มตัวแปรอาชีพ คือ ด้านบริหารจัดการทั่วไป (อาชีพพนักงาน/ราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ $\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .73 ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน $\overline{X}$ = 3.60, S.D. = .74 , ผู้เกษียนอายุราชการโดยรัฐเลี้ยงดู $\overline{X}$ = 3.60, S.D. = .75) นอกนั้นทุกด้านเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกกลุ่มตัวแปรอาชีพ

ตาราง 18 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในด้านลักษณะทั่วไป ทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามชาติพันธุ์ (n = 385)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ยุโรป			เอเชีย			ออสเตรเลีย			สหรัฐอเมริกา		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว												
1. สถานที่ท่องเที่ยวบนเกาะเสม็ดมีความหลากหลายและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ	3.80	.74	มาก	3.76	.73	มาก	3.77	.74	มาก	3.97	.74	มาก
2. พืชพันธุ์ไม้ ภูเขา และทะเล คละกันอย่างสวยงามตามธรรมชาติ	3.86	.76	มาก	3.92	.74	มาก	3.94	.75	มาก	3.90	.75	มาก
3. ป่าชายหาดบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเต็มไปด้วยพืชสวยงามเหมาะแก่การศึกษาและอนุรักษ์	3.90	.74	มาก	3.91	.74	มาก	3.90	.74	มาก	3.89	.75	มาก
4. ชายหาดบริเวณริมอ่าวต่างๆ ใสสะอาด สวยงาม กว้างขวาง ตื้น ไม่มีมลพิษ	4.09	.75	มาก	4.17	.75	มาก	4.05	.75	มาก	4.06	.74	มาก
5. น้ำทะเลบริเวณอ่าวต่าง ๆ ใสสะอาด และไม่ลึก เหมาะแก่กิจกรรมกีฬาทางน้ำและเล่นน้ำ	4.42	.74	มาก	4.40	.76	มาก	4.49	.76	มาก	4.36	.76	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ยุโรป			เอเชีย			ออสเตรเลีย			สหรัฐอเมริกา		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว												
6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย	3.06	.75	ปานกลาง	3.00	.74	ปานกลาง	3.12	.74	ปานกลาง	3.10	.74	ปานกลาง
7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติ ได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ	3.29	.74	ปานกลาง	3.36	.75	ปานกลาง	3.30	.75	ปานกลาง	3.30	.79	ปานกลาง
8. มีทางเท้า ทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะ สะดวกปลอดภัยและสวยงาม	3.56	.75	ปานกลาง	3.42	.74	ปานกลาง	3.40	.74	ปานกลาง	3.46	.76	ปานกลาง
9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ	3.07	.76	ปานกลาง	3.05	.75	ปานกลาง	3.06	.76	ปานกลาง	3.09	.74	ปานกลาง
10. สถานที่พักที่ก่อสร้างขึ้น กลมกลืน ไปกับธรรมชาติ และเป็นระเบียบ เรียบร้อย	3.95	.79	มาก	3.99	.76	มาก	3.96	.75	มาก	3.95	.76	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ยุโรป			เอเชีย			ออสเตรเลีย			สหรัฐอเมริกา		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
รวม	3.70	.75	มาก	3.70	.75	มาก	3.71	.74	มาก	3.69	.75	มาก

จากตาราง 18 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทุกกลุ่มตัวแปรชาติพันธุ์มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก (ยุโรป $\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .75 , เอเชีย $\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .75 , ออสเตรเลีย $\overline{X}$ = 3.71, S.D. = .74 , สหรัฐอเมริกา $\overline{X}$ = 3.69, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาแยกเป็นกลุ่มตัวแปรชาติพันธุ์ พบดังนี้

ชาติพันธุ์ยุโรป มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ($\overline{X}$ = 3.06, S.D. = .75) ข้อ 7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ($\overline{X}$ = 3.29, S.D. = .74) ข้อ 8. มีทางเท้าทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ($\overline{X}$ = 3.56, S.D. = .75) ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ($\overline{X}$ = 3.07, S.D. = .76) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ชาติพันธุ์เอเชีย มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ($\overline{X}$ = 3.00, S.D. = .74) ข้อ 7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ($\overline{X}$ = 3.36, S.D. = .75) ข้อ 8. มีทางเท้า ทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ($\overline{X}$ = 3.42, S.D. = .74) ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ ($\overline{X}$ = 3.05, S.D. = .75) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ชาติพันธุ์ออสเตรเลีย มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.71, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ($\overline{X}$ = 3.12, S.D. = .74) ข้อ 7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ($\overline{X}$ = 3.30, S.D. = .75) ข้อ 8. มีทางเท้าทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ($\overline{X}$ = 3.40, S.D. = .74) ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ ($\overline{X}$ = 3.06, S.D. = .76) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ชาติพันธุ์สหรัฐอเมริกา มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห้นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.69, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ($\overline{X}$ = 3.10, S.D. = .74) ข้อ 7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ($\overline{X}$ = 3.30, S.D. = .79) ข้อ 8. มีทางเท้าทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ($\overline{X}$ = 3.46, S.D. = .76) ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ($\overline{X}$ = 3.09, S.D. = .74) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 19 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามตัวแปรชาติพันธุ์ (n = 385)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ยุโรป			เอเชีย			ออสเตรเลีย			สหรัฐอเมริกา		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการบริหารจัดการทั่วไป												
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการทุกตำแหน่ง มีอัธยาศัยไมตรีเป็นอย่างดี	3.79	.75	มาก	3.77	.74	มาก	3.75	.74	มาก	3.78	.75	มาก
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ เข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี	3.59	.78	ปานกลาง	3.54	.76	ปานกลาง	3.54	.76	ปานกลาง	3.56	.76	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความจงรักภักดีต่อองค์กร	4.14	.76	มาก	4.09	.75	มาก	4.14	.75	มาก	4.16	.75	มาก
4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับ มีคุณลักษณะทั้งด้านส่วนตัวและทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับดี	3.58	.76	ปานกลาง	3.62	.76	ปานกลาง	3.60	.79	ปานกลาง	3.60	.72	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี	3.50	.78	ปานกลาง	3.54	.74	ปานกลาง	3.58	.76	ปานกลาง	3.55	.74	ปานกลาง
6. เจ้าหน้าที่มีคุณธรรม จริยธรรมดี	3.60	.75	ปานกลาง	3.64	.74	ปานกลาง	3.60	.74	ปานกลาง	3.62	.72	ปานกลาง
7. เจ้าหน้าที่มีความสามารถในการสื่อสาร	3.55	.72	ปานกลาง	3.53	.74	ปานกลาง	3.56	.76	ปานกลาง	3.55	.74	ปานกลาง

ตาราง 19 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ยุโรป			เอเชีย			ออสเตรเลีย			สหรัฐอเมริกา		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการบริหารจัดการทั่วไป												
8. ระบบการติดต่อสื่อสาร มีความสะดวก รวดเร็ว	3.60	.76	ปานกลาง	3.60	.74	ปานกลาง	3.56	.76	ปานกลาง	3.55	.74	ปานกลาง
9. ช่วงเวลาในการบริการรับส่งผู้โดยสารของเรือเมล์จากเกาะไปฝั่งเมืองเหมาะสม	3.52	.73	ปานกลาง	3.54	.76	ปานกลาง	3.53	.74	ปานกลาง	3.54	.72	ปานกลาง
10. การออกกฎระเบียบในการใช้บริการ และพักอาศัยมีความเหมาะสม	3.36	.74	ปานกลาง	3.39	.79	ปานกลาง	3.40	.75	ปานกลาง	3.38	.74	ปานกลาง
รวม	3.62	.75	ปานกลาง	3.63	.75	ปานกลาง	3.63	.75	ปานกลาง	3.63	.74	ปานกลาง

จากตาราง 19 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามตัวแปรชาติพันธุ์ เห็นด้วยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ยุโรป $\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .75 , เอเชีย $\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .75 , ออสเตรเลีย $\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .75 , สหรัฐอเมริกา $\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาแยกเป็นแต่ละกลุ่มตัวแปรชาติพันธุ์ พบดังนี้

ชาติพันธุ์ยุโรป มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ ($\overline{X}$ = 3.79, S.D. = .75) ข้อ 3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.14, S.D. = .76) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ชาติพันธุ์เอเชีย มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ ($\overline{X}$ = 3.77, S.D. = .74) ข้อ 3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.09, S.D. = .75) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ชาติพันธุ์ออสเตรเลีย มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ ($\overline{X}$ = 3.75, S.D. = .74) ข้อ 3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.14, S.D. = .75) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ชาติพันธุ์สหรัฐอเมริกา มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ ($\overline{X}$ = 3.78, S.D. = .74) ข้อ 3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.16, S.D. = .75) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 20 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบุคลากร จำแนกตามตัวแปรชาติพันธุ์ (n = 385)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ยุโรป			เอเชีย			ออสเตรเลีย			สหรัฐอเมริกา		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านบุคลากร												
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการทุกตำแหน่ง มีอัธยาศัยไมตรีเป็นอย่างดี	3.89	.75	มาก	3.90	.76	มาก	3.88	.74	มาก	3.90	.76	มาก
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ เข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี	4.01	.76	มาก	3.95	.76	มาก	3.94	.73	มาก	3.95	.76	มาก
3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความจงรักภักดีต่อองค์กร	4.06	.75	มาก	4.00	.73	มาก	4.10	.75	มาก	4.12	.73	มาก
4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับ มีคุณลักษณะทั้งด้านส่วนตัวและทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับดี	3.94	.74	มาก	3.93	.75	มาก	3.95	.75	มาก	3.97	.74	มาก
5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี	2.78	.75	ปานกลาง	2.79	.75	ปานกลาง	2.80	.76	ปานกลาง	2.78	.71	ปานกลาง
6. เจ้าหน้าที่มีคุณธรรม จริยธรรมดี	3.95	.79	มาก	3.93	.76	มาก	3.99	.76	มาก	3.97	.70	มาก
7. เจ้าหน้าที่มีความสามารถในการสื่อสาร	3.96	.75	มาก	3.94	.74	มาก	3.95	.75	มาก	3.95	.74	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ยุโรป			เอเชีย			ออสเตรเลีย			สหรัฐอเมริกา		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านบุคลากร												
8. เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการทำงานทุกแผนกงาน	3.95	.75	มาก	3.94	.74	มาก	3.95	.75	มาก	3.95	.74	มาก
9. มีระบบดูแล ควบคุมเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.00	.75	มาก	4.02	.76	มาก	4.07	.76	มาก	4.00	.76	มาก
10. เจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมกับหน้าที่และมีจำนวนเพียงพอต่อการทำหน้าที่	4.00	.75	มาก	4.02	.76	มาก	4.07	.76	มาก	4.00	.76	มาก
11. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยเพียงพอและมีประสิทธิภาพในการทำหน้าที่	3.95	.73	มาก	3.93	.74	มาก	3.94	.74	มาก	3.94	.77	มาก
12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ อยู่เสมอ	3.08	.76	ปานกลาง	3.11	.72	ปานกลาง	3.09	.75	ปานกลาง	3.11	.75	ปานกลาง
รวม	3.73	.75	มาก	3.73	.75	มาก	3.74	.75	มาก	3.74	.74	มาก

จากตาราง 20 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบุคลากร จำแนกตามตัวแปรชาติพันธุ์ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก (ยุโรป $\overline{X}$ = 3.73, S.D. = .75 , เอเชีย $\overline{X}$ = 3.73, S.D. = .75 , ออสเตรเลีย $\overline{X}$ = 3.74, S.D. = .75 , สหรัฐอเมริกา $\overline{X}$ = 3.74, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาแยกเป็นแต่ละกลุ่มตัวแปรชาติพันธุ์ พบดังนี้

ชาติพันธุ์ยุโรป มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.73, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบมีเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษ ($\overline{X}$ = 2.78, S.D. = .75) ข้อ 12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ ($\overline{X}$ = 3.08, S.D. = .76) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ชาติพันธุ์เอเชีย มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.73, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษ ($\overline{X}$ = 2.79, S.D. = .75) ข้อ 12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ ($\overline{X}$ = 3.11, S.D. = .72) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ชาติพันธุ์ออสเตรเลีย มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.74, S.D. = .75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษ ($\overline{X}$ = 2.80, S.D. = .76) ข้อ 12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ ($\overline{X}$ = 3.09, S.D. = .75) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ชาติพันธุ์สหรัฐอเมริกา มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.74, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษ ($\overline{X}$ = 2.78, S.D. = .71) ข้อ 12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ ($\overline{X}$ = 3.11, S.D. = .75) นอกนั้นทุกข้อเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 21 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้านจำแนกตามตัวแปรชาติพันธุ์ (n = 385)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ยุโรป			เอเชีย			ออสเตรเลีย			สหรัฐอเมริกา		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านโดยรวม												
1. ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว	3.70	.75	มาก	3.70	.75	มาก	3.71	.75	มาก	3.69	.75	มาก
2. ด้านบริหารจัดการทั่วไป	3.62	.75	ปานกลาง	3.63	.75	ปานกลาง	3.63	.75	ปานกลาง	3.63	.74	ปานกลาง
3. ด้านบุคลากร	3.73	.75	มาก	3.73	.75	มาก	3.74	.75	มาก	3.74	.74	มาก
รวม	3.68	.75	มาก	3.69	.75	มาก	3.69	.75	มาก	3.69	.74	มาก

จากตาราง 21 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทุกกลุ่มตัวแปรชาติพันธุ์มีความคิดเห็นต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้าน ทั้งชาติพันธุ์ยุโรป , เอเชีย , ออสเตรเลีย , สหรัฐอเมริกา เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก (ชาติพันธุ์ยุโรป $\overline{X}$ = 3.68, S.D. = .75 , เอเชีย $\overline{X}$ = 3.69, S.D. = .75 , ออสเตรเลีย $\overline{X}$ = 3.69, S.D. = .75 , สหรัฐอเมริกา $\overline{X}$ = 3.69, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบ ดังนี้

ด้านที่กลุ่มตัวแปรชาติพันธุ์เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกันทั้ง 3 กลุ่ม คือด้านบริหารจัดการทั่วไป (ยุโรป $\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .75 , เอเชีย $\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .75 , ออสเตรเลีย $\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .75 , สหรัฐอเมริกา $\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .74) นอกนั้นทุกกลุ่มตัวแปรเห็นด้วยกับด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ และชาติพันธุ์ (n = 385)

ตัวแปร		ความคิดเห็น		
		$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
เพศ				
ชาย		3.69	.73	มาก
หญิง		3.70	.74	มาก
	รวม	3.69	.73	มาก
อายุ (ปี)				
20-34		3.65	.73	ปานกลาง
35-49		3.70	.73	มาก
50 ขึ้นไป		3.70	.74	มาก
	รวม	3.68	.73	มาก
อาชีพ				
พนักงาน/ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ		3.67	.73	มาก
ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างงานบริษัทเอกชน		3.70	.74	มาก
ผู้เกษียณอายุการทำงานโดยรัฐบาลเลี้ยงดู		3.69	.74	มาก
	รวม	3.68	.73	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

ตัวแปร	ความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ชาติพันธุ์			
ยุโรป	3.68	.75	มาก
เอเชีย	3.69	.75	มาก
ออสเตรเลีย	3.69	.75	มาก
สหรัฐอเมริกา	3.69	.74	มาก
รวม	3.69	.75	มาก
รวมทั้งหมด	3.69	.74	มาก

จากตาราง 22 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ มีความคิดเห็นที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ทุกตัวแปรอยู่ในระดับมาก ยกเว้นตัวแปรอายุ ที่มีอายุระหว่าง 20 – 34 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.65, S.D.= .73) และเมื่อพิจารณาเป็นแต่ละตัวแปรก็พบความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ และชาติพันธุ์ โดยการวิเคราะห์ค่าที (t – test) และค่าเอฟ (F – test) ดังปรากฏผลตามตาราง 23 – 27

ตาราง 23 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำแนกตามตัวแปรเพศ (n = 385)

ตัวแปร	n	$\overline{X}$	S.D.	t	p
เพศ					
ชาย	184	3.69	.73	-.133	.301
หญิง	201	3.70	.74		

จากตาราง 23 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เป็นเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ เขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 ที่ว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำแนกตามตัวแปร อายุ (n = 385)

แหล่งความแปรปรวน	df	ss	MS	F	p
อายุ					
ระหว่างกลุ่ม	2	3.220	1.591	4.785*	.008
ภายในกลุ่ม	382	132.870	.355		
รวม	384	136.090			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพื่อทราบการแตกต่างเป็นรายคู่ จึงนำไปทำการทดสอบโดยใช้วิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman keuls Method) ต่อไป ดังปรากฏในตาราง 25

ตาราง 25 แสดงว่าผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เป็นรายคู่ของตัวแปรอายุ (n = 385)

อายุ		**50ปีขึ้นไป**	**35-49 ปี**	**20-34 ปี**
	$\overline{X}$	3.70	3.70	3.65
50 ปีขึ้นไป	3.70	-	.048	.326*
35-49 ปี	3.70		-	.277*
20-34 ปี	3.65			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป และ อายุ 35 – 49 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุ 20 – 34 ปี โดยที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป และอายุ 35 – 49 ปี มึความคิดเห็นดีกว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุ 20 – 34 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำแนกตามตัวแปรอาชีพ (n = 385)

แหล่งความแปรปรวน	df	ss	MS	F	p
อาชีพ					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.018	0.014		
ภายในกลุ่ม	382	25.418	0.088	.168	.796
รวม	384	25.436			

จากตาราง 26 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ในข้อ 3 ที่ว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำแนกต่างตัวแปรชาติพันธุ์ (n = 385)

แหล่งความแปรปรวน	df	ss	MS	F	p
ชาติพันธุ์					
ระหว่างกลุ่ม	3	1.5930	.0351	1.4605	.222
ภายในกลุ่ม	381	12.8719	.0364		
รวม	384	14.4649			

จากตาราง 27 แสดงว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีชาติพันธุ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 4 ที่ว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่มีชาติพันธุ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการวิจัยแบบเชิงสำรวจ (survey research) โดยการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกัการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกัน
3. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกัน
4. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีชาติพันธุ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำนวน 385 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางประมาณการกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan.1970 : 608) และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling)เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

1. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ชาติพันธุ์ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

2. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยจำแนกเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน คือ 1. ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว 2. ด้านบริหารจัดการทั่วไปและ 3. บุคลากร มีลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีจำนวน 32 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.7942

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยแจกแจงความถี่ แล้วแปลงค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูล รูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์ข้อมูลความความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ทั้งที่เป็นรายข้อและรายด้านนำเสนอข้อมูล รูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่ออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ และชาติพันธุ์ โดยทำการวิเคราะห์ค่าที (t-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way-Anaiysis of Variance) หรือทดสอบค่าเอฟ (F-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม และถ้าผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะต้องตรวจความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อไป โดยใช้วิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman Keul's Method)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่เดินทางไปท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำนวน 385 คน พบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 54 มีอายุระหว่าง 20 – 34 ปี จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมาอายุ 35 – 49 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 37 มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชน จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาอาชีพพนักงาน/ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37 มีชาติพันธุ์ยุโรป จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาชาติพันธุ์เอเชีย จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 28

2. การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบดังนี้

2.1 ระดับความคิดเห็น

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยรวมทุกด้าน คือ ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ด้านบริหารจัดการทั่วไป และด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านบริหารจัดการทั่วไป ($\overline{X}$ = 3.63, S.D. = .74) และ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว (($\overline{X}$ = 3.71, S.D. = .74) และด้านบุคลากร ($\overline{X}$ = 3.75, S.D. = .75)

2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นแต่ละตัวแปร

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีเพศ อาชีพ และชาติพันธุ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ($\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .74)และอายุ 35 – 49 ปี ($\overline{X}$ = 3.70, S.D. = .73) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุ 20 – 34 ปี ($\overline{X}$ = 3.65, S.D. = .73) โดยที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป และอายุ 35 – 49 ปี มีความคิดเห็นดีกว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุ 20 – 34 ปี

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง มีประเด็นอภิปรายดังนี้

1. ความคิดเห็นโดยรวมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ได้มีการดูแล เอาใจใส่จากภาครัฐ โดยพยายามให้มีความเป็นธรรมชาติให้มากที่สุด มีการปรับปรุง ทำลายสภาพพื้นที่ที่น้อยมาก ยกเว้นบริเวณที่ดูแล้วรกรุงรัง ว่างเปล่าหรือไม่สวยงาม เจ้าหน้าที่โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางธรรมชาติวิทยา นิเวศวิทยา และ จะพิจารณาร่วมกัน ปรับปรุง แก้ไข เพื่อทดแทนให้กลับไปสู่ความเป็นธรรมชาติให้มากที่สุด สำหรับสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ที่เป็นอาคาร ถนน ทางเท้า ก็จะก่อสร้างให้สอดคล้องกับพื้นที่และกลมกลืนไปกับธรรมชาติเป็นอย่างยิ่ง การก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยก็แทรกลงไปบริเวณที่ลุ่มหรือที่ว่างเปล่าบริเวณเนินไหล่เขา ต้นไม้ ทั้งใหญ่เล็กถูกทำลายน้อยที่สุด ดูประดุจว่าบ้านพักอาศัยเสมือนส่วนหนึ่งของป่าเชิงเขา จึงทำให้ดูเสมือนทุก ๆ อย่างที่ก่อสร้างขึ้นมาเป็นธรรมชาติ เกิดจากธรรมชาติด้วย

อนึ่งนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวโดยทั่วไป จะเป็นนักท่องเที่ยวที่สนใจและชอบธรรมชาติ เป็นพื้นฐานเบื้องต้นชอบที่จะมาท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ มาศึกษาชื่นชมเป็นส่วนใหญ่ ชอบสงบเงียบตามธรรมชาติ ต้องการซึมซับกลิ่นไอธรรมชาติของต้นไม้ อากาศของท้องทะเล และนอกจากนั้นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองนี้มักจะได้รับทราบข้อมูลของบุคคลอื่น ๆ ที่มาเที่ยวก่อนเป็นส่วนใหญ่ ดังที่ ธวัชชัย วงกัณหา (Compact Guide. 2548 : 62) ได้ทำการสำรวจนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ เขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง พบว่า เหตุปัจจัยที่มาท่องเที่ยวที่นี่นั้นเพราะมีคำบอกเล่าว่าแหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงาม มีความเป็นธรรมชาติอย่างยิ่ง ถึงร้อยละ 90 จึงเป็นผลให้ตัดสินใจมาท่องเที่ยว และมีความฝันอยากจะพบอยากเห็น อยากได้ซึมซับธรรมชาติ ครั้นมาแล้วก็พบความเป็นธรรมชาติโดยแท้จริง ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จึงเป็นผลทำให้มีความคิดเห็นด้วยกับข้อคำถามต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะสภาพโดยทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว และมองด้านอื่น ๆ กล่าวคือด้านบริหารจัดการทั่วไป และด้านบุคลากรดูดีในภาพรวมไปด้วย

นอกจากนั้นอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ได้รับความเห็นจากผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง (เจริญ ธรรมรงเกียรติ : 2518) กล่าวว่า ควรได้รับการอนุรักษ์ เพราะเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับธวัชชัย วงศ์กัณหา (2548 : 62 – 87) ที่กล่าวว่าเกาะเสม็ดหรือเกาะแก้วพิสดารปรากฏในวรรณคดีชิ้นเอกเรื่องพระอภัยมณี ของสุนทรภู่

กวีเอกสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเคยมาท่องเที่ยวเกาะเสม็ดแล้วเกิดความประทับใจในความงดงามในความเป็นธรรมชาติของเกาะ ดังที่ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง. 2549 : 4-5) สรุปว่า ความสมบูรณ์ของความเป็นธรรมชาติ ควบคู่ไปกับความสวยงามของธรรมชาติทำให้เป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากและนับวันยิ่งเพิ่มทวีคูณ และหน่วยงานของรัฐที่ดูแลรับผิดชอบรวมทั้งการดูแลรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่สร้างใหม่ ความสะดวก ความปลอดภัย ในการพักผ่อนของนักท่องเที่ยว และมีการวางแผนพัฒนาให้เป็นเชิงระบบนิเวศและระบบการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องยาวนานต่อไป

จากการส่งเสริมของรัฐบาล จึงมีระบบการ กำกับดูแล เกี่ยวกับการจัดบริหารการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ให้ได้มีศูนย์บริการการท่องเที่ยวประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้มาท่องเที่ยว ดังนั้นระบบการจัดการต่าง ๆ โดยเฉพาะ สถานที่ การบริการและระบบต่าง ๆ ได้มีการพัฒนาให้นักท่องเที่ยวมีความประทับใจ พอใจมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพร หนูอักษร (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ต พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ต เห็นว่าด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านการบริหารจัดการทั่วไป อยู่ในระดับมาก นอกนั้นด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวัตย์ สุวรรณภักดี (บทคัดย่อ : 2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้อยน้ำทะเล จังหวัดพัทลุงพบว่า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในนอุทยานนกน้อยน้ำทะเล จังหวัดพัทลุง ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่ ด้านนบุคลากร ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก และในด้านบริหารจัดการทั่วไปอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสิ่งเหล่านี้ในรายด้านคล้ายคลึงกับอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของอโนทัย อนันตชัยมนตรี (บทคัดย่อ : 2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าที่มาท่องเที่ยวนั้น เพราะมีความต้องการทางธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ภูเขา สภาพภูมิอากาศ และภูมิสถาปัตย์ เป็นพื้นฐาน และนอกจากนั้น ได้ศึกษาข้อมูลมาก่อนการเดินทางไปท่องเที่ยวส่วนความพึงพอใจด้านอื่น ๆ จึงเป็นเรื่องรองลงมา ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า ปัจจัยทางกายภาพและธรรมชาติย่อมมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว จึงเป็นเหตุทำให้ความรู้สึก ความคิดเห็น มีแนวโน้มให้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านบริหารจัดการทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. เพราะการบริหารจัดการในเมืองไทยมักจะเป็นการจัดกระทำแบบง่าย ๆ อย่างไทย ๆ ด้วยความเห็นอกเห็นใจมีระบบและกติกาน้อย มีความเกรงใจในการปกครอง ดูแล เอาใจใส่มาก ทำให้หย่อยยาน ในการปฏิบัติตามระบบใช้ความคิดความอ่านของบุคคล มากกว่า ใช้เทคนิคที่ทันสมัย ขาดการวิเคราะห์ วิจัยเพื่อเอาผลมาพิจารณาในการปรับปรุง แก้ไข ให้ดี อย่างเป็นระบบ มาตรฐานสากล เหมือนกับประเทศต่างๆ ที่เจริญรุ่งเรือง เช่น สหรัฐอเมริกา ยุโรป ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เป็นต้น

2. มีงบประมาณในการบริหารจัดการน้อย ทำให้ไม่มีความพร้อมในการแก้ปัญหาโดยเฉพาะอัตรากำลังบุคคลที่ทำหน้าที่ในงานธุรการ ด้านบริหาร และดูแลต้อนรับไม่เพียงพอต้องอาศัยการบริจาคช่วยเหลือ จากนักท่องเที่ยว และดูผู้มีจิตเมตตา ซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก นอกจากนั้นบุคลากรที่ทำหน้าที่ไม่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้อย่างลึกซึ้ง

3. ปัจจัยเกื้อหนุนในการบริหารจัดการ ค่อนข้างจะเก่าและมีน้อยไม่เพียงพอต่อการใช้งานเป็นอาคารสถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวกที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบอินเตอร์เน็ต ระบบเตือนภัย สถานีให้บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ สถานีอนามัย สถานีตำรวจ สถานีดับเพลิง ฯลฯ

สรุปจากเหตุผลดังกล่าวทั้ง 3 ประการนี้ น่าจะเป็นสาเหตุทำให้ชาวต่างชาติที่เป็นนักท่องเที่ยว ประเมินความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่อยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะการใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่คนไทย มาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการนำหน้าเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับ (สมกมล พวงพรหม.2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อ ทัศนคติและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ มีปัจจัยใจจูงใจนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อความบันเทิง และรับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวในชุมชนถนนข้าวสารอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แหล่งข้อมูลข่าวสารจากเพื่อน และร้านอินเตอร์เน็ต

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยแต่ละด้านจะพบประเด็นควรพิจารณาดังนี้

ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้าเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงามได้อย่างสวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย ข้อ 7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างสวยเหมาะสม สวยงามเหมาะแก่การชมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ข้อ 8. มีทางเท้า ทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะเสม็ดสะดวกปลอดภัยและสวยงาม ข้อ 9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ นอกนั้นทุกข้อมีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีสิ่งปลูกสร้าง

ปรับปรุง เพิ่มเติม ให้สภาพแวดล้อมบนเกาะ มีความสวยงามมากยิ่งขึ้น ตลอดเวลา และการที่นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยว พักผ่อนบนเกาะเสม็ด ก็ย่อมมีความต้องการซึมซับกับความเป็นธรรมชาติที่สวยงามมากที่สุด แต่บางจุดบนเกาะเสม็ดยังมีการก่อสร้าง ปรับปรุง และใช้วัสดุในการก่อสร้างไม่กลมกลืนไปกับธรรมชาติ จึงน่าจะเป็นสาเหตุทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านบริหารจัดการทั่วไป

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบริหารจัดการทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ และข้อ 3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน นอกนั้นทุกข้อมีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็รเพราะ การบริการของเจ้าหน้าที่ของไทยใช้หลักมนุษยสัมพันธ์และความเอาอกเอาใจเป็นกันเอง และความจริงใจของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งในการซื้อบริการต่าง ๆ บนเกาะเสม็ดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอยู่ในระดับ ค่าเงินของชาวต่างชาติกับค่าเงินในประเทศไทยมีความแตกต่างกัน และสินค้าการบริการบนเกาะเสม็ด ก็มีคุณภาพไม่แพ้ชาติใด อีกทั้งยังได้ดื่มด่ำกับความมเป็นธรรมชาติที่สวยงามน่าประทับใจ จึงทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ มีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านบุคลากร

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านบริหารจัดการทั่วไป อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 1. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี ข้อ 2. มีระบบดูแล ควบคุม เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และข้อ 3. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ นอกนั้นทุกข้อมีความคิดเห็นเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขาดงบประมาณในการพัฒนาองค์ความรู้อย่างลึกซึ้งและไม่เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันในการให้บริการ จึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ เขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง จำแนกตามตัวแปร พบดังนี้

2.1. เพศ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า

เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเล ที่นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังที่จะได้มาสัมผัสกับความเป็นธรรมชาติ ความสวยงามทางทัศนียภาพ ภูเขา ทะเล ภูมิอากาศ และนอกจากนั้นบุคคลทุกเพศ จึงมีโอกาสในการท่องเที่ยวเท่าเทียมกัน ทั้งชายและหญิง สามารถรับรู้ถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ในการท่องเที่ยวเหมือนกัน และนอกจากนั้นในโลกยุคปัจจุบันข่าวสารต่าง ๆ เปิดเผยและสื่อถึงกันได้อย่างทั่วถึง บุคลากรชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการศึกษาสูง ดูจากจำนวนผู้เกษียนอายุราชการและอาชีพหญิงชายทำงานและประสบการณ์เท่าเทียมกันในการเลือกบริโภคความรู้ ความสามารถอยู่แล้ว และส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมีวัยผู้ใหญ่มากกว่าวัยเด็ก มีวุฒิภาวะในการตัดสินใจ และการวิเคราะห์ได้เท่ากันทั้งเพศหญิงและเพศชาย นอกจากนั้นการบริการของเจ้าหน้าที่จะสนใจและให้บริการต่อผู้รับบริการเหมือนๆ กัน ทั้งเพศชายและหญิงจึงอาจทำให้มีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของสมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 43) ที่ว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้เวลาว่าง และเป็นที่ต้องการของมวลมนุษย์ ทุกเพศ เท่าเทียมกัน จึงไม่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองและสอดคล้องกับงานวิจัยของปราโมทย์ เลิศจิตรการุณ (บทคัดย่อ : 2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวพิพธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับอุษณีย์ ศรีภูมิ (บทคัดย่อ : 2544) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ พบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ ในระดับมาก ปัจจัยทางเพศไม่ส่งผลให้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

2.2. อายุ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อายุเป็นปัจจัยในการบอกถึงประสบการณ์ในการรับรู้ การมองเห็น ที่แตกต่างกัน ช่วงเวลาและโอกาสในการรับรู้ย่อมได้รับไม่เท่ากัน เนื่องจากแต่ละวัยมีเวลาที่แตกต่างกัน ดังนั้นปัจจัยทางด้านของอายุจึงมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด และความพึงพอใจได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2531 : 80 – 90) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวประกอบด้วย เงิน ,เวลา,และความตั้งใจ จากผลการสำรวจเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อ

อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 20 – 34 ปี มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 35 – 49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะช่วงอายุ 20 – 34 ปี เป็นช่วงวัยรุ่น วัยทำงานที่ตั้งใจกับการเรียน การทำงานเพื่อสร้างฐานะและความมั่นคงให้กับชีวิต ในการเดินทางมาท่องเที่ยวอาจจะต้องมีงบประมาณที่จำกัด จึงน่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กลุ่มอายุ 20 -34 ปี มีความคิดเห็นที่แตกต่างกับกลุ่มอายุ 35 -49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป ที่อยู่ในวัยที่มีความมั่นคงในฐานะและอาชีพ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับเพ็ญลักษณ์ เกตุทัศ (บทคัดย่อ : 2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเกาะเสม็ด แตกต่างกันในทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของแสงจันทร์ สอนเจริญ (บทคัดย่อ : 2548) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวบริเวณอำเภอเชียงแสนน จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน

2.3. อาชีพ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาชีพของบุคคลย่อมมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับตนเอง แสวงหาการตอบสนองกับสิ่งที่ต้องการ และการที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความตั้งใจที่จะเดินทางข้ามน้ำ ข้ามทะเลมาท่องเที่ยวในเกาะเสม็ดย่อมเกิดจากความพร้อมและความสมัครใจ โดยเฉพาะอาชีพจะเป็นเครื่องบ่งชี้ในการตัดสินใจได้ บุคคลที่มีอาชีพ พนักงาน/ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ, ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชนและผู้เกษียนอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู บุคคลเหล่านี้มีอาชีพการทำงานที่สามารถเลี้ยงตนเองได้และมีปัจจัยที่ตอบสนองกับสิ่งที่ตนต้องการได้ ดังนั้นความต้องการในการมาท่องเที่ยว แต่ละบุคคลจึงเหมือนกัน ดังที่สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 43 – 44)ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการที่เลือกไปในเวลาว่าง และเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ และมีความประสงค์คล้ายคลึงกับทุก ๆ สถานภาพ อาชีพ ชาติพันธุ์ ซึ่งสอดคล้องกับ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. : 3) ได้กล่าวว่าการเดินทางท่องเที่ยวมีเงื่อนไข 4 ประการ คือ 1.การเดินทางไปที่อื่นเป็นการชั่วคราว 2.การเดินทางด้วยความสมัครใจ 3.การเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆก็ตามที่มิใช่การประกอบอาชีพ 4. เข้าใจ พอใจที่จะรับความสะดวก สบาย การพักผ่อนหย่อนใจ ประทับใจเท่า ๆ กับทุก ๆ อาชีพ

2.4. ชาติพันธุ์ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ที่มีชาติพันธุ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ

เขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพื้นฐานการเป็นอยู่ของเชื้อชาติ และสังคมคล้ายคลึงกัน มีระดับความสนใจ และตั้งใจในการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเหมือน ๆ กัน โดยเฉพาะชาวยุโรป ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา ประชาชนสนใจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก และบุคคลที่มาท่องเที่ยว จะศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ มาก่อนการเดินทาง อย่างจริงจัง นอกจากนั้นนักท่องเที่ยวชาวเอเชียในภาวะปัจจุบันหันมาสนใจการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเขาป่าและชายทะเล แบบสงบเงียบ ความเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น และจากการหาข้อมูลจะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยว จากการวิจัยครั้งนี้มีชาวเอเชียถึงร้อยละ 37 นับเป็นอันดับ 2 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด มากกว่าชาติพันธุ์ทางยุโรปและสหรัฐอเมริกา ซึ่งแสดงถึงความตั้งใจ ความชอบที่คล้ายคลึงกัน ฉะนั้นไม่ว่าชาติพันธุ์ถิ่นไหนย่อมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางธรรมชาติคล้ายคลึงกัน ย่อมทำให้มองเห็นไม่แตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชุลี นิลสนธิ (บทคัดย่อ :2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ลักษณะที่เป็นจริงและคาดหวังของมัคคุเทศก์ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ กรณีศึกษาวัดพระศรีรัตนศาสดารามและพบบรมมหาราชวัง พบว่านักท่องเที่ยวที่มีสัญชาติต่างกัน มีความคิดเห็นและคาดหวังต่อคุณลักษณะของมัคคุเทศก์ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว และด้านบุคลากร เพราะฉะนั้นในการบริหารจัดการควรจัดการดำเนินการปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความสวยงามตามธรรมชาติมาก ๆ ให้คงทนถาวร และพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ อีกทั้งทำการพัฒนาการบริหารจัดการพร้อมกันไปทุกด้าน ทั้งนี้ต้องเป็นไปอย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรม

1.1. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านบริหารจัดการทั่วไป ควรพัฒนาปรับปรุงเป็นการด่วน และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อย ๆ มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง เช่น อาคารที่พักโดยมีอุปกรณ์เกื้อหนุนให้มีความสะดวกสบาย, มีการจัดตกแต่งพื้นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจบริเวณเกาะ ณ จุดต่างๆ และบริการสถานปฐมพยาบาล ทั้งชนิดถาวรและชั่วคราวใกล้เคียงกับที่พักที่ที่นักท่องเที่ยว ควรแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามข้อคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ของผู้รู้ ผู้ทรงคุณวุฒิโดยเร็วและสรุปได้ดังนี้

1.1.1. ลักษณะในเชิงภูมิทัศน์ของ โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืชต่าง ๆ ควรได้รับการรักษาอนุรักษ์ ให้ดีขึ้น ตลอดจนทางเดินสัญจรบนชายหาดควรพัฒนาให้มีความกลมกลืนกับธรรมชาติและมีความปลอดภัย โดยเร็ว อย่างเป็นรูปธรรมและจริงจัง

1.1.2. การให้บริการของบุคลากรผู้ให้บริการ ควรมีการฝึกอบรม ให้ความรู้แก่บุคลากรผู้ทำหน้าที่ให้บริการ ตลอดจนการศึกษาดูงาน และฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง มีระบบการควบคุม และประเมินผลเป็นอย่างดี

1.2. ควรนำข้อมูลผลการวิจัยครั้งนี้ ไปเสนอต่อผู้ให้การสนับสนุนที่เป็นภาคเอกชน เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น และส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดระยอง

1.3. ควรส่งเสริมโดยการพัฒนาให้อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ โดยอาศัยข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรศึกษาถึงตัวแปรที่เป็นปัจจัยอิทธิพลต่อความคิดเห็นในการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

2.2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง โดยเพิ่มตัวแปรด้านอื่น ๆ ให้มากขึ้น

2.3. ควรศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในโอกาสใกล้เคียงกัน

2.4. ควรศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวทางทะเลสถานที่อื่นๆ ในจังหวัดระยอง เพื่อจะได้นำได้ข้อมูลมาจัดพัฒนาเชิงวิชาการต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2550).*อุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ ม.ป.ป.

_____. (2538–2539) *แผนการท่องเที่ยวปี 2545.* กรุงเทพฯ โครงการสำรวจสถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคกลางปี (2539) : กองสถิติและวิจัยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

_____. (2541). บทความพิเศษ. *ECOTOURISM NETWORK* (20) : 9.

_____. (2542). *รายงานสถิติประจำปี 2541 กรุงเทพมหานคร* : ฝ่ายสถิติและวิจัย.

_____. (2544). *แผนการท่องเที่ยว 2544*. กรุงเทพฯ โครงการสำรวจสถิติการท่องเที่ยวปี 2544 : กองสถิติและวิจัยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

_____. (2549). *สรุปข้อมูลผู้มาเยี่ยมเยือนอุทยานแห่งชาติ ปี254 –2550.*

_____. (2550). *การท่องเที่ยวระยอง.* กรุงเทพฯ : งานพัฒนาข้อมูลการท่องเที่ยว กองข่าวสารการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

กิตติวัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2541, ตุลาคม–ธันวาคม). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ *จุลสารการท่องเที่ยว*. 17 (4) : 40–52.

กรมฝึกหัดครู. หน่วยงานศึกษานิเทศก์. (2535). *การท่องเที่ยว*. ตำราเอกสารวิชาการ : กรุงเทพฯ.

จุฑามาศ จันทรัตน์. (2541, เมษายน–มิถุนายน). การท่องเที่ยวก้าวไกลหัวใจอยู่ที่ความร่วมมือ , *จุลสารการท่องเที่ยว.* 17 (2) : 9–11.

จุฑามาศ ไชยศร. (2536). *การศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน*. ปริญญานิพนธ์. กศ.ม. (ภูมิศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

จิตตินันท์ เตชะคุปต์. (2537*). เอกสารจากการสอนชุดจิตวิทยาบริการ. หน่วย 8 สาขาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เจริญ ธรรมรงเกียรติ. (2518). *วาระการประชุมอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่1 2518 – 2519.* กรมป่าไม้ ระยอง.

จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิ์วัฒน์. (2538). *ทัศนคติความเชื่อและพฤติกรรม : การวัด, การพยากรณ์และการเปลี่ยนแปลง.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.

จารุลัทธิ์ ประเสริฐวณิช. (2530). *ความรู้และความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับมลพิธทางสภาวะแวดล้อม.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. (2531) *การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว.* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2540). *วิถีไทย : การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม.* กรุงเทพฯ : โครงการวิถีทัศน์ 1–10.

ดรรชนี เอมพันธุ์;และสุรเชษฐ์ เชษฐ์มาส. (2538). *การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : แนวความคิด หลักการและความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้ในพื้นที่อนุรักษ์, 100 ปีกรมป่าไม้.* กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้.

ตุ้ย ชุมสาย. (ม.ป.ป.). *หลักการวิชาการท่องเที่ยว.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพร่พิทยา.

ทองหยด สวนทอง. (2540). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดน้ำตลิ่งชั่น.* วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.ถ่ายเอกสาร.

ธวัชชัย วงศ์กัณหา. (2548). *Compact Guide.* กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์แพนสยาม จำกัด.

นิภาพร หนูอักษร. (2548). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต.* วิทยานิพนธ์. วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

นวลนิตย์ ฤทธิรักษ์. (2538). แผนการท่องเที่ยว *จุลสารการท่องเที่ยว 16 (14): 4 – 25.*

บุญชม ศรีสะอาด. (2532). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย.* กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาร.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542, มกราคม–มีนาคม).มาช่วยกันส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กันเถอะ. *จุลสารการท่องเที่ยว*. 15 (1) : 19–23.

บรรจบพร สุมนรัตนกูล. (2544). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ประเสริฐ วิทยารัฐ. (2535). *ภูมิศาสตร์ปกินกะ.* กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ปราโมทย์ เลิศการุณ. (2550). *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี.*ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พัชรศร การันต์. (2533). *ความคิดเห็นของข้าราชการที่มีต่อการย้ายถิ่นที่ตั้งสถานที่ทำงานอันเนื่องมาจากผลกระทบการอนุรักษ์พื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์เกษตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

เพ็ญลักษณ์ เกตุทัตุ. (2546). *ทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด.* สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พันทิพา โฉมประดิษฐ์. (2530). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ภราเดช พยัฆวิเชียร. (2539, มกราคม–มีนาคม). พัฒนาท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืน. *จุลสารการท่องเที่ยว*. 15 (1) : 4-7.

ยุพดี เสพพรรณ. (2539). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย.* สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. กรุงเทพฯ : พิศิษฐ์การพิมพ์.

ยุวดี นิรัตน์ตระกูล. (2538, กรกฎาคม–กันยายน). ECO – TOURISM ; การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์, *จุลสารการท่องเที่ยว.* 14 (3) : 9 – 13.

ราชบัณฑิตสถาน. (2542). *พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤ –ไทย กรุงเทพฯ* : สำนักพิมพ์ราชบัณฑิตสถาน.

ลาวัณย์ จักรานุวัฒน์. (2540). *ความคิดเห็นของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (M.B.A) สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดการศึกษาภาคพิเศษ.* วิทยานิพนธ์ บธ.ม.(บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ไว มามรมาน;และคณะ. (2536). *โครงการศึกษากิจกรรมการตลาดการท่องเที่ยวของภาคเอกชน.* กรุงเทพฯ : คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิชัย เทียนน้อย. (2538). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

วรรณา วงษ์วานิช. (2539). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว.* กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

วรวิตย์ สุวรรณภักดี. (2547). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง*. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศรีพร สมบุญธรรม. (2536). ECO–TOURISM, การท่องเที่ยวแนวอนุรักษ์ สัญลักษณ์ใหม่แห่งทศวรรษ. *จุลสารการท่องเที่ยว* 16 (7) : 18.

แสงจันทร์ สอนเจริญ. (2548).*ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทย บริเวณอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย.* วิทยานิพนธ์ (การจัดการ).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุดาพร ชุตินธานนท์. (2542, เมษายน–มิถุนายน). การท่องเที่ยวกับธุรกิจบริการ. *จุลสารการท่องเที่ยว.* 18 (2) : 39–53.

สมกมล พวงพรหม. (2546). *ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในชุมชนถนนข้าวสาร กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สมบัติ กาญจนกิจ. (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.* สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : บริษัท ทำมาดี จำกัด.

สิรีจิตรา ฤกษ์บ่าย. (2550). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.* ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สรณี แสงมิตร. (2533). *อุตุนิยมวิทยากับการท่องเที่ยว.* กรุงเทพฯ : กรมอุตุนิยมวิทยา.

สุรีพร ภัทราพรนันท์. (2541). *ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติในจังหวัดกาญจนบุรี.* วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

สุรศักดิ์ ขุนณรงค์. (2539). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ : ศึกษากรณี แหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี.* วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

สาวิตรี พิสณุพงศ์. (2543). *โบราณสถานกับการท่องเที่ยว.* กรุงเทพฯ ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อุษณีย์ ศรีภูมิ. (2544). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในเขตฐานทัพ เรือสัตหีบ.*การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง.กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

อโนทัย อนันตชัยมนตรี. (2547). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่.* วิทยานิพนธ์. วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ :

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อัญชุลี นิลสนธิ. (2550). *คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่คาดหวังของมัคคุเทศก์ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ กรณีศึกษาวัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวัง.* ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

Best, J.W. (1977). *Research in Education*. 3rd ed. Englewood cliff, New Jersey : Prentice Hall.

Boo, Elizabeth. (1991). *Planning for Eco – tourism*. Park. 2 (3) : 4-8.

Ceballos Lascurain, H. (1998). Proprietors Opinion on Ecotourism : A Case of The Roxz Bau, Sydney Australia. *Journal of Ecotourism Research.*

Commonwealth Department of Tourism. (1993). *Tourism Australia Passpost to growth.* A Nation Tourism Stategy (Implementation Progress Report Number (1) Canberra, Australia : Comonwealth of Australia.

Duncan. (1971). *A New Dictionary of Sociology.* New ed. London : Roulledge & Keygan Paul.

Gardner, T. and Mc Arthur S. (1994). *Guided Nature Based Tourism in Tasmania ` s Forests ; Trends Constraints and implications.* Tasmania : Forest. Tasmania.

Good, C.V. (1959). *Dictionary of Education*. New York : McGraw Hill.

Guralnik, D.b. (1976). *Webster is New World Dictionary of American Languae*. Ohio : willam Collins and world Pubiishing Company, Inc.

Hendee, J. C. and Others. (1984). *Wilderness Users in the Pacific Northwest : Their Characteristics, Values and Management Preferences*. Washington, D.C. : USDA Forest Service Research Paper PNW – 61.

Hilgard, Ernest. (1962). *Introduction to Psychology*. 3rd ed. New York : Harcourt, Brance and World.

Kerjcie, R,V;& Morgan, D,M. (1970) Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Phychogical Measurement. 30* (30) : 608.

Kolasa, B.J. (1969). *Introdution to Behavior Science for Bussiness*. New York : John Wiley & Sons.

McIntosh, RW;& C.R. Goeidner. (1984). *Tourism Principles Practice, Philosophies.*

5th ed. New York : John Wiley Son, Inc.

Oskamp, S. (1977*). Attiude and Opinions*. Englewood Cliffs : Prentice – Hall.

Webster. (1973). *Webster is New World Dictionary*. New York : Compact School the World Publishing.

Yamane, Taro. (1967). *Statistic, Introductory Analysis*. 2nd ed. New York : Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง
ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยว
อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

คำชี้แจงเกี่ยวกับคำถาม

แบบสอบถามชุดนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชานันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามจะไม่มีผลใด ๆ ต่อท่าน ผู้วิจัยใคร่ของความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนทุกข้อเพราะข้อความจะมีความสัมพันธ์กันและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง แบ่งเป็น 3 ด้าน

1. ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว
2. ด้านบริหารจัดการทั่วไป
3. ด้านบุคลากร

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ฤทัยรัตน์ รุ่งสว่าง
ผู้วิจัย

แบบสอบถาม
เรื่อง
ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยว ในอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

คำชี้แจง :

1.แบบสอบถามชุดนี้ได้จัดทำขึ้นประกอบการทำวิจัยเรื่อง " ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง "

2.แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน ผู้วิจัยของความกรุณาจากท่านได้โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามทั้งหมดตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

- ❑ ชาย
- ❑ หญิง

2. อายุ

- ❑ 20 – 34 ปี
- ❑ 35 – 49 ปี
- ❑ 50 ปีขึ้นไป

3. อาชีพ

- ❑ พนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ❑ ประกอบธุรกิจส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน
- ❑ ผู้เกษียนอายุการทำงานโดยรัฐเลี้ยงดู

4. ชาติพันธุ์

- ❑ ยุโรป
- ❑ เอเชีย
- ❑ ออสเตรเลีย
- ❑ สหรัฐอเมริกา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยว ในอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ข้อคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
<u>ด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว</u>					
1. สถานที่ท่องเที่ยวบนเกาะเสม็ดมีความหลากหลายและเกิดขึ้นตามธรรมชาติ					
2. พืชพันธุ์ไม้ ภูเขา และทะเล คละกันอย่างสวยงามตามธรรมชาติ					
3. ป่าชายหาดบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเต็มไปด้วยพืช สวยงาม เหมาะแก่การศึกษาและอนุรักษ์					
4. ชายหาดบริเวณริมอ่าวต่าง ๆ ใสสะอาด สวยงาม กว้างขวาง ตื้น ไม่มีมลพิษ					
5. น้ำทะเลบริเวณอ่าวต่าง ๆ ใสสะอาด และไม่ลึกเหมาะแก่กิจกรรมกีฬาทางน้ำและเล่นน้ำ					
6. มีจุดชมวิวทิวทัศน์สวยงาม เกิดจากธรรมชาติให้เลือกชมมากมาย					
7. โขดหิน พื้นทราย พันธุ์พืช จัดเรียงตัวตามธรรมชาติได้อย่างเหมาะสม สวยงาม เหมาะแก่การชม เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ					
8. มีทางเท้า ทางเดินสัญจรที่เป็นธรรมชาติบนเกาะสะดวกปลอดภัยและสวยงาม					
9. มีทางเท้าทางเดินที่สร้างขึ้นปลอดภัยและกลมกลืนกับความเป็นธรรมชาติ					
10. สถานที่พักที่ก่อสร้างขึ้น กลมกลืน ไปกับธรรมชาติและเป็นระเบียบเรียบร้อย					

ข้อคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	เฉยๆ	เห็นด้วยน้อยที่สุด
<u>ด้านการบริหารจัดการทั่วไป</u> 1. มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ประจำสำนักงานตลอดเวลาที่มีการบริการ					
2. การจัดการด้านประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเกาะเสม็ดและบริการอื่น ๆ เป็นไปอย่างกว้างขวาง					
3. ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมและซื้อบริการต่าง ๆ กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน					
4. จัดอาคารที่พักโดยมีอุปกรณ์เกื้อหนุนให้ความสะดวกสบายมีจำนวนเพียงพอ					
5. มีการจัดตกแต่งพื้นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจบริเวณเกาะ ณ จุดต่าง ๆ มากเพียงพอ					
6. มีระบบการจัดการดูแลรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพ					
7. จัดบริการสถานปฐมพยาบาล ทั้งชนิดถาวรและชั่วคราวใกล้เคียงกับที่พักและที่ที่นักท่องเที่ยวมีกิจกรรมเพียงพอ					
8. ระบบการติดต่อสื่อสาร มีความสะดวก รวดเร็ว					
9. ช่วงเวลาในการบริการรับส่งผู้โดยสารของเรือเมล์ จากเกาะไปฝั่งเมืองเหมาะสม					
10. การออกกฎระเบียบในการใช้บริการ และพักอาศัยมีความเหมาะสม					
<u>ด้านบุคลากร</u> 1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการทุกตำแหน่ง มีอัธยาศัยไมตรี เป็นอย่างดี					
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้ เข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี					

3. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความจงรักภักดีต่อองค์กร					

ข้อคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
<u>ด้านบุคลากร</u> 4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับ มีคุณลักษณะทั้งด้านส่วนตัว และทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับดี					
5. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีทักษะภาษาอังกฤษดี					
6. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีคุณธรรม จริยธรรมดี					
7. เจ้าหน้าที่มีความสามารถในการสื่อสาร					
8. เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ทุกแผนกงาน					
9. มีระบบการดูแล ควมคุม เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ					
10. เจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมกับหน้าที่และมีจำนวนเพียงพอต่อการทำหน้าที่					
11. เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยเพียงพอ และมีประสิทธิภาพในการทำหน้าที่					
12. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนา ด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ					

Questionnaire

Topic

opinion of foreigner tourist at Khao Leam Ya

Koh Samet national Park Rayong province

Explanation

The objective of this questionnaire is to study opinions of foreigner tourist at Khao Leam Ya, Koh Samet National Park, Rayong province. This is a part of study for Master Degree in major of Recreation, Srinakarinviroj University. However your information does not impact you. I would like you to complete this entire questioner because all of your information is important for the analysis of this study

This questionnaire is divided into 2 parts.

Part 1: Your general information

Part 2: Your opinions. There are four groups of question

1. General physical tourism resources part
2. General management part
3. Personnel part

I'm most grateful for your information and coordination

Rutairat Rungsawang

Researcher

Questionnaire

Topic

opinion of foreigner tourist at Khao Leam Ya

Koh Samet National Park Rayong province.

Explanation

1. This questionnaire is to study opinions of foreigner tourist at Khao Leam Ya, Koh Samet National Park, Rayong province.

2. This questionnaire is divided into 2 parts. I would you to complete this entire questioner with the fully information.

I'm most grateful for your information and coordination.

Part 1 : General your information

Information : Could you please mark / with the answer that same your situation for this moment

1. Sex

- ❑ Male
- ❑ Female

2. Ages

- ❑ 20-34 Years
- ❑ 35-49 Years
- ❑ 50 Up

3. Occupier

- ❑ Government official / State enterprise staff
- ❑ Owner Business
- ❑ Retried and government support

4. Nationality

- ❑ Europe
- ❑ Asia
- ❑ Australia
- ❑ America

Part 2 : opinion of foreigner tourist at Khao Leam Ya, Koh Samet National Park Rayong province.

Information: Could you please mark / with the answer that same your opinion for this moment

your opinions	Aspects				
	highest	high	moderate	less	least
General physical tourism resource site part 1.There is the diversity of natural tourism resources					
2.The mountain, sea and plants are mixed beautifully and naturally					
3.The beach forests at tourism resources sites are full of plants. This is appropriate for studies and conservations.					
4.The beach at bay are clear, beautiful, large, shallow as well as no pollution					
5.The sea water at the beach is clear and shallow for aquatic sport and water activity					
6.There are a lot of natural panorama points					
7.The stones, sand, and plants are naturally and beautifully arranged for relaxation					
8.There are the natural walking pants on the island for safety and beauty					
9.There are the walking paths that are built for safety and they blend well with the nature					
10.The resting place which are built blend well with the nature and well organized					

your opinions	Aspects				
	highest	high	moderate	less	least
<u>General management part</u> 1.There are the staff who help the tourists at the office all the times					
2.The management of public relation about the tourism and other service at Koh Samet are well-known					
3.The entrance fees and other prices are well prices for current economic situation					
4.The are the buildings with sufficient facilities for convenience					
5.There is sufficiently the decoration of the space for recreation					
6.There are the efficient security system					
7.There are sufficiently the permanent and temporary first-aid points near the residence and activity area					
8.The communication system is convenient and fast					
9.The time table of shuttle boat from Koh Samet for passengers is appropriately scheduled					
10.The service regulations and residence are appropriate					
<u>Personnel part</u> 1.The operational staff at all levels is sympatric					
2.The operation staff understand and know well their roles and responsibilities					
3.The operation staff is loyal to their organization					
4.The reception staff has the personal quality and working skill in the good level					
5.Most of staff has the good English skill					

your opinions	Aspects				
	highest	high	moderate	less	least
6.Most of staff has the moral and ethnic					
7.The staff has the communication ability					
8.The staff is active in working and in every department					
9.There are the supervision and control to operational staff efficiently and appropriately					
10.There are the suitable staff and sufficient number of staff for work					
11.There are the sufficient security guard and they work efficiently					
12.The staff is always developed and trained in their fields					

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ นางกนกวดี พึ่งโพธิ์ทอง
   ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
   สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันทนาการ คณะพลศึกษา
   มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ชื่อ นายจุมพล ลัมพาภิวัฒน์
   ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาสันทนาการ
   สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันทนาการ คณะพลศึกษา
   มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ชื่อ นายชัยโรจน์ สายพันธุ์
   ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
   สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันทนาการ คณะพลศึกษา
   มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4. ชื่อ ดร.ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ
   ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
   สถานที่ทำงาน สำนักทดสอบทางการศึกษา จิตวิทยา
   มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5. ชื่อ นายสิทธิชัย เสรีสงแสง
   ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ 7 ว
   หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า หมู่เกาะเสม็ด
   จังหวัดระยอง
   สถานที่ทำงาน อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

ภาคผนวก ค
ทัศนียภาพในอุทยานห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

ภาพอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

จุดจำหน่ายตั๋วเรือโดยสารไปเกาะเสม็ด

ป้ายประชาสัมพันธ์ ในบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

ท่าเทียบเรือจากบ้านเพ ไปเกาะเสม็ด

เรือเมล์และเรือเร็วไปเกาะเสม็ด

ทัศนียภาพบริเวณโดยรอบเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

ทัศนียภาพทางธรรมชาติ (ภูเขา)

ทัศนียภาพทางธรรมชาติ (ป่าไม้)

ทัศนียภาพทางธรรมชาติ (โขดหิน)

ทัศนียภาพทางธรรมชาติ (ชายหาด)

กิจกรรมชายหาดของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

กิจกรรมก่อปราสาททรายของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

บริเวณที่พักในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

บริเวณโดยรอบของร้านอาหารริมหาดในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

กิจกรรมที่จัดขึ้นบริเวณร้านอาหารริมหาดในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

การแสดงโชว์ควงกระบองไฟบริเวณริมหาดในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

สัญลักษณ์ประจำอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยองคนปัจจุบัน
นายสิทธิชัย เสรีสงแสง

ทำเนียบรายชื่อหัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง
ในพ.ศ.2523 ถึง ปัจจุบัน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวฤทัยรัตน์ รุ่งสว่าง
วันเดือนปีเกิด	23 มีนาคม 2526
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	135 / 3 อาคาร 9 ชั้น 2 แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	ประถมศึกษา จากโรงเรียนขจรศึกษา
พ.ศ. 2540	ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นต้น จากวิทยาลัยนาฏศิลป กรมศิลปากร
พ.ศ. 2543	ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง จากวิทยาลัยนาฏศิลป กรมศิลปากร
พ.ศ. 2545	ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง จากวิทยาลัยนาฏศิลป กรมศิลปากร
พ.ศ. 2548	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษา จากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร
พ.ศ. 2551	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ